

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV PAMÁTKOVÉ PÉČE

DEPARTMENT OF MONUMENT CARE

BÁSNICKY BYDLÍ ČLOVĚK

MAN DWELLS POETICALLY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE — **Bc. Radka Poulíčková**

AUTHOR

VEDOUCÍ PRÁCE — **prof. Ing. arch. Ivan Koleček**

SUPERVISOR

BRNO 2023

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
FAKULTA ARCHITEKTURY

Zadání diplomové práce

Číslo práce:	FA-DIP0060/2022
Ústav:	Ústav památkové péče
Studentka:	**Bc. Radka Poulíčková**
Studijní program:	Architektura a urbanismus
Studijní obor:	bez specializace
Vedoucí práce:	**prof. Ing. arch. Ivan Koleček**
Akademický rok:	2022/23

Název diplomové práce:

Básnicky bydlí člověk

Zadání diplomové práce:

OBSAH:
I. základní a úvodní údaje
– teoretické východisko a jeho shrnutí
– místo a kontext
– architektonická zpráva
– základní analýza a údaje charakterizující místo, zdůvodnění cílů návrhu, popis situačních vazeb, popis stávajících poměrů, limity využití, architektonická a technická koncepce navrhované architektury, idea návrhu, ekonomické zhodnocení návrhu.
II. výkresová dokumentace
– urbanistický koncept širšího území, urbanistická analýza, dopravní a krajinářský návrh v měřítku 1:1000 / 1:2000
– situace a půdorysy všech podlaží dokumentující provozně dispoziční řešení s vyznačením jednotlivých prostor a místnosti, řezy popisující povahu navrhovaného objektu včetně konstrukcí založení stavby a úrovní terénu v měřítku 1:50 / 1:100 / 1:200
– prostorové zákresy, perspektivy, vizualizace – exteriér i interiér
– charakteristický detail části stavby v měřítku 1:20 / 1:50
III. fyzické modely
– model dílčího návrhu v měřítku 1:100 / 1:200
– urbanistický model v měřítku 1: 500 / 1: 1000
IV. prezentační plakát velikosti B1 na kapa desce, tištěné paré a eventuální další prezentační plakáty

Rozsah grafických prací:

Jižní předměstí Jihlavy orientované k řece Jihlávce, v kontextu silného krajinného prvku Stříbrného údolí, skrývá potenciál zastavění a úprav přírodních prostorů. Předdiplomní studie urbanismu potvrdily možnosti a míru zastavění orientovaného na bydlení a jeho doplňující funkce, vč.

příměstské rekreace. Toto cenné území, je dnes částečně znehodnocené postavením garáží a rekreačních chatek.
Cílem práce bude jeho přehodnocení s novým pohledem na prostředí bydlení a žití člověka v prvé polovině 21. století. Jaký je vztah člověka (obyvatele) k prostoru jeho bydlení? Jak bydlet, jak bydlet jinak? Architektonický projekt obytného souboru doplní projekt v měřítku krajiny přilehlé části Stříbrného údolí.
ydlení
Texty německého filozofa Martina Heideggera o bydlení vyprovokovaly řadu reakcí v polovině 20. století. Filozof zdůrazňuje vztah stavět, bydlet, myslet. Říká „bydlení se nemůže zjednodušit na svou jedinou funkci, bydlet. Musí být rozšířeno o vztah ke svému místu a prostředí". Tato nová dimenze bydlení v prostředí a místě nás přivádí k úvaze nad dnešní společností, její organizací a kulturou bytí a automaticky k bydlení jako k domovu.
Místo
Území Stříbrného údolí, podél řeky Jihlávky, od historického města po Brtnickou radiálu, je jedním z potenciálních míst k bydlení v jižním předměstí Jihlavy. Řada situací, (přístup od centra města, kolonie garáží, bývalá plovárna a zóna k „Brtnické bráně"), jsou hodnotným prostředím, jak k bydlení a jeho prodloužení do prvků krajiny, řeky Jihlávky a sousedního lesa, tak k přímé rekreaci obyvatel Jihlavy.

Seznam literatury:

Ch. Norberg - Schulz, Genius Loci (odeon, Praha 1994)

Alvaro Siza, Tradice je výzva k inovaci (architekt č. 12/96)

Rem Koolhaas, Delirious New York

Juhami Pallasmaa, Myslící ruka (Archa 2021)

Juhami Pallasmaa, Oči kůže (Archa 2021)

Eduardo Souto de Moura, Rozhovory se studenty (Archa)

Peter Zumthor, Promýšlet architekturu (Archa), Atmosféry (Archa)

Petr Kratochvíl, Architektura a veřejný prostor (Zlatý řez 2012)

Adam Gebrian, Rem Koolhaas (přednáška FA 11.5.2017)

ERA 21, 2016/2 Stavět ve městě

Termín zadání diplomové práce: 13.2.2023
Termín odevzdání diplomové práce: 9.5.2023

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Radka Poulíčková student(ka)	prof. Ing. arch. Ivan Koleček vedoucí práce	doc. Ing. arch. Ivo Boháč, Ph.D. vedoucí ústavu

V Brně dne 13.2.2023

Ing. arch. Radek Suchánek, Ph.D.
děkan

Fakulta architektury, Vysoké učení technické v Brně / Poříčí 273/5 / 639 00 / Brno

Poděkování:

Moje poděkování patří všem lidem, kteří mě provázeli celým studiem Fakulty architektury v Brně a to nejenom vyučujícím předmětů a vedoucím ateliérů, kteří předávali svoje znalosti dál, ale také spolužákům, se kterými tu člověk „zrál" a kteří spoluvytvářeli atmosféru ateliérů, kde jsme trávili většinu svého času. V neposlední řadě také rodině, která při mě stála za jakékoliv situace.

Velmi si cením času a zkušeností, které mi věnoval Ing. Petr Suchánek, Ph.D. a Ing. Zdeněk Vejpustek, Ph.D. při konzultacích stavebně konstrukčních řešení projektu.

Důležitým přínosem byl pro mě i pohled Ing. et Ing. arch. Tomáše Babky při návrhu krajinářského řešení území.

a dále...

Téma diplomové práce „Básnicky bydlí člověk", které jsem si zvolila bylo původně vypsáno doc. Ing. arch. Josefem Kiszkou. Po nešťasné události na konci října, kdy pan docent zemřel, jsem byla nucena několik týdnů pokračovat na práci předdiplomového projektu sama.

Důvodem, proč jsem si vybrala toto téma a oslovila pana docenta, zda by vedl moji závěrečnou práci, byla naše dlouhodobá spolupráce v rámci ateliérů na FA VUT.

Ač studentům bylo doporučovano v rámci rozvoje navštěvovat různé ateliéry a zkoušet různé přístupy vedení, pohledy na svět a architekturu, já jsem šla trochu jinou cestou. Vlivem osobních problémů jsem oceňovala více stabilnější prostředí a vedení, se kterým jsem si rozuměla. Většinu ateliérů během bakalářského i magisterského studia na FA VUT jsem absolvovala právě u pana doc. Ing. arch. Josefa Kiszky. Důvodem, proč jsem se opakovaně rozhodovala zůstat pod vedením pana docenta byl prostý. Stále jsem se díky jeho přístupu posouvala a viděla jsem rezervy, kam pod jeho vedením můžu dále růst.

Pan docent byl z mého pohledu vynikající vedoucí, ale i skvělý člověk. Jako zkušený architekt a pedagog uměl najít rovnováhu ve výuce a tvorbě. Snažil se přinášet do výuky hlavně praktické zkušenosti a ukazovat možnosti, jakými je možno se vydat, aniž by zasahoval do samotného procesu rozhodování o tom, jak by vysledná práce měla vypadat.

Postupy, které jsem si pod jeho vedením osvojila a na základě kterých jsem zpracovala diplomový projekt jsou zásluhou tohoto člověka. Budu vždy vděčná za jeho lidský přístup, pedagogické schopnosti a
VŽDY NA NĚJ BUDU S ÚCTOU A RESPEKTEM VZPOMÍNAT.

Po několika týdech hledání nového vedoucí, jsem se dostala do ateliéru pod vedení prof. Ing. arch. Ivana Kolečeka a MgA. Ing. arch. Vojtěcha Jemelky.

Velmi si cenním jejich odvahy a ochoty obou převzít v pokročilé části zimního semestru závěrečnou práci, se kterou se museli „za pochodu" senzamovat, a to nejenom samotným tématem, ale i prostředím, které bylo zadáno.

Spolupráce s nimi byla velmi obohacující a inspirativní za což velmi DĚKUJI.

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že použité prameny jsou uvedeny úplně, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 8. května 2023

Anotace:

Projekt představuje architektonické a krajinářské řešení území jihlavského předměstí, které se nachází na pomezí města a krajiny. Práce zahrnuje nejenom přístup k samotné bytové výstavbě v oblasti řešeného území, ale také představu proměny způsobu trávení volného času v okolí Staré plovárny. Teoretická část přináší osobní pohled na samotný proces bydlení a v neposlední řadě se věnuje vztahu bydlení a přírody.

Klíčová slova:

bydlení / byt / město / veřejný prostor / krajina / Jihlava

Annotation:

This project presents an architectural and landscape solution for the territory of the Jihlava suburb, which is located on the border between the city and the countryside. The work includes not only the approach to housing construction itself in the mentioned area, but also the idea of changing the way of spending free time in the surroundings of Stará plovárna. The theoretical part provides a personal view of the housing process. Last but not least, it deals with the relationship between housing and nature.

Keywords:

housing / apartment / city / public space / landscape / Jihlava

Vymezení cílů:

Jižní předměstí Jihlavy orientované k řece Jihlávce, v kontextu silného krajinného prvku Stříbrného údolí, skrývá potenciál zastavění a úprav přírodních prostorů. Předdiplomní studie urbanismu potvrdily možnosti a míru zastavění orientovaného na bydlení a jeho doplňující funkce, vč. příměstské rekreace. Toto cenné území, je dnes částečně znehodnocené postavením garáží a rekreačních chatek. Cílem práce bude jeho přehodnocení s novým pohledem na prostředí bydlení a žití člověka v prvé polovině 21. století. Jaký je vztah člověka (obyvatele) k prostoru jeho bydlení? Jak bydlet, jak bydlet jinak? Architektonický projekt obytného souboru doplní projekt v měřítku krajiny přilehlé části Stříbrného údolí. Bydlení Texty německého filozofa Martina Heideggera o bydlení vyprovokovaly řadu reakcí v polovině 20. století. Filozof zdůrazňuje vztah stavět, bydlet, myslet. Říká „Bydlení se nemůže zjednodušit na svou jedinou funkci, bydlet. Musí být rozšířeno o vztah ke svému místu a prostředí“. Tato nová dimenze bydlení v prostředí a místě nás přivádí k úvaze nad dnešní společností, její organizací a kulturou bytí a automaticky k bydlení jako k domovu. Místo Území Stříbrného údolí, podél řeky Jihlávky, od historického města po Brtnickou radiálu, je jedním z potenciálních míst k bydlení v jižním předměstí Jihlavy. Řada situací, (přístup od centra města, kolonie garáží, bývalá plovárna a zóna k „Brtnické bráně“), jsou hodnotným prostředím, jak k bydlení a jeho prodloužení do prvků krajiny, řeky Jihlávky a sousedního lesa, tak k přímé rekreaci obyvatel Jihlavy.

Urbanistické a urbanisticko - krajinářské řešení:

Oblast, kterou jsem definovala jako řešené území, je specifická tím, že se jedná o údolí obklopené zalesněnými svahy. Tato lokalita je fragmentem spadajícím do Stříbrného údolí. Na severu dále navazuje na lesopark Heulos, který se nachází v bezprostředním blízkosti historického centra z východní strany. Na jižní straně je ohraničena ulicí Brtnická.

Ulice Brtnická je jednou ze dvou hlavních komunikací, které se spojují a vedou přímo k historickému centru. Dříve měla významnější pozici ulice Znojemská, dnes je však dominantnější ulice Brtnická. Právě ta tvoří bariéru mezi lokalitou Staré plovárny a navazující částí Stříbrného údolí - V Ráji. Ze západní strany území sousedí s obytnou čtvrtí, z východní hraničí s průmyslovou zónou a s malou zahrádkovou kolonií.

Její severo-jižní osa, která vede podél řeky Jihlávky tvoří rekreační zónu, kde je v tomto směru stávající návaznost území relativně funkční (problematický bod v oblasti křížení JIhlavky a ulice Brtnická). Ovšem návaznost na ose východ-západ je poněkud horší. V zalesněných svazích se sice nachází pěší stezky, ale pravděpodobně vznikly zcela náhodně. Je pravda, že na východním svahu je několik lávek, ale i přesto tam jsou místa, která jsou velmi obtížně schůdná a nebezpěčná. Právě tato místa by si zasloužila větší pozornost a zásah člověka tak, aby svahy byly přístupnější, ale zachovaly si stále přírodní charakter. Nad východním svahem se nachází velká průmyslová oblast a malá zahrádkářská kolonie. Propojení západní a východní strany možná nemělo doposud tak velký význam, ale při plánované výstavbě rezidence Handlovy dvory nabývá vysokého významu. Právě přírodní charakter této lokality láka nejenom obyvatele z celé Jihlavy, ale obyvatele Brtnického předměstí a budoucí obyvatele Handlových dvorů, pro které je to nejbližší přírodní plocha v okolí. Pro obyvatele Handlových dvorů by to také mohla být výhodná spojnice na trase do centra.

Ačkoliv je tato lokalita okrajová, dostupnost do centra je asi 15 minut od hráze Staré plovárny k hranicím historického centra, a tak se toto území stává lukrativním prostorem pro bydlení. Při bližším seznamování s územím jsem si lokalitu rozdělila do tří částí, se kterými dále pracuji jak samostatně, tak i v kontextu ostatních částí řešeného území i okolí města a krajiny.

GARÁŽOVÁ KOLONIE - ADAPTACE (předdiplomový projekt) / ÚDOLÍ - NOVOSTAVBA
Tento fragment řešeného území je specifiký svojí polohou a uzavřeností mezi svahem - skalami a korytem řeky Jihlávky, který zásadním způsobem ovliňuje možnosti stavění nejenom při adaptaci, ale i novostavbě.

Bydlení v dnešní době je velmi drahou, ale i nedostatkovou komoditou, a proto jsem se zamyslela v rámci předdiplomového projektu nad tím, jak by vypadala adaptace stávající garážové kolonie na bydlení. Stavba těchto socialistických garážových kolonií zabíra velké plochy, které nejsou dobře zhodnoceny, stejně jako tato kolonie v Jihlavě. Vzhledem k její izolovanosti od okolí se stává hlavně skladovacími prostory, a tak ani její původní účel není naplněn. Smyslem tohoto cvičení bylo vytvoření kontrastu pro porovnání v rámci novostavby a ukázka, možných přístupů, jak by bydlení v tomto místě mohlo vypadat. Stávající garážová kolonine podél koryta řeky Jihlávky v několika podélně navazujících řadách (jednořadové uspořádání), které jsou v některých částech odsazeny a cesta se tak rozšiřuje, či zužuje. Ve střední části je mezerou ve struktuře umožněn průjez za objekty (směrek ke svahu), kde se nachází další dvě řady garáží. Jedna je orientovaná zády k řadě u řeky a druhá je na odvrácené straně průjezdné uličky. V rámci návrhu jsem vycházela ze stávající struktury. Ve střední části jsem objemy dvou řad (mezi kterými byla mezera) spojila do jedné hmoty. Zadní zkrácenou řadu (12 garaží) jsem jsem po zvážení asanovala a vyvořila alespoň malý kousek plochy polosoukromého prostoru pro obyvatele.

V diplomovém projektu, kdy jsem stávající garážovou kolonii asanovala, jsem se již nemusela držet stávající struktury garáží. Díky uzavřenosti tohoto území jsem však byla nucena se i v tomto návrhu držet výrazné liniové struktury. Omezené možnosti řešení tak nabízely východisko v řadové zástavbě, která by byla velice podobná projektu adaptace s rozdílem volného nastavení modulu, a nebo bodovým zastavěním řazeným lineárně za sebou. Jelikož se při úvaze řadové zástavby ukázalo, že by konceptuálně byla tlačena do totožného funkčního uspořádání jako samotná adaptace (práce s předprostorem bydlení, řešení parkování a tak dále), rozhodla jsem se pro aplikaci bodové varianty řazené lieárně za sebou. Toto pojetí tak i navázalo na myšlenku propojování s krajinou, a tak místo toho, aby pohled na svah nebyl řadovou stavbou zcela oddělen, vytvořila jsem mezi jednotlivými objekty mezery a umožnila průhledy skrz.

BRTNICKÉ PŘEDMĚSTÍ
Díky chybějícímu regulačnímu plánu pro toto území a nerozvážným rozhodnutím města došlo k výstavbě objetů pro bydlení, které jsou do tohoto území zcela nevhodně umístěny (novostaba RD Pančava). Tento zásah nebyl promyšlený a narušil tak cenné prostředí vstupu do města. Tato oblast a ulice Brtnická, která se dnes stává dominantnější komunikací v jižní části města, by si zasloužila mnohem větší pozornost než jí byla dosud věnována. Uvědomuji si, že nemůžu zcela napravit nedostatky, které již vznikly, ale přesto zde zůstal prostor, kterému bych chtěla věnovat pozornost. Snažila jsem se mu dodat alespoň trochu větší řád a ukázat, jak by mohla vypadat v budoucnu výstavba v této oblasti. Právě bytová výstavba na okolních parcelách je v současné době otevřeným tématem majitelů pozemků i města.

Jelikož tento fragment řešeného území navazoval ze strany města na nepříliš hodnotné stavby, zaměřila jsem se na pohled do krajiny, který byl pro mě tím nejhodnotnějším prvkem v této lokalitě. I tak jsem se v rámci urbanistického řešení snažila navázat na stávající objekty tak, abych pomyslně dotvořila uliční linie.

Navrhla jsem novou komunikaci propojující ulici Brtnickou skze navrhovaný bytový komplex s přiléhajícím sídlištěm, které doposud musí při příjezdu od Brtnice díky neexistující komunikaci zajíždět hlouběji do městského předměstí a vedlejšími uličkami se vracet zpět. Navrhované řešení tak umožňuje městu zavést do lokality spoje městské hromadné dopravy. To se kvůli úzkým bočním uličkám podél Brtnické dosud nepodařilo zrealizovat.

Při návrhu bytového komplexu bylo snahou nevytvořit bariéru mezi ulicí a výhledem do krajiny. To pro mě byla jedna z prioritních otázek. Nechtěla jsem, aby výhled do krajiny zůstal pouze benefitem pro obyvatele navrhovaného komplexu. Vytypovala jsem si množství bodů jak na stávající ulici Brtnické, tak i na nové navrhované komunikaci, na které jsem si vytvořila průhledové osy do krajiny. Mohu říci, že navržený komplex tak vznikl na základně průhledů s přihlédnutním na vazby stávající struktury a orientaci na světové strany.

V rámci projektu počítám s asanací stávajícho kempu, který je oplocen. Domnívám se, že odstraněním této uzavřené osady lokalita může nabýt mnohých hodnot. Uvolněním prostoru, tak vznikne jednotný pás v části Stříbrného údolí. To by podle mě mělo patřit všem a nemělo by být z veřejného prostoru vyčleňováno.

Zároveň paralelně s přírodní linií vytvářím ještě jednu městskou, vedoucí kolem bytového komplexu. Tyto linie pak budou ve vybraných místech vzájemně propojeny. Propojení odpovídá průhledovým osám mezi navrhovanými objekty.

STARÁ PLOVÁRNA A JEJÍ OKOLÍ
Předmětem zájmu v této oblasti byla zejména krajinářská tvorba doplněná případně drobnou architekturou nenarušující ráz prostředí. Snažila jsem se k této oblasti přistupovat citlivě tak, abych podpořila příležitosti, které toto území nabízí. Mým zájmem je podpořit i návaznosti území na ose západ-východ a zvýšit bezpečnost cest ve svazích.

Představa o konkrétního řešení tohoto území se v průběhu práce poměrně výrazně proměňovala. V počátku práce jsem tohle území vnímala jako ideální prostor, který by mohl nabídnou místo pro oddech a zklidnění. Nevylučovala jsem ani drobné aktivity, které by se mohly odehrávat na březích vodních ploch. Zamýšlela jsem se nad tím, co slovo oddech znamená, a tak se můj pohled na možná řešení proměňoval. Více jsem se tudíž začala přiklánět k předobrazu lineárního parku, který rozděluje prostor na aktivní (místo pro sportovní aktivity) a pasivní (místo klidu a rozjímání v přírodě, klidu). Topografie a vodní polochy toto rozdělění jistým způsobem předem definovaly. Poblíž hráze, kde se v současné době nachazí dětské hřistě jsem situovala střed těchto aktivit. Součástí vize města bylo vytvořit zde zázemí, které chybí, a tak jsem vytvořila nejenom prostor pro půjčovnu vodních aktivit (šlapadla, lodičky a podobně), ale také šatny, wc a bar (pro prodej drobného občerstvení). Ale i v rámci řešení samotného břehu jsem pracovala s kapacitami cest formou rozšiřování, zužování, rozdělování a slučování a to v různých výškových rovinách, čímž vytvářím místa, kde se zvyšuje, či snižuje intenzita pohybu lidí a dochází, či nedochází k

sociální interakci. Na druhou stranu, čím více jsem se vzdalovala od vodní plochy směrem do svahů vnímala jsem prostor jako více klidový, kde jsou vychozeny pěšinky a člověk je obklopen přírodou. Právě k těmto místům jsem se snažila přistupovat, co nejcitlivěji. Nechtěla jsem zde příliš podporovat vliv člověka, a tak jsem ve svazích vytvořila body, místa, kde by byl vliv člověka do jisté míry patrný, ale podporoval by myšlenku prostoru k oddechu, rozjímání. Tyto body jsem nazval jako „místa zastavení". Představují pro mě prostory, kde si člověk může sednout a jen tak být, místa přírodní umělecké instalace (tunely vytvořený ze spletených tenkých větviček stromů a podobně) a nebo malé fragmenty zabezpečení stávajících cest, které se stanou buď neviditelnou součástí krajiny, aniž by byl patrný zásah člověka nebo ve svém zůsobu řešení uměleckým prkvek, který bude svojí materiálovostí respektovat přírodní prostředí.

Architektonicko stavební řešení:

GARÁŽOVÁ KOLONIE - ADAPTACE (předdiplomový projekt)
V rámci adaptace byly navrženy 4 podlažní objekty respektive 3 patrové naádstavby nad stávající garáže.

Při práci jsem vzhledem k proměnlivosti terénu (stoupání svahu za garážemi) rozdělila jednotlivé části podle charakteristických vlastostí, které v daném místě jsou. Ke každé části jsem tudíž přistupovala mírně odlišným způsobem, tak abych využila jejich předností, ale i slabých stránek.

Nejsevernější část je specifická tím, že svah, který se nachází na severovýchodní straně, začíná stoupat v bezprostřední blízkosti garáží. Prostor za garážemi nejde využít jako malá zahrada apodobně. Dispozičně se jedná o garáže řazené za sebou v jedné řadě. Nejjižnější úsek je dispozičně totožný s severním, ale liší se v proměnlivosti terénu, který stoupá podstatně mírněji. Za garážemi vzniká minimalistický postor pro dvorky, či mini zahrádky. Právě tyto jednořadové dispozice jsem se rozhodla komponovat ve formě spíše rodinného charakteru, a tak jsem vytvářela pomyslně rodinnou řadovou zástavbu. Některé stávající garáže byl ponechány a jiné jsem proměnila na vstupy do domů.

Střední část má naopak zdvojená dispozici stávajících garáží s mezerou mezi nimi (každá z nich je obsluhována z opačné strany). K této struktuře jsem naopak přistupavala spíše jako k bytovými domům, jelikož hloubka dvou garažových řad vyžadovala podstatně jiný přístup. Díky asanaci třetí řady garáží (12 stání) vznikl za garážemi (směrem ke svahu) prostor, který lze využít jako polosoukromý prostor pro obyvatele bytů. V nejširším místě má toto prostranství přibližně 15 metrů.

Samotná nadstavěná hmota je založena na stávajícím rastru parcel garáží, čímž vytváří předem daný modulový systém. Vzájemným odsazením horních pater za strany řeky, nebo svahu došlo k vytvoření teras s různou orientací. Ty jsem pravidělně střídala na základě dispozice sousedních bytů. To znamená, že žádna terasa nesousedila s terasou, či okny sousedních bytů, a tak jsem dosáhla většího soukromí.

Samotný charakter, který nástavba má, vytvořil zejmnéna částečně propisující se konstrukční systém, který je zjevný hlavně v přízemní části. Ten se ztrácí v hmotě nádstavby a dále se prospisuje v terasách, kde jsou jednotlivé linie dále vytaženy.

ÚDOLÍ - NOVOSTAVBA
V rámci diplomového projektu, jsem ke stavbám přistupovala odlišným zůsobem. Garáže asanované v nejsevernější části jsem již nenahrazovala výstavbou objektu k bydlení, ale prostor jsem využila k vyřešení parkovaní k navrhovaným bytům. Toto stání jsem se posléze rozhodla zastřešit a vytvořit kromě přízemního parkovaní ještě horní patro jako další úroveň prostoru, který by byl využitelný nejenom pro obyvatele, ale případně i kolemjdoucí. Uvažuji, že by tato terasa byla řešena jako „zelená" a navazovala svým charakterem na svah. Počítám, že by byla na jedné straně komunikačně navázána schodištěm na cestu k městu a na opačné straně ke Staré plovárně a zároveň na první bodový objekt.

Samotné bodové objekty jsou sestaveny z platformy půdorysného tvaru čtverce, na kterých jsou 3 patra hmoty ve tvaru „L". Prostor, který vzniká v rámci druhého nadzemního podlaží je pak využívám jako terasa. Právě orientace této terasy vůči světovým stranám odlišuje jednotlivé bodové objekty. Některé terasy jsou orientovány k řece, jiné ke svahu. Celkem je v linii navrženo 6 bodových objektů z nichž každý má necelých 20 metrů.

V rámci základního členění vytvářím pro každý z navrhovaných bytů terasu (lodžii). V přízemí, které je v úrovni ulice jej tvoří zpevněná plocha kolem celého bytu. Vzhledem k tomu, že se tyto objekty nacházejí v poměrně klidném prostředí, nevadí podle mě, že jsou součástí veřejného prostoru. Důležité bylo vytvořit možnost rozšíření bydlení za hranice pouhých zdí. Byty v druhém nadzemním podlaží mají nejvelkorysejší plochu terasy. Tu sdílí dva byty společně. Od sebe je odděluje pás venkovních květináčů, které mohou být dle zájmu umístěny i po obvodu celé terasy. Ve třetím a čtvrtém nadzemním podlaží jsou pak terasy řešeny formou zapuštění (lodžií).

BRTNICKÉ PŘEDMĚSTÍ

Uvažovala jsem, jak definovat hranici městské zástavby a blízké krajiny na předměstí. Zásadním prvkem při rozhodování byla řeka Jihlávka. Ta navazuje na samotnou Starou plovárnu, kde jsem v rámci okolí vodní plochy vytvořila prostor pro rekreaci. Domnívala jsem se, že by rekreační prostor měl i v této části navazovat a navrhovaná zástavba by do něj neměla bezprostředně zasahovat. Navrhovanou strukturu jsem tedy držela přibližně ve vzdálenosti asi čtyřiceti metrů od linie vody. Důležitou myšlenkou při návrhu objemů bylo vytvoření průhledů do krajiny. Podložením linií odstupu od řeky, průhledových os a návaznosti linií na stávající objekty vznikl rastr, na kterém jsem strukturu zakládala. Celý komplex budov se nachází v mírně svažitém terénu. Navržené objekty jsou osazany tak, že jej do jisté míry kopírují. Rozdíl nejvýše a nejníže umístěné budovy jsou dvě patra. Celkem jsem v lokalitě navrhla osm objektů, které mají tři až čtyři nadzemní podlaží a až dvě podzemní.

V projektu kladu velký důraz na rozšíření prostoru bydlení za hranice vnitřního prostoru. V rámci konceptu přesněji definuji vytváření těchto teras (balkónů, lodžií). Před stěnami, které jsou bezprostředně orientovány směrem do krajiny, bude vytvořena předsazená dřevěná rámová konstrukce. Ta je dle konkrétních dipozic bytů využita jako balkónová platforma nebo je vynechaná. Ostatní terasy - lodžie jsou vytvořeny zapuštěním - odebráním hmoty.

Na rozdíl od území „Údolí", které je poměrně izolované od samotného města, situace na samotném okraji Brtnického předměsti je jiná. Tímto územím prochází frekventovaná silnice. Proto se nabízelo doplnit bytový komplex doplnit menšími komerčními prostory, které jsem situovala podél hlavní komunikace.

Co se týče bydlení, uvažuji, že by navrhovaný komplex fungoval ve fomě družstva, tedy vlastnicví určitého podílu a práva užívat bytovou jednotku. Pronajímané komerční prostory by byly ve vlastnictví družstva. Výdělek z pronájmu by tak mohl pokrývat náklady spojené s údržbou domů a provozem. Smyslem pronájmu vytvořených nájemních ploch by z mé strany neměl být primárně finanční zisk, ale nabídka služeb rezidentům (nejenom navrhovaného bydlení), která v okolí chybí.

V rámci komplexu bylo navrženo 91 bytů různé velikosti. Parkování pro rezidenty bylo řešeno jako garážové ve dvou suterénních podlažích s kapcitou 127 míst. Dle předpokládaných hrubých velikostí ploch bytu jsem předběžně spočítala, že by bylo zapotřebí 117 parkovacích míst (106 pro rezidenty a 11 pro návštěvy a z toho 6 stání pro handicapované). Dalších 22 míst je součástí veřejného prostoru v úrovni ulice a slouží primárně jako krátkodobé parkování. Vzhledem k mírné rezervě podzemního stání by zbylá místa by mohla být využita pro zaměstnance komerčních prostor. V rámci garáží je vyčleněna také místnost pro technické zázemí objektů nacházející se přímo nad těmito prostory. Součástí jsou také sklepy pro rezidenty včetně těch, kteří bydlí nejen v domech nad garážemi, ale i sousedního domu, který není podsklepen.

Součástí prvního suterénního podlaží garážového stání je zelené atrium, ze kterého by vyrůstaly stromy do věřejného prostoru o úroveň výše.

V rámci jednoho z objektů jsem navrhla „chráněnou" kavárnu, která by mohla fungovat v netradiční formě zapojení handicapovaných lidí, ale i seniorů, kteří by tak snadněji mohli udržovat sociální kontakty. Ať už ve formě výpomoci s provozem (vaření kávy, pečení zákusků apodobně), tak i možné účasti na přednáškách, které by se v prostorech mohly konat. V rámci utužování vztahů komunity by se mohly konat schůzky malých zájmových skupinek dětí, dospělých i seniorů v navržených komunitních prostorech.
Součástí několika domů by také bylo sdílené seniorské bydlení. To by bylo v rámci celého jednoho patra v několika objektech. Skládalo by se z jednotlivých jedno až dvou lůžkových pokojů s vlastním nebo sdíleným hygienickým zázemím (jedno pro maximálně dvě osoby) a sdílených

místností kuchyně, jídelny, obytného prostoru, čítárny, prádelny a podobně. Senioři by tak stejně jako ostatní rezidetni, ale i věřejnost, mohli využívat nabízených služeb komplexu - kavárna, lékaři, prodejna místních produktů, kadeřnictví/holičství, manikůru pedikůru, či masáže, které by byl součástí vyhrazených komerčních prostor. Své místo by zde mohlo nalést také fitness, či coworkingové prostory a dětská skupina určená primárně rezidentům komplexu.

Konstrukční řešení:

GARÁŽOVÁ KOLONIE - ADAPTACE (předdiplomový projekt)
Jelikož byl projekt adaptace v rámci předdiplomového práce pojat jako krátké architektonické cvičení, neuvažovala jsem o technickém řešení příliš detailně. Přesto jsem počítala, že by nadstavba objektu byla řešena jako dřevěná rámová konstrukce, která má samostatný základ dilatovaný od stávající konstrukce garáží. Rámová konstrukce je řešena ve dvou variantách, a to rám v těsné blízkosti stávající konstrukce a rám odsazený od stávající konstrukce ve větší vzdálenosti. Dodatečně by musela být řešena hydroizolace stávajících garáže. Zvolený způsob by závisel na technickém stavu konstrukcí.

ÚDOLÍ - NOVOSTAVBA
Objekty jsem navrhla jako dřevostavby z panelů CLT. Při návrhu jsem vycházela ze systémového řešení, detailů a skladeb výrobce CLT Czechia. Stavby jsou řešeny jako čtyřpodlažní nepodsklepené. Pro dělení bytů a chodeb jsem zvolila systémovou konstrukcí z CLT panelů o tloušťce 310 mm (R_w= 65 dB). V rámci jednotlivých bytů jsem navrhla sádrokartonové příčky výrobce Rigips. V návrhu jsem uvažovala použít akustické příčky na jednoduché konstrukci o tloušce 150 mm (R_w= 61 dB). Pro odlišný systém v rámci bytů jsem se rozhodla, protože systém CLT panelů vycházel skrze vzduchovou neprůzvučnost v nepříznivých tloušťkách. Stropní konstrukce pak vychází opět ze systému CLT o celkové tloušťce 350 mm (U=0,23 W/m^{2}K, R_w= 65 dB, $L_{w,n}$= 45 dB). Střecha je řešena jako vegetační. Bude na ní umožněn přístup obyvatelům daného objektu a jeho plocha by mohla být dále využívána. Střecha komunikačního jádra, která by vyčnívala nad objem, by byla pokryta fotovoltaickými panely. Stěnová konstrukce bude vytažena nad střešní rovinu a bude současně tvořit zábradlí. Objekty by byly obloženy vláknocementovými obklady v krémovém odstínu. Skladba obvodových stěn vycházející ze sytémového řešení CLT Czechia a výrobce vláknocementových desek Cembri Patina Original by pak byla 455 mm (přibližně U=0,13 W/m^{2}K - převzato se sytémového řešení CLT Czechia s odlišným fasádním obkladem). Okenní otvory by měly posuvné skládací dřevěné okenice ze sibiřského modřínu.

BRTNICKÉ PŘEDMĚSTÍ
Vzhledem k tomu, že se řešené území nachází na hranici mezi městěm a krajinou, uvažuji použít v projektu dva základní materiály. Jeden by měl reprezentovat městské prostředí a lidskou činnost, druhý pak přírodní prostředí. Jako materiál symbolizující město jsem zvolila železobeton pro konstrukční část. V pohledové formě ho pak zastupuje vláknocementový obklad. Materiálem zastupujícím přírodu je dřevo, a to jak v konstrukční, tak v pohledové části.

Spodní stavba (garáže a sklepní prostory) a vertikální konstrukce skrze celý objekt jsou navrženy ze železobetonu. Ostatní prostory (bydlení a některé doplňkové funkce) jsou řešeny jako dřevostavba z CLT panelů podobně jako konstrukce Údolí.

(Při návrhu jsem vycházela ze systémového řešení, detailů a skladeb výrobce CLT Czechia. Stavby jsou řešeny jako čtyřpodlažní nepodsklepené. Pro dělení bytů a chodeb jsem zvolila systémovou konstrukcí z CLT panelů o tloušťce 310 mm (R_w= 65 dB). Vrámci jednotlivých bytů jsem navrhla jako sádrokartonové příčky výrobce Rigips. V návrhu jsem uvažovala použít akustické příčky na jednoduché konstrukci o tloušce 150 mm (R_w= 61 dB). Pro odlišný systém v rámci bytů jsem se rozhodla, protože systém CLT panelů vycházel skrze vzduchovou neprůzvučnost v nepříznivých tloušťkách. Stropní konstrukce pak vychází opět ze systému CLT o celkové tloušťce 350 mm (U=0,23 W/m^{2}K, R_w= 65 dB, $L_{w,n}$= 45 dB). Střecha je řešena jako vegetační. Na ni by byl umožněn přístup obyvatelům daného objektu a jeho plocha by mohla být dále využívána. Střecha komunikačního jádra, která by vyčnívala nad objem, by byla pokryta fotovoltaickými panely. Stěnová konstrukce bude vytažena nad střešní rovinu a bude současně tvořit zábradlí.)

Částečně rozdílný přístup jsem aplikovala u obvodových konstrukcí. Materiály v pohledu rozlišuji podle toho, zda je fasáda bezprostředně orientována do krajiny nebo města. Ty, které jsou na hranici krajiny jsou obloženy dřevěným obkladem a odráží tak více přírodní charakter. Ostatní fasády, které jsou orientovány do městského prostředí jsou pak obloženy vláknocementovým obkladem.

Bilance:

Celková plocha řešeného území: 250 000 m^2

GARÁŽOVÁ KOLONIE - ADAPTACE
Zastavěná plocha: 2040 m^2
Počet bytů: 54
Podlažnost: 4 patra

ÚDOLÍ - NOVOSTAVBA
Zastavěná plocha: 2213 m^2
Počet bytů: 41
Podlažnost: 4 patra

BRTNICKÉ PŘEDMĚSTÍ
Zastavěná plocha: 3934 m^2
Počet bytů: 91
Podlažnost: 3-4 nadzemní patra
0-2 podzemní patra

Básnicky bydlí člověk

diplomový projekt

autor:
Bc. Radka Poulíčková

vedoucí práce:
prof. Ing. arch. Ivan Koleček
MgA. Ing. arch. Vojtěch Jemelka

doc. Ing. arch. Josef Kiszka

Brno 2023

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že použité prameny jsou uvedeny úplně, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 8. května 2023

Anotace:

Projekt představuje architektonické a krajinářské řešení území jihlavského předměstí, které se nachází na pomezí města a krajiny. Práce zahrnuje nejenom přístup k samotné bytové výstavbě v oblasti řešeného území, ale také představu proměny způsobu trávení volného času v okolí Staré plovárny. Teoretická část přináší osobní pohled na samotný proces bydlení a v neposlední řadě se věnuje vztahu bydlení a přírody.

Annotation:

This project presents an architectural and landscape solution for the territory of the Jihlava suburb, which is located on the border between the city and the countryside. The work includes not only the approach to housing construction itself in the mentioned area, but also the idea of changing the way of spending free time in the surroundings of Stará plovárna. The theoretical part provides a personal view of the housing process. Last but not least, it deals with the relationship between housing and nature.

Poděkování

Moje poděkování patří všem lidem, kteří mě provázeli celým studiem Fakulty architektury v Brně, a to nejenom vyučujícím předmětů a vedoucím ateliérů, kteří mi předávali svoje znalosti, ale také spolužákům, se kterými zde člověk „zrál“ a kteří spoluvytvářeli atmosféru ateliérů, kde jsme trávili většinu svého času. V neposlední řadě také rodině, která při mně stála za jakékoliv situace.

Velmi si cením času a zkušeností, které mi věnoval Ing. Petr Suchánek, Ph.D. a Ing. Zdeněk Vejpustek, Ph.D. při konzultacích stavebně konstrukčních řešení projektu.

Důležitým přínosem byl pro mě i pohled Ing. et Ing. arch. Tomáše Babky při návrhu krajinářského řešení území.

a dále...

Foto: Sára Solmošiová

Téma diplomové práce „Básnicky bydlí člověk“, které jsem si zvolila, bylo původně vypsáno doc. Ing. arch. Josefem Kiszkou. Po nešťasné události na konci října loňského roku, kdy pan docent zemřel, jsem byla nucena několik týdnů pokračovat na práci předdiplomového projektu sama.

Důvodem, proč jsem si vybrala toto téma a oslovila pana docenta, zda by vedl moji závěrečnou práci, byla naše dlouhodobá spolupráce v rámci ateliérů na FA VUT.

Ač studentům bylo doporučovano v rámci rozvoje navštěvovat různé ateliéry a zkoušet různé přístupy vedení, pohledy na svět a architekturu, já jsem šla trochu jinou cestou. Vlivem osobních problémů jsem oceňovala více stabilnější prostředí a vedení, se kterým jsem si rozuměla. Většinu ateliérů během bakalářského i magisterského studia na FA VUT jsem absolvovala přávě u pana doc. Ing. arch. Josefa Kiszky. Důvod, proč jsem se opakovaně rozhodovala zůstat pod jeho vedením, byl prostý. Stále jsem se díky jeho přístupu posouvala a viděla jsem rezervy, kam pod jeho vedením můžu dále růst.

Pan docent byl z mého pohledu vynikající vedoucí, ale i skvělý člověk. Jako zkušený architekt a pedagog uměl najít rovnováhu ve výuce a tvorbě. Snažil se přinášet do výuky hlavně praktické zkušenosti a ukazovat možnosti, jakými se lze vydat, aniž by zasahoval do samotného procesu rozhodování o tom, jak by vysledná práce měla vypadat.

Postupy, které jsem si pod jeho vedením osvojila a na základě kterých jsem zpracovala diplomový projekt jsou zásluhou tohoto člověka. Budu vždy vděčná za jeho lidský přístup, pedagogické schopnosti a
VŽDY NA NĚJ BUDU S ÚCTOU A RESPEKTEM VZPOMÍNAT.

Po několika týdech hledání nového vedoucího, jsem se dostala do ateliéru, který vedl prof. Ing. arch. Ivana Kolečeka a MgA. Ing. arch. Vojtěcha Jemelky.

Velmi si cením jejich odvahy a ochoty obou převzít v pokročilé části zimního semestru závěrečnou práci, se kterou se museli „za pochodu" seznamovat, a to nejenom se samotným tématem, ale i prostředím, které bylo zadáno.

Spolupráce s nimi byla velmi obohacující a inspirativní za což oběma VELMI DĚKUJI.

Básnicky bydlí člověk

diplomový projekt

student:
Bc. Radka Poulíčková

vedoucí práce:
prof. Ing. arch. Ivan Koleček

vedoucí ústavu:
doc. Ing. arch. Ivo Boháč, Ph.D.

děkan:
Ing. arch. Radek Suchánek, Ph.D.

Zadání diplomové práce:

I. základní a úvodní údaje
– teoretické východisko a jeho shrnutí
– místo a kontext
– architektonická zpráva
– základní analýza a údaje charakterizující místo, zdůvodnění cílů návrhu, popis situačních vazeb, popis stávajících poměrů, limity využití, architektonická a technická koncepce navrhované architektury, idea návrhu, ekonomické zhodnocení návrhu.

II. výkresová dokumentace
– urbanistický koncept širšího území, urbanistická analýza, dopravní a krajinářský návrh v měřítku 1:1000 / 1:2000
– situace a půdorysy všech podlaží dokumentující provozně dispoziční řešení s vyznačením jednotlivých prostor a místnosti, řezy popisující povahu navrhovaného objektu včetně konstrukcí založení stavby a úrovní terénu v měřítku 1:50 / 1:100 / 1:200
– prostorové zákresy, perspektivy, vizualizace – exteriér i interiér
– charakteristický detail části stavby v měřítku 1:20 / 1:50

III. fyzické modely
– model dílčího návrhu v měřítku 1:100 / 1:200
– urbanistický model v měřítku 1: 500 / 1: 1000

IV. prezentační plakáty
- velikosti B1 na kapa desce, tištěné paré a eventuální další prezentační plakáty

Rozsah grafických prací:

Jižní předměstí Jihlavy orientované k řece Jihlávce, v kontextu silného krajinného prvku Stříbrného údolí, skrývá potenciál zastavění a úprav přírodních prostorů. Předdiplomní studie urbanismu potvrdily možnosti a míru zastavění orientovaného na bydlení a jeho doplňující funkce, vč. příměstské rekreace. Toto cenné území, je dnes částečně znehodnocené postavením garáží a rekreačních chatek.

Cílem práce bude jeho přehodnocení s novým pohledem na prostředí bydlení a žití člověka v prvé polovině 21. století. Jaký je vztah člověka (obyvatele) k prostoru jeho bydlení? Jak bydlet, jak bydlet jinak? Architektonický projekt obytného souboru doplní projekt v měřítku krajiny přilehlé části Stříbrného údolí.

Bydlení
Texty německého filozofa Martina Heideggera o bydlení vyprovokovaly řadu reakcí v polovině 20. století. Filozof zdůrazňuje vztah stavět, bydlet, myslet. Říká „bydlení se nemůže zjednodušit na svou jedinou funkci, bydlet. Musí být rozšířeno o vztah ke svému místu a prostředí“. Tato nová dimenze bydlení v prostředí a místě nás přivádí k úvaze nad dnešní společností, její organizací a kulturou bytí a automaticky k bydlení jako k domovu.

Místo
Území Stříbrného údolí, podél řeky Jihlávky, od historického města po Brtnickou radiálu, je jedním z potenciálních míst k bydlení v jižním předměstí Jihlavy. Řada situací, (přístup od centra města,
kolonie garáží, bývalá plovárna a zóna k „Brtnické bráně bráně“), jsou hodnotným prostředím, jak k bydlení a jeho prodloužení do prvků krajiny, řeky Jihlávky a sousedního lesa tak k přímé rekreaci obyvatel Jihlavy.

termín zadání diplomové práce:
13.2.2023

termín odevzdání diplomové práce:
9.5.2023

seznam literatury:
- Ch. Norberg - Schulz, Genius Loci (odeon, Praha 1994)
- Alvaro Siza, Tradice je výzva k inovaci (architekt č. 12/96)
- Rem Koolhaas, Delirious New York
- Juhami Pallasmaa, Myslící ruka (Archa 2021)
- Juhami Pallasmaa, Oči kůže (Archa 2021)
- Eduardo Souto de Moura, Rozhovory se studenty (Archa)
- Peter Zumthor, Promýšlet architekturu (Archa), Atmosféry (Archa)
- Petr Kratochvíl, Architektura a veřejný prostor (Zlatý řez 2012)
- Adam Gebrian, Rem Koolhaas (přednáška FA 11.5.2017)
- ERA 21, 2016/2 Stavět ve městě

Man Dwells Poetically

Master's Thesis

Dwelling
German philosopher Martin Heidegger's texts on dwelling provoked a number of reactions in the mid–20th century. The philosopher emphasizes the relationship of building, living, thinking. He says "housing cannot be simplified to its only function, to live. It must be extended by relation to its place and environment". This new dimension of living in an environment and a place leads us to reflect on today's society, its organization and culture of being and automatically to dwelling as a home.

Place
The territory of the „Stříbrné údolí“, along the river „Jihlávka“, from the historic town to the „Brtnická“ radial road, is one of the potential places to live in the southern suburbs of town „Jihlava“. A number of situations (access from the city center, a colony of garages, the former swimming pool and the zone to the "Brtnická brána") are a valuable environment, both for dwelling and its extension into the elements of the landscape, the river „Jihlávka“ and the neighboring forest, and for direct recreation of the inhabitants of town „Jihlava“.

Graphics scope :

The southern suburb of town „Jihlava“, oriented towards the river „Jihlávka“, in the context of the strong landscape element of the „Stříbrné údolí“, hides the potential of building and modifying natural spaces. Pre–diploma studies of urbanism confirmed the possibilities and degree of dwelling–oriented development and its complementary functions, incl. suburban recreation. Today, this valuable territory is partially degraded by the construction of garages and holiday cottages. The goal of the work will be its reevaluation with a new perspective on the living environment and human life in the first half of the 21st century. What is the relationship of a person (inhabitant) tohis living space? How to live (dwell), how to live (dwell) differently? The architectural project of the residential complex will complement the project on the scale of the landscape of the adjacent part of the „Stříbrné údolí“.

O bydlení a lidech
16

O (ne)dostupném bydlení
21

O bydlení a jeho vztahu k prostoru
22

O Jihlavě
26

O území
30

O řešeném území
32

O hodnotách, problémech a potenciálech
34

Architektonicko krajinářské řešení území - Stará plovárna
39

Garážové kolonie (adaptace)
71

Údolí (garážová kolonie - novostavba)
87

Brtnické předměstí
xx

O bydlení a lidech

Bydlení a tradice

Tradici bydlení a její postupný vývoj můžeme sledovat od pravěku. Na úplném počátku to byly stavby ryze účelové. Jejich primárním smyslem byla ochrana člověka proti vnějším vlivům - počasí, predátorům. Se způsobem života a obživy se rozvinula potřeba skladování potravin. Zpočátku se jednalo o lov, poté o pěstování a pastevectví. Bylo potřeba ulovené maso a vypěstované plodiny uschovat a bránit je před znehodnocením vlivem počasí, predátory a v pozdější době i před cizími kmeny. Tak došlo k zvětšování prostorů ke skladování a ochraně dobytka. Další rozvoj člověka přinesl zlepšování procesů ve všech oblastech a umožnil rozvoj člověka a změnu způsobu života. Díky tomu lidé začali budovat složitější stavby. Postupný progres vidíme i v období středověku. Lidské obydlí sice nabývá na prostoru, ale zůstává zcela účelné jen pro nutné potřeby člověka (s vyjímkou vyšší třídy). Nejchudší bojují s minimem prostoru, které jsou v jejich možnostech bez toho, že by se mohli živit vlastním řemeslem. Ti, co jsou na tom lépe si mohou dovolit malé prostory pro řemeslo nebo chov dobytka a zpracovávání živočišného eventuelně rostlinného produktu. S postupným rozvojem a prosperitou roste počet obyvatel, kteří si mají možnosti postavit větší domy. Mění se představa o životním minimu. Ve všech dobách však patřilo k lidské přirozenosti starat se o své blízké a stárnoucí druhy. I v dnešní době je péče o stárnoucí populaci velkým tématem. Změna způsobu života moderní doby otevřela nové možnosti, jak se starat o seniory. Péči, kterou dříve vykonávali příbuzní, přebírají sociální instituce za finanční podpory rodiny.

Postupem času se však nevyvíjelo jenom samotné bydlení, mění se i sociálně-ekonomické podmínky. To, co je však společné pro všechny doby je člověk.

Vývoj společnosti

Dům jako prostor pro bydlení šel ruku v ruce s dobou a člověkem. V posledních 100 letech došlo k výraznému rozvoji průmyslu, technologií i vzdělávání... Právě tahle významná změna nás naopak vzdálila od kořenů a tradic. Člověk začal toužit po vymoženostech, které usnadňují život a naprosto pominul důsledky, jež tato cesta přináší nejen pro něj, ale i pro životní prostředí.

I přesto, že v současném světě se rozšiřují možnosti, které člověk má, nejsou přímo úměrné zvyšujícímu se pocitu radosti a spokojenosti. Spíše naopak, můžeme ve společnosti sledovat růst duševních poruch a negativní dopady na psychické zdraví. Projevující se dopady na životní prostředí vyvolaly potřebu definovat přístupy, které nastaví taková pravidla, abychom uchovali naše přírodní, kulturní a duchovní bohatství alespoň ve stejné podobě pro budoucí generace. Tato pravidla dnes známe pod termínem udržitelný rozvoj.

Můžeme říci, že udržitelnost má základ v původních tradičních názorech, přesvědčeních a schopnostech žít v souladu s přírodou.

Ač se v tomto směru snažíme významně investovat, v posledních letech se do popředí dostávají i jiné problémy.

Aktuální ekonomické problémy

V minulých třech letech nás potkaly události, které významně zasáhly ekonomiku a rozpočet státu a ovlivnily finance všech domácností. Počátkem roku 2020 zasáhla do naší i celosvětové ekonomiky pandemie Covidu-19 a snaha zastavit její šíření měla globální dopad na veškerou lidskou činnost. Vlivem zásadního omezení, či úplného zastavení ekonomiky, došlo k finančním problémům a kompenzace poskytované státem byly jen částí výdajů, které na důsledky pandemie navázaly. Dalším zásahem do finančních výdajů bylo tornádo na jižní Moravě v červnu 2021. Záchranný systém a podpora rodin, které přišly o střechu nad hlavou si vyžádaly nemalé finanční prostředky. Přesto, že součástí pomoci byly i neziskové organizace, stát vyplácel podporu všem poškozeným. V únoru 2022 započala válka na Ukrajině, která má velmi významný dopad na občany nejen České republiky (bezpečnostní, ale především ekonomický). Odliv ukrajinců zaměstnaných v naší zemi zejména ve stavebnictví, zabezpečení válečných uprchlíků a samotná podpora Ukrajiny jsou další obrovské výdaje pro stát. V důsledku válečného konfliktu došlo k závažné energetické krizi týkající se nejen elektrické energie, ale především plynu jejíž ceny dosahují nebývalých částek. Aktuální energetické problémy zasáhnou významně všechny občany. V srpnu 2022 následoval dvacetidenní požár v chráněné oblasti Českého Švýcarska, který také velmi zatížil státní rozpočet. V důsledku těchto negativních událostí došlo k skokovému nárůstu cen všech produktů včetně bydlení.

Za poslední roky stát i občané čelili velkým finančním výdajům, které ovlivnili životy všech a zcela jistě ještě ovlivní. Je pravděpodobné, že mnohé další finance budou investovány v souvislosti s válkou na Ukrajině.

Ekonomická situace donutí většinu rodin přehodnotit svoje finanční možnosti a zvažovat výdaje, které budou přímo ovlivňovat jejich stávající životní úroveň. Přehodnocení způsobu života v hromadném měřítku se dotkne téměř všech odvětví, bydlení nevyjímaje.

Na tom, jak bydlíme a zejména, kdy se osamostatňujeme se podílí i řada faktorů souvisejících s nabídkou a možnostmi dnešní doby. Jedním z nich je nepochybně prodlužující se vzdělávání, které zásadně mění dobu, kdy se mladí lidé osamostatňují a zakládají rodiny. Prodlužuje se doba závislosti na rodičovské podpoře ať už úplné nebo částečné.

Jaký je vztah člověka k prostoru jeho bydlení?
Jak definovat prostor bydlení?
Bydlení jako domov?
Kde jsou jeho hranice?
Jak bydlet?
Co je bydlení v dnešní době a jaký lze předvídat jeho vývoj?

Vlastní foto

Vzdělanost v čase

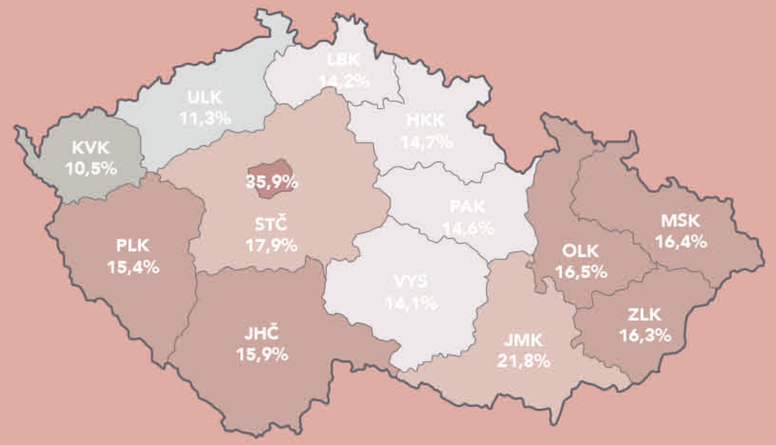
Dlouhodbě vzrůstá zastoupení osob s vyššími stupni vzdělání. Při sčítání obyvatel ČR v roce 2021, bylo zjištěno, že u občanů stašich 15 let, u nichž bylo uvedeno vzdělání, mělo střední vzdělání s maturitou nebo vyšší 53,1 %. Lidé se středním vzděláním nebo vyučením bez maturity tvořili asi třetinu populace, stejně jako ti se středním vzděláním s maturitou. Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním byl 18,7 %.[1]

Z grafu „Obyvatelstvo podle vzdělání (nad 15 let)" můžeme vyčíst, že za posledních 70 let klesl počet obyvatel se základním vzděláním o 70%. Populace se středním vzděláním bez maturity se zvýšila o 3 násobek. Zastoupení středního vzdělání s maturitou a vyššího odborného vzdělání vzrostlo o necelý 5ti násobek. Celkově tedy střední vzdělání (bez ohledu na to, zda je s maturitou nebo bez ní) a vyšší odborné je 4 násobně častější než v minulosti. Vysokoškolské vzdělání vzrostlo téměř 20ti násobně. Zhruba 1/5 populace dosahuje vysokoškolského vzdělání.

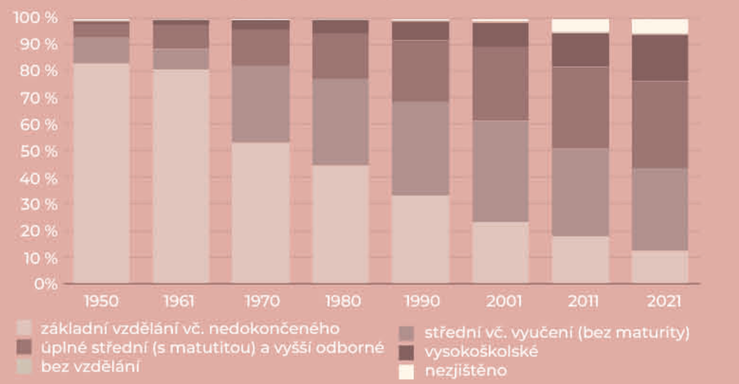
Půměrný věk prvorodiček

Dostupnost vzdělání je jedním z faktorů, který má přímý vliv na zakládání rodin. Ač od svých rodičů a prarodičů slýcháme, že dříve se zakládaly rodiny kolem 20. roku. Graf „Úhrnná plodnost a průměrný věk matek v letech 1920-2021" od ČSÚ říká, že skutečnost byla jiná. Můžeme tedy říci, že historicky se průměrný věk prvorodiček za posledních 100 let výrazně měnil a pohyboval se mezi věkem 24,5-30,2. Podle Zdravotnického deníku v roce 2020 vzrostl na 30,7 let a začal klesat. Začátkem roku 2022 podle tohoto zdroje klesl věk na 28,8 let.[4] I když nemám data před rokem 1920 můžeme předpokládat, že v této době nastal vrchol křivky tudíž na začátku 20. století pravděpodobně nebyl průměrný věk vyšší než zhruba 30,2 let. Při bližší analýze vidíme, že přibližně v době 1. světové války nastal vrchol křivky. Podmínky válečného prostředí vedly populaci k tomu, aby nepřiváděla na svět potomky, tudíž průměrný věk dosáhl svého vrcholu. Po skončení války začal průměrný věk prvorodiček klesat až přibližně do doby odpovídající začátku 2. světové války, kdy se opět zvyšoval. Stejně jako v případě „1. světové„ i s koncem

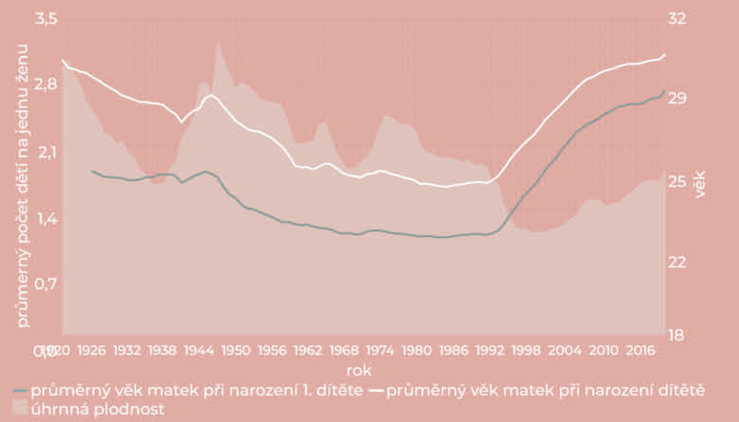
Podíl osob s vysokoškolským vzděláním (v %)[2]

Obyvatelstvo podle vzdělání (nad 15 let)[2]

Úhrnná plodnost a průměrný věk matek v letech 1920-2021[3]

1 *Vzdělání. Sčítání 2021 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2021 [cit. 2022-10-07]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/scitani2021/vzdelani*
2 *Porovnání krajů. Sčítání 2021: Vzdělání [online]. Praha: Český statistický úřad, 2021 [cit. 2022-10-16]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/scitani2021/vzdelani*
3 *Český statistický úřad: Obyvatelstvo - roční časové řady [online]. Praha: Český statistický úřad, 2021 [cit. 2022-10-16]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_hu*
4 *Zdravotnický deník: zdravě je vědět [online]. Praha: Zdravotnický deník, 2022 [cit. 2022-10-16]. Dostupné z: https://www.zdravotnickydenik.cz/2022/06/prumerny-vek-prvorodicek-za-poslednich-pet-let-klesl-o-temer-dva-roky-ukazuje-pruzkum/*

2. světové války opět nastal vrchol (28,5 roků) a po té křivka začala opět klesat. V období Sametové revoluce se pokles zastavil a průměrný věk začal opět růst. Tentokrát ale vliv nebyl v nepříznivých podmínkách prostředí, ale důvodem se staly nové možnosti, které se lidem otevřely. Vrchol křivky průměrného věku prvorodiček kolem roku 2020 lze časově spojit s událostmi pandemie Covidu-19. Vzhledem k tom, že uplynula poměrně krátká doba nelze vyvozovat závěry, jaký vliv na věk prvorodiček měla pandemie Covidu-19.

Zjednodušeně můžeme říci, že zvyšování průměrného věku prvorodiček má přímou souvislost s negativními vlivy prostředí nebo naopak s prosperitou a možnostmi ve společnosti. Ač se naše země nenachází v bezprostředním válečném konfliktu, situace na Ukrajině ovlivňuje naše životy, možnosti a jistoty. Lze predpokládat, že se tento vliv v blízké budoucnosti může opět projevit. To, jak se křivka bude nadále vyvíjet nelze dost dobře predikovat.

Vliv na poptávku bytového fondu

Právě okolnosti dnešní doby jako je možnost studia na vysokých školách, pozdější zakládání rodin a tak dále, má významný vliv na poptávku učitých druhů nemovitostí. Vlivem toho, že mladí lidé, žijí delší domu sami nebo v párech rozšiřují skupinu zájemců, kteří upřednostňují menší byty, jež jsou pro ně dosažitelnější. Mnohé páry však v těchto domácnostech pozdějí zakládají rodiny, a tak se prostory stávají nedostačujícími vzhledem počtu členů domácností.

Vliv krize na současné bydlení

Vhledem k tomu, že současná ekonomická krize nutí všechny z nás zamýšlet se nad financemi domácností, stávají se rozpočty rodin napjatějšími, což v konečném důsledku může vést ke snižování dosavadní životní úrovně.

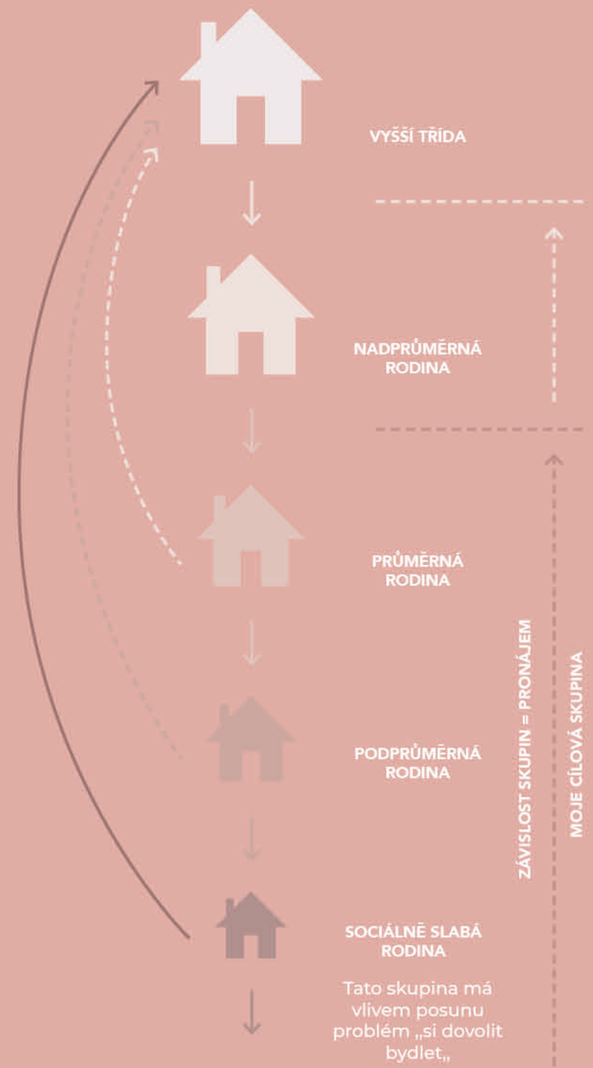
Na rodiny, které lze považovat za ekonomicky silnější, nebude mít současná krize takový dopad. Budou sice možná nuceni omezit své nadstandartní aktivity, ale jejich životní úroveň nebude zásadně ovlivněna.

Průměrné rodiny nebo ty, které budou nově spadat do této kategorie, donutí tato situace, zvažovat svoje výdaje, změnit standardy a může negativně zasáhnout do stávajících rozpočtů. Součástí těchto změn může být i volba nižší kvality některých produktů.

Lidé, kteří se řadí do podprůměrné a sociálně slabé skupiny, se pak díky takové situaci dostávají do existenčních problémů. Základní životní potřeby můžou být za hranicí jejich finančních možností. Volí nejlevnější zboží bez ohledu na kvalitu nebo si je vůbec nemůžou dovolit. Tyto rodiny bydlí často v minimálních prostorech.

Někteří z nich mají problém platit náklady za bydlení.

V rámci diplomové práce bych se chtěla zaměřit zejména na finančně průměrnou rodinu a rodinu sociálně slabší zejména proto, že tyto skupiny mají omezené možnosti získat bydlení. Dostupnost bydlení se stává zásadním tématem v této oblasti. Neméně významným problémem pro tyto skupiny je i jeho ekonomická náročnost.

O (ne)dostupném bydlení

Lidé hledající v dnešní době bydlení, jsou často nemile překvapeni. Cena nemovitostí i samotné nájemné, zejména ve velkých městech jako je Brno, či Praha atd., dosahuje takových částek, že se bydlení i pro lidi s průměrným platem stává obtížně dostupné.

„Právě to, že způsob poskytování bydlení v České republice je příliš závislý na vlastnickém a soukromém nájemním bydlení, vede k tomu, že se ocitáme v pasti, když ceny nemovitostí a nájmů rostou rychleji než mzdy."[1]

Většina lidí u nás je přesvědčena, že bydlení ve formě vlastního bytu, je nejlepším způsobem bydlení. V našich myslích se drží představa, že nám vlastnictví zajistí určitou životní jistotu a stabilitu. Ještě donedávna byla tato forma i poměrně výhodná. Levnější hypoteční úvěry byly z finančního hlediska v horizontu času lepším řešením než investice do nájemního bydlení. Problém nastal v bodě, kdy se z výhodných investic stal byznys. Místo toho, aby si investor vzal úvěr a koupil prostor pro vlastní bydlení, koupil jich hned několik, a to za účelem pronájmu. U soukromníků se počet vlastněných bytů pohybuje v jednotkách, u větších firem (investiční fondy apod.) jsou to statisíce bytů. Investice finančních prostředků do bytového fondu se staly jistotou, jak uchovávat hodnotu prostředků. V praxi se stále více prosazuje praktika pronajímání bytů za vysoké ceny, i když stav vybavení samotného bytu kvalitativně neodpovídá ceně nájmů.

Právě poptávka po nemovitostech, které byly v minulosti realizovány levnými hypotékami ve víře snadné investice, a omezený počet vedl k neustálému nárůstu cen a snížil tak dostupnost samotného bydlení.

Jak se to stalo?

Zlom nastal v 90. letech, kdy byl původně státní bytový fond převeden ve velké míře do vlastnictví obcí. Po několika privatizačních vlnách, kdy obce nabídly dlouhodobým nájemníkům možný odkup nemovitostí, nastal zásadní problém. Samotný odkup, za kterým stála představa, že se o ně soukromí vlastníci lépe postarají, nebyl sám o sobě úplně špatným řešením. Mnohé obce však dovedly tento krok ke krajnosti a „zbavily" se téměř veškerého svého bytového fondu, čímž ztratily možnost ovlivňovat výši nájmů a přestaly být konkurenceschopné vůči trhu nemovitostí a soukromému sektoru, jehož ceny následně začaly nekontrolovatelně růst.

Bydlení ve městě

Velká, zejména krajská města nabízejí nejen možnost vysokoškolského vzdělání, ale i širší nabídky pracovních míst. To vede k dlouhodobému nárůstu počtu obyvatel ve městech. Ač se počet lidí v takovýchto místech neustále zvyšuje, nezvyšuje se přímo úměrně bytový fond. Nabídka volných stavebních pozemků je omezená, a tak se stává, že se lidé stěhují do okolních vesnic a městeček, kde ještě tento prostor nechybí a bydlení je finančně dostupnější. Odpovědí na tuhle problematiku podle mého názoru je nejen výstavba nových nájemních objektů, ale i proměna části stávajícího bytového fondu na jinou formu - nájemní bydlení.

(Ne)Pronajímat

„Z výzkumných rozhovorů, které jsme v rámci Sociologického ústavu AV ČR uskutečnili, se ukazuje, že pro mnoho lidí je soukromý nájem spojen s nejistotou. Je to obava, že jim nemusí být prodloužena smlouva nebo jim bude nájemné výrazně zvýšeno. Přestože je v České republice silná právní ochrana nájemníků, tak v realitě často záleží na slušnosti konkrétních majitelů nemovitostí, ale i nájemníků."[1] Právě to je důvodem proč lidé stále preferují vlastnictví před nájemním bydlením. Obecních bytů je nedostatek, soukromé nájemní bydlení je nejisté, a tak v očí lidí zůstává hypotéka „nevyhnutelná".

Majetkový nepoměr

Pravě majetkové nesrovnalosti mezi lidmi zvyšují propast mezi jednotlivými vrstvami. Někteří mají svůj byt a k tomu několik další, které pronajímají a jiní ztěžka dosáhnout na jeden vlastní. Dlouhodobý nárůst cen nemovistostí i zvyšující se ceny věcí denní potřeby vedou k tomu, že je stále více lidí, kteří nejenom, že mají problémy dosáhnout na vlastní bydlení, ale obecně i zaplatit na pronájem prostor adekvátních pro daný počet členů domácnosti. Právě nepoměr majetku v rodinách napříč generacemi nehraje sice hlavní roli v dostupnosti bydlení, ale je jedním z faktorů této problematiky. Zdědění majetku hraje poměrně zásadní roli. Člověk, který v mladém věku zdědí nebo dostane nemovitost od svých příbuzných, se ocitne na stejné pozici, jako mnozí lidé až pozdním věku. To, zda zdědíme majetek, nemovitost, či ne, může hrát paradoxně mnohem větší roli než naše kariérní zhodnocení. Právě mladé rodiny, které jsou takto zajištěny mají vícero volných prostředků k investicím a k možnému následnému investování financí do dalších nemovitostí. Tento přístup se přenáší z generaci na generaci, a tím se přenáší i nerovný přístup k bydlení samotnému.

Nedostupné bydlení - co s tím?

Pokud se má stát bydlení dostupnějším, bude muset nastat systémová změna. Formy jako vlastní financování bydlení bude muset být z výrazné části nahrazeno jinými formami. Existuje několik základních obecných principů, které z této změně můžou hrát podstatnou roli, pokud budou realizovány ve větším měřítku.

1 *Jak zajistit dostupné bydlení?. Sociologický ústav AV ČR: Dostupné bydlení [online]. Sociologický ústav AV ČR, 2019 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: http://dostupnebydleni.soc.cas.cz*

Spolupráce veřejného a soukromého sektoru

„K zajištění rozsáhlejší bytové výstavby je potřeba navázat lepší spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem – mezi městy a developery. V takovém vztahu je potřeba, aby města byla sebevědomá – dokázala formulovat své požadavky (například určitý počet bytů v nové výstavbě ze kterých budou obecní byty) a zároveň vytvořila stabilní prostředí pro developery (jasná a transparentní pravidla co se týče staveb a stavebních řízení)."[1]

Obecní bytová výstavba

„Města by se za účelem dosažení finančně dostupného bydlení měla rovněž aktivněji podílet na samotné bytové výstavbě. Způsobům, jakými by města měla v této oblasti postupovat, se v ČR dlouhodobě věnuje například Agentura pro finančně dostupné bydlení. Ta uvádí hned několik modelů, které se osvědčily v zahraničí:
Město může samo zastávat roli developera. Znamená to, že si vybere vhodné pozemky, zajistí si potřebná povolení, nechá si zpracovat projekt a na samotnou výstavbu si najme developerskou firmu. Město v tomto případě výstavbu přímo financuje, ale zároveň je i výhradním vlastníkem postavených bytů.
Město se může na výstavbě bytů podílet společně s developerskou firmou a případně i s jinými subjekty (např. s občanskými iniciativami). Všechny tyto subjekty za tímto účelem vytvoří společně sdílenou firmu, která je za celý projekt zodpovědná. Město zpravidla poskytne pozemek, zatímco developer stavbu financuje a provádí. Postavené byty se pak dělí mezi město a developera podle předem dohodnutého klíče.

Město může podporovat nová bytová a zejména stavební družstva (tzv. baugruppe) vzešlá zdola. Pokud se dají dohromady lidé, kteří si chtějí společným úsilím vybudovat bytový dům, město jim v tomto záměru může pomoci zejména tím, že jim poskytne nebo levně pronajme pozemek.
Město také může podmínit stavební povolení tím, že určité procento postavených bytů bude tvořeno finančně dostupnými byty nebo přejde přímo do vlastnictví města."[1]

Financování bytové výstavby

Účast státu je nezbytnou součásti změny. Tato aktivita však bezpodmínečně přinese nutnost nemalé finanční investice státu, která už nyní čelí mnohým mimořádným nákladům, které byly vyžádány krizemi. A tak než hledat důvody, proč to nejde, je důležité hledat způsoby, jak na to.

Jednou z možnosti je zvýšení daně pro majitelé nemovitostí, kteří vlastní více než jednu, případně více než určitý počet bytových jednotek. Za každou další (druhou, třetí, čtvrtou...) bytovou nemovitost by museli odvádět vyšší daň. Takovéto pravidlo by mohlo být aplikováno i na majitele prázdných nemovitostí, které jsou v některých případech spekulativně kupovány. Tím by stát - města, obce získaly zdroj, z kterého by mohly financovat nutné kroky k řešení nedostupného nejenom obecního bydlení.

Formy bydlení

Jednou z nabízených možností, jak zmírnit dopady bytové krize je větší účast projektů „Commons". Ač se tento pojem v moderním světě začal užívat v různých oblastech (Creative Commons...), v oblasti bydlení označuje různé formy sdíleného vlastnictví od domů, komunitních prosto až po pozemky, či společné části vybavení (kuchyně, chodby, koupelny...).

Družstevní bydlení

Jednou ze základní forem Commons bydlení je družstevní. Je to forma, která je populární zejména v severských zemích, či Velké Británii a svou podobou se výrazně liší od družstevního bydlení jaké známe u nás. Zatímco v Česku se družstevní bydlení příliš neliší od toho soukromého, ve zmíněných zemí toto bydlení funguje na principu vlastnického podílu bytového fondu, společných prostor, či přidruženého pozemku nikoliv vlastnictvím konkrétního bytu. Členové pak mají právo užívání bytu a rozhodování o správě majetku družstva. V zahraničí tato forma funguje nejenom pro samotné domy, ale i celé rezidenční oblasti.

Cohousing a baugruppe

Dalšími z forem jistého sdílení jsou koncepty cohousingu, či baugruppe. Na rozdíl od družstevního bydlení majitelé mají osobní vlastnická práva na konkrétní byty a sdílená práva na společné prostory a vybavení. Často se tyto projekty zaměřují na určitou skupinu obyvatel se specifickými potřebami například seniorské bydlení, či smíšené sociální byty pro handicapované, uprchlíky a podobně. U cohousingových čtvrtí je kladen velký důraz na sdílený prostor, podporu sociálních kontaktů všech věkových skupin i prostory aktivit pro děti.

Autonomní kolektivy

Je jedna z radikálnějších forem sdílení, kdy členové i několika rodin sdílí svoje finanční prostředky. Celý svůj příjem odevzdávají do společné kasy, a tak se dobrovolně přesouvají prostředky od členu s vyššími platy k těm s nízkými. Některé projekty se pak zaměřují na odlišnější formu, jejichž přesun prostředků je realizován třeba skrze tzv. plovoucí nájmy, které se odvíjí od konkrétní platů jejich členů. Častou součástí je i možnost přivýdělku nízkopříjmových osob, rodin.

Syndikát bytových domů

Tento koncept rozvíjí samotnou spolupráci mezi jednotlivými projekty. Jejich součástí je podpora solidárních platforem. Mezi nejznámější organizaci patří německá společnost Mietshäuser Syndikat. Ta vykupuje nemovitosti a postupně začleňuje do modelu společného vlastnictví s cílem vytvoření dlouhodobého dostupného bydlení. Finanční prostředky pro rozvoj projektů jsou získávány ze stabilních nájmů, které nejsou pro organizaci sami o sobě ziskové. Nájmy zahrnují nejenom jednotlivé splátky dluhu za pořízení bydlení, ale právě i poplatky do solidárního fondu, ze kterého jsou financovány nákupy nemovitostí pro budoucí zájemce.

Rozvoj projektů sdíleného bydlení je potřeba rozšiřovat a vytvářet spolupráci napříč stavebním sektorem, ale i v síti investorů. Dostupné bydlení je tak potřeba rozvíjet s finanční podporou na vícero úrovních (účast státní správy, developerů, finančních institucí, soukromého sektoru, ale i forem výše zmíněných solidárních fondů).

O bydlení a jeho vztahu k prostoru

Bydlení lze z primitivního pojetí definovat jako prostor, který chrání člověka před nepříznivými vlivy prostředí. Jak se člověk vyvíjel, měnily se jeho potřeby i nároky na bydlení. S rozvojem společnosti a technologií, které započala zejména průmyslová doba, se však změnily možnosti života člověka a s ním i bydlení a jeho podoba tak, jak ji známe dnes. Způsob života je ovlivňován i dnes mnoha faktory. Jedním z důležitých je geografická poloha a podmínky prostředí. V krajích s teplým podnebím není tolik kladen důraz na rozdíly VNĚJŠÍHO a VNITŘNÍHO prostředí pro život, tudíž i bydlení. Země se sezónními výkyvy teplot mají logickou potřebu klást větší důraz na VNITŘNÍ prostory, jelikož VENKOVNÍ jsou v tomto období neobyvatelné. Podobně je tomu u nás. Proto právě dnešní (český) člověk si pod pojmem bydlení představí hlavně INTERIÉROVÉ PROSTORY. Žijeme na jedné planetě, s jedinou atmosférou a přesto máme potřebu si v ní vymezovat novou dimenzi prostoru, ve kterém chceme žít. Ale každý člověk je jiný, a tak někteří lidé mají větší potřebu kontaktu s VNĚJŠÍM SVĚTEM - přírodou a jiní kladou větší důraz na svůj interiér. Na základě toho bych se dále mohla zamýšlet nad rozdílnostmi člověka „městského" a „vesnického". Vždyť jejich způsob života je mnohdy velmi odlišný stejně tak, jako jejich potřeby. Může se zdát, že městský člověk je spíše „interiérový typ" nevyžadující denní kontakt s přírodou a ve společenství si cenní více anonymity narozdíl od člověka vesnického, který v bezprostřední blízkosti s krajinou a přírodou více oceňuje blízkost vesnické komunity a vše, co tenhle způsob života přináší. Tato představa venkova však v dnešní době prochází proměnou. Ruch měst a jeho negativní vlivy jako je hlučnost, prašnost, či přelidněnost vytváří zátěž, která přiměla „městského člověka" města opouštět. Přesto se však nechtějí vzdát výhod „městského" způsobu života. Právě proto vyhledávají zejména okolní vesnice (či malá města) s dobrou dostupností. Problémem je, že tato skupina vnáší anonymitu městského života do toho vesnického. Přistěhovalci se nechtějí stát součástí vesnické komunity, která přináší otevřenost a účast. Potřeba anonymity městských lidí přinesla trend vytyčování pozemků ploty. Což ještě v poměrně blízké minulosti nebylo na vesnici vůbec běžné. Dřívější vesnické vymezování bylo mnohem poetičtější. *„Můj pozemek končí jabloní a za ní už to je souseda."* Myslím, že samotná potřeba vymezit prostředí pro sebe jasně dokazuje, že bydlení nelze omezit pouze na VNITŘNÍ prostor, ale také na ten VNĚJSÍ. Vnitřní prostor, který nás dle primitivních potřeb chrání před vnějšími vlivy, tak člověk rozšířil i na vnější a definoval novou „obrannou" bariéru, která nás také chrání.

Člověk v prostředí:
„člověk městský"
„člověk vesnický"

Člověk v prostoru:
„člověk interiérový"
„člověk exteriérový"

Dnešní doba

Dnešní uspěchaná doba a technologie, které tomu napomáhají nás ženou k tomu, že se snažíme stihnout více než je v našich vlastních silách. Sotva opustíme jeden svět - práce, zábava, přátelé, připojujeme se hned do druhého online světa, jen aby nám něco neuniklo. Nejsme schopní v přemíře vjemů naslouchat varovným signálům našeho těla, a tak se potýkáme se stále zvyšujícím počtem duševních poruch. Životní styl ve shonu a připoutanosti k materiálním věcem nám zabraňuje ohlédnout se a sledovat dění bezprostředně kolem nás, alespoň s nezbytnými odstupem. Není pochyb, že se na tom podílí i nepřiměřená délka času strávená v uzavřených prostorech. Mezi ně patří hlavně bydlení, práce a další aktivity jako jsou služby - obchody, dopravní prostředky a podobně. Zdá se neuvěřitelné, kolik hodin denně, měsíčně, či ročně strávíme v uzavřeném prostoru. Podle průzkumu společnosti YouGov si většina z nás neuvědomuje reálnou dobu, kterou strávíme uvnitř budov.[1] *„Jeden ze šesti lidí (15 %) připouští, že některé dny nejde vůbec ven a stráví 24 hodin uvnitř budovy. Z dotázaných si fakt, že tráví až 24 hodin denně uzavřeni doma, v práci nebo jinde, uvědomuje pouze 5 % Čech.,"* Tito „interiérový„ lidé však často ani netuší v jakých podmínkách tento čas tráví. Prostory jsou mnohdy nedostatečně osvětleny, či špatně větrány... Podle společnosti WHO Europe 2013 report lidé žijí až 90% času uvnitř budov.[1] I když v některých profesích se lidé pohybují celou pracovní dobu venku, čas, který stráví uvnitř stále převyšuje tuto dobu. Tudíž bychom mohli říci, že v moderní společnosti je téměř celá populace „interiérová". Jsou ale lidé, kteří mají POTŘEBU svůj volný čas pobývat venku. Právě tuto populaci bych nazvala „exteriérovou", i když toto označení není doslovné. To, co nás odlišuje je naše potřeba.

Potřeby a vnímání

Každý z nás je z velké části strůjcem svého života. Má „v rukou" možnost rozhodovat se, a tak svůj život ovlivňovat jak dobrém smyslu, tak i méně dobrém, či špatném. Zde se výrazně projevují i naše individuality bez ohledu na podmínky. Každý z nás má jiné vlastnosti, dovednosti, koníčky, potřeby. Proč se jeden cítí v prostoru příjemně a komfortně a druhý má ze stejného místa přesně opačné dojmy? Tito lidé si dokonce i svými potřebami mohou být podobní, ale i přes to mohou prostor vnímat odlišně. A právě vnímání člověka jako jedince dokazuje, že naše bydlení by nemělo být uniformě totožné, typizované. *„Vnímání je založeno na přímém kontaktu s vnímanými podněty o nichž přináší relativně přesné informace. Lze je chápat i jako základní způsob komunikace s okolím. Člověk přijímá informace z vnějšího světa i z vlastního organismu, zpracovává je a nějakým způsobem na ně reaguje."*[2] tak zní jedna z definic vnímání z pohledu psychologie. Schopnost vnímat své okolí je všem vlastní, ale každý jedinec tyto informace vyhodnocuje jinak. Podobně je to s našimi životními cíli a představami o bydlení.

1 *Pro zdravější budoucnost je potřeba změnit přístup k modernímu stavitelství. Tzbinfo [online]. Česká Republika: VELUX, 2018 [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: https://vetrani.tzb-info.cz/vnitrni-prostredi/17435-pro-zdravejsi-budoucnost-je-potreba-zmenit-pristup-k-modernimu-stavitelstvi*

2 *Základy obecné psychologie - doplňující studijní materiál. Aktugram [online]. Liberec: Technická univerzita v Liberci, b. r. [cit. 2023-02-11]. Dostupné z: https://turbo.cdv.tul.cz/mod/book/view.php?id=5965&chapterid=6228*

Bydlení vs. domov

Bydlení často charakterizuje naši osobnost, vkus, společenské postavení... atd. Představuje pro mě pojmy bezpečí a pohodlí. Tím ovšem není myšlena pouze ochrana před přírodními vlivy, ale i spojení s přítomností blízkých lidí, se kterými se cítíme bezpečně. Jejich přítomnost a dobré vztahy povznáší samotné bydlení na něco vyššího - DOMOV. Ale jaký je tedy přesný rozdíl mezi bydlením a domovem? Slovo bydlení vnímám jako prostor, ve kterém člověk sice žije, ale narozdíl od domova postrádá jisté aspekty, díky kterým ho nevnímáme tak citově intenzivně. Může to být například studentské bydlení, startovací bydlení, bydlení seniorů v pečovatelském domě a podobně. Pro některé by pojem domova mohl být možná spojen s vlastnictvím. Když jsem se nad tím ale zamyslela, dospěla jsem k názoru, že to, zda daný prostor je mým vlastnictvím, nehraje příliš velkou roli. Význam slovu „DOMOV" dávají sami lidé a jejich vztahy. Dovedeme si představit, že v domácnostech, kde panuje napětí, násilí a podobně, ztrácí slovo „DOMOV" svůj význam, a tak se vracíme opět k pouhé funkcí bydlení.

Uspokojování potřeb

Prioritou osob, které se ocitnou v bytové tísni, je uspokojení základních tělesných potřeb a zajištění střechy nad hlavou. Všechny ostatní aspekty se v takových chvílích dostávají do pozadí. Teprve se splněním minimálních základních potřeb, se začnou objevovat potřeby nové o čemž vypovídá tzv. Maslowova pyramida. Domnívám se, že potom dá většina lidí přednost nejprve osobním potřebám (ošacení, potřeby dětí, nezbytné vybavení domácnosti), případně upřednostní uspokojování drobných potřeb, kterými si děláme v každodenním životě radost. V případě příznivých finančních okolností se lidé mohou více zamýšlet nad svým domovem jako prostorem k bydlení a jeho proměnám tak, aby dosáhl vyšších kvalit. Výše finančních prostředků má vliv na to, jaké úpravy v rámci bydlení můžeme realizovat. Nejprve provádíme drobné renovace stávajícího prostoru, pokud máme k dispozici dostatečné finance, můžeme uvažovat o novém vybavení nebo stavebních úpravách v různém rozsahu. Myslím, že i člověk, který nebydlí ve zcela vyhovujících podmínkách, může žít kvalitním a naplněným životem, ale zajisté by ocenil, kdyby se něco v jeho bydlení zlepšilo.

Maslowova pyramida potřeb[3]

Kvalita

„KVALITA (Jakost) je celkový souhrn znaků entity, které ovlivňují schopnost uspokojovat stanovené a předpokládané potřeby. Entita je zde vymezena jako všechno to, co je možné individuálně popsat a vzít v úvahu, např.: výrobek, proces, organizaci, systém, osobu, atd. Z toho vyplývá, že svou jakost mají nejenom výrobky, má ji i každý z nás."[4] Pojem kvalita může být zhlediska použití velmi zavádějící pojem. Kvalitní život neznamená kvalitní bydlení. Kvalitní bydlení přece neznamená kvalitní domov. Definici domova, respektive jeho kvality, jsem shrnula výše. Jaký je však rozdíl mezi kvalitním životem a kvalitním bydlením? Kvalitní bydlení vnímám jako samotné kvality fyzického prostoru. Nejenom obecné kvality jako je proslunění prostor, či splnění minimální plochy prostor hlediska hygieny, či kvalitu vzduchu, která v něm je, ale i jisté subjektivní kvalitativní hodnoty splňující potřeby dané osoby, rodiny (například prostory pro sportovní náčiní, prostor pro uložení sběratelských předmětů a podobně). Na druhou stranu kvalitní život obsahuje mnohem více pojmů jako je například zdraví, vztahy, bezpečí a další (viz Maslowova pyramida), ale také do jisté míry i kvalitní bydlení. To, jak velkou roli hraje kvalitní bydlení v kvalitním životě je podle mého názoru subjektivním prvkem. Jelikož každý z nás vnímáme stejné prostředí odlišně, tudíž i kvalitní bydlení bude mít pro nás odlišnou podobu a hodnotu.

Úroveň bydlení

Vývoj typologického druhu bydlení byl ryze účelnou záležitostí, ovšem v dnešní době mají prostory mnohem více funkcí. Postupně se zvyšují nároky na komfort a i v dnešním světě je tato potřeba stále v popředí. Vliv moderních technologií zasahující do této oblasti nesmírně sílí a je těžké si představit, kam se systémy „chytré domácnosti" dostanou za pár desítek let. Jelikož cílem mé diplomové práce je hlavně skupina střední a nižší třídy obyvatel, domnívám se, že takovéto technologie a možnosti chytré domácnosti budou prozatím mimo jejich možnosti. I když se technologií ovládané domácnosti stanou ve společnosti relativně běžnými, zaměřila bych se zejména na podobu současnou.

Hranice

V této souvislosti mě napadají zejména hranice bydlení a to, co je definuje. Většina lidí by řekla, že jsou to stěny jejich bytů nebo domů. U těch, kteří bydlí v bytech bez balkónů a teras, bych asi souhlasila. U lidí, kteří jako já mají v rámci bydlení k dispozici balkón, či lodžii bych možná trochu pochybovala. I když se člověk díky nim může dostat na čerstvý vzduch a do relativně otevřeného prostoru, stísněnost a omezení balkónu 1x3 metry pro mě není úplně přitažlivou představou. Uznávám, že ne každý to takhle vnímá a že pro mnohé je balkón, či lodžie příjemným nadstandardem. Pokud se však zamyslím nad lidmi, kteří bydlí v bytě s terasou nebo mají dům ze zahradou, či menším dvorem, začínám pochybovat, že bydlení končí se zdmi domu. Prostor kolem rodinného domu umožňuje další řadu dějů, které se v něm mohou odehrávat. Mohou být ryze účelné, jako prostor na odstavení dopravního prostředku, prostor na složení dřeva na topení, ale také třeba okrasné zahrádky a další. Bydlení v rodinném domě nám umožňuje pobývat v jeho těsné blízkosti, aniž bychom se vzdálili možnostem a výhodám, které nám dům poskytuje. Prostor kolem domu využíváme k relaxaci, můžeme tam stolovat, či pracovat na počítači. Najednou se stává to, že začneme některé děje „vynášet" VEN za zdi našeho příbytku aniž bychom se cítili méně komfortně než UVNITŘ. Potom se dostáváme do situace, že jsme sice VENKU, ale stále jsme DOMA.

BALKÓN - LODŽIE:
jak ve stísněném prostoru vytvořit místo, ve kterém by mělo smysl trávit čas a lidé by jej rádi využívali?

„DOMA"
Tohle slovo má pro mě v rámci bydlení vícero významů dle daného kontextu. „DOMA" je tam, kde je můj DOMOV. „DOMA" jsem ale i tam, kde končí hranice mého BYTU, (DOMU) BYDLENÍ. Zároveň je pro mě „DOMA" nejenom samotný dům, ale i pozemek kolem něj. DOMA" se ovšem v jistém kontextu můžu cítit i ve městě, vesnici odkud pocházím, nebo žiji, i v zemi odkud pocházím.

3 *Maslowova pyramida. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2023-02-11]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Maslowova_pyramida*

4 *Terminologie, problematiky do problematiky kvality: 1. Definice kvality. TUL: KPE/MNK - Management kvality (2021) [online]. Liberec: TUL, b. r. [cit. 2023-02-11]. Dostupné z: https://elearning.tul.cz/mod/book/view.php?id=367091*

Tudíž se děje BYDLENÍ začínají posouvat za jeho fyzické hranice do otevřeného VENKOVNÍHO PROSTORU.

BYDLENÍ vs. BYDLENÍ
Měli bychom rozlišovat BYDLENÍ ve smyslu fyzického prostoru tedy „bytu, domu“ , který je definovaný konstrukcemi a BYDLENÍ ve smyslu procesů, ve které se v takovém bytě, či domě odehrávají.

Kde ale v tomto VENKOVNÍM PROSTORU vymezit HRANICE, kde končí BYDLENÍ? S kávou na terase se cítím DOMA, a přesto jsem VENKU na zahradě. Když ovšem zastřihávám jabloň o pár metrů dále, už se necítím DOMA, ale jsem VENKU na zahradě. Domnívám se, že tyto HRANICE prostoru kolem domu mohou definovat právě tyto procesy. S větší vzdáleností daný komfort mizí, a tak i mizí pocit, že jsme DOMA. HRANICI BYDLENÍ určují činnosti, které vykonáváme. Při navrhování BYDLENÍ mě v diplomové práci primárně zajímá BYDLENÍ jako stavba a děje, které se v ní odehrávají (ať už UVNITŘ nebo ty, co si odnášíme VEN).

Vztah bydlení a přírody

Důležitým pohledem je pro mě vztah bydlení a přírody Je pro nás nejenom „továrnou na kyslík“ , ale zároveň má pozitivní psychologický a estetický vliv. *„Bylo zjištěno, že zeleň ve městech má vliv např. na rychlejší zotavení pacientů po operaci, zmírňuje bolest, snižuje negativní vliv pracovního stresu, snižuje mentální únavu, navozuje subjektivní pocit pohody, snižuje agresivitu (Harting, 2006). Zeleň má pozitivní vliv na psychiku pacientů a seniorů. Kontakt se zelení snižuje bolestivost, zlepšuje psychickou pohodu a prodlužuje život (Takano et al., 2002).“*[1] A právě díky tomuto pozitivnímu dopadu, který si sami často ani neuvědomujeme, je pro nás důležitým prvkem v našem okolí, a to nejenom kolem našich bytů, domů, ale i v nich. Je pro mě zajímavá lidská potřeba brát rostliny z „vnějšího světa“ do toho „vnitřního“. Na jednu stranu se od vnějšího prostředí vymezujeme a na druhou máme potřebu si kousek vnějšku vzít sebou. Když se vrátím na začátek této úvahy, podobná metafora by mohla platit právě i pro již zmíněné balkóny a terasy. Stejně jako rostliny i terasy nám umožňují propojení dvou světů, ve kterých žijeme.

Základní hodnoty bydlení - domova

1/ PRIMÁRNÍ HODNOTY

(USPOKOJENÍ ZÁKLADNÍCH FYZICKÝCH POTŘEB)
- BEZPEČÍ
- TEPLO
- SVĚTLO
- POTRAVA

OBJEKTIVNÍ ↑

2/ SEKUNDÁRNÍ HODNOTY ← základ domova

- VZTAHY LIDÍ, KTERÝ DOMOV TVOŘÍ
- ZDRAVÍ

SUBJEKTIVNÍ ↓

3/ TERCIÁLNÍ HODNOTY ← základ bydlení

- PROSTOR (VNITŘNÍ)
- PROSTŘEDÍ (VNĚJŠÍ)
- MATERIÁLY

1 ŠERÁ, Božena. Pozitivní vliv zeleně na uživatele městských sídlišť. Ústav krajinnej ekológie SAV: Publikace [online]. 2015 [cit. 2023-03-05]. Dostupné z: http://publikacie.uke.sav.sk/sites/default/files/2015_2_100_105_sera.pdf

Vlastní foto

O Jihlavě

Jihlava je statutární město ležící na Českomoravské vrchovině na pomezí Moravy a Čech v nadmořské výšce 525 m n. m.. Je zároveň i krajské město Kraje Vysočina. Má přibližně 50 tisíc obyvatel a aglomeraci, do které spadá asi 94 tisíc. Město se v současnosti skládá z celkem 18 katastrálních území na ploše necelých 90 km².[1] Leží na pomezí soutoku řek Jihlavy a Jihlávky. Jihlavské náměstí svojí rozlohou patří k největšímu náměstí u nás.[2]

Historie města[3]

Nejstarší archeologické nálezy ukazují, že oblast byla osídlena už v období doby bronzové. Existuje několik pověstí o založení Staré Jihlavy. Ač každá vypráví jiný příběh mají stejnou dataci založení a to rok 799.

Ve 12. století byly v oblasti nalezeny ložiska stříbrné rudy a byla založena tržní ves na levé straně řeky Jihlavy na trase Haberské zemské stezky. Počátek těžby odstartoval rychlý rozvoj města.

Jak již vyplývá z historie, Jihlava byla založena na Haberské stezce, která představovala jednu z hlavních obchodních cest mezi Moravou a Českem. Tuto pozici si uchovala do dneška a zaujímá tak strategickou pozici mezi Prahou a Brnem v těsné blízkosti dálnice D1.

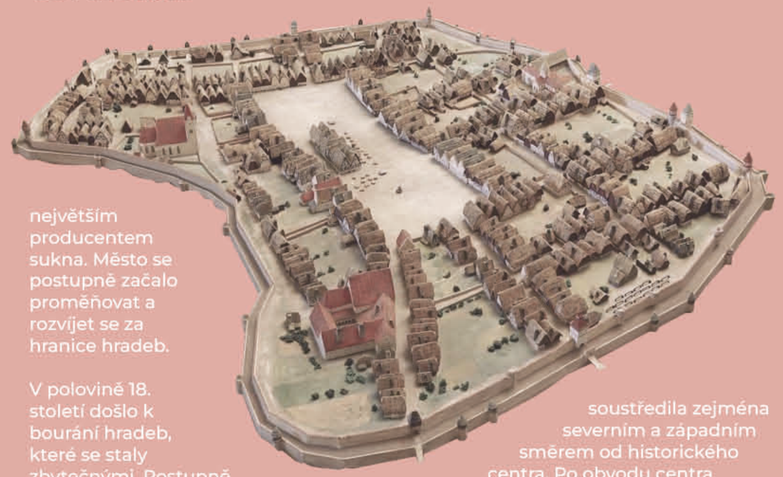
K největší prosperitě města dochází ve 13. století, kdy výnos z těžby je nejvyšší v zemi. Jihlava se rozrůstá a brzy se stává jedním z největších královských měst. Byla prvním městem v Evropě, kde byla uplatňována také jiná práva než městská. Její prosperitu a bohatsví dokazuje nejenom velké náměstí (110 m na 340 m), ale i to, že původní domy byly kamenné. Se začátkem stavby města je také spjata výstavba městských bran. Jediná, která se do dneška dochovala je Brána Matky Boží.

Koncem 14. století byla ložiska vytěžena a dochází k postupnému úpadku, který vrcholí v období doby husitské. Během švédské okupace za třicetileté války byla vypálena předměstí a zničena většina domů.

Za doby vlády Marie Terezie, kdy se rozvinula výroba sukna se Jihlava opět začala rozvíjet a brzy se stala druhým největším producentem sukna. Město se postupně začalo proměňovat a rozvíjet se za hranice hradeb.

Model královského horního města Jihlavy v 15. století[4]

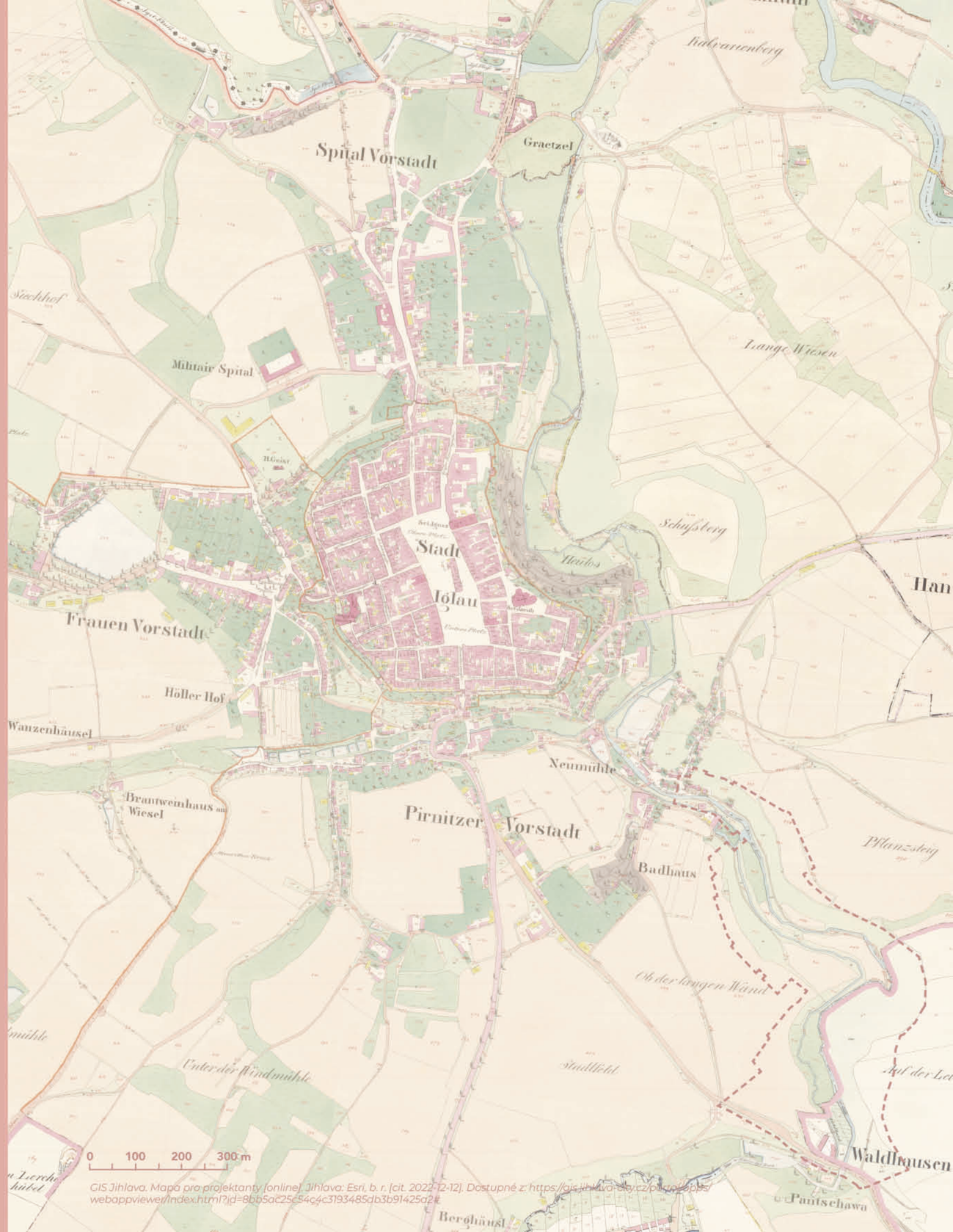
V polovině 18. století došlo k bourání hradeb, které se staly zbytečnými. Postupně byly zbourány čtyři z pěti městských bran a příkopy zavezeny.

Začátek průmyslové revoluce město promeškalo, a to je ovlivnilo i v dalším vývoji. Ve městě jsou spíše malé nevýznamné podniky. Tradiční se pro Jihlavu stává výroba piva, kterou zde vyrábí čtyři menší pivovary. Později ve druhé polovině 19. století zde vzniká nový velký pivovar.

První velký stavební rozvoj přinesl přelom 19. a 20. století. Vystavba se soustředila zejména severním a západním směrem od historického centra. Po obvodu centra navázala výstavba předměstí Matky Boží a Špitálská.

20. století přináší rozdílné postoje mezi českým a německým obyvatelstvem. Město už za doby těžby stříbrné rudy obývalo velké množství Němců. Za Druhé světové války bylo z města odvezeno přes 1300 židovských občanů. A po válce se vrátilo zpět pouhých 18 z nich. Docházelo k útokum na německé obyvatele, rabování jejich majetku a odsunům.

1 *Jihlava. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, c2001-2022 [cit. 2022-12-14]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jihlava*
2 *Masarykovo náměstí. Jihlava [online]. Jihlava: TIC Jihlava, b. r. [cit. 2022-12-14]. Dostupné z: https://www.jihlava.cz/masarykovo-namesti/os-43709*
3 *Jihlava – poloha, struktura, infrastruktura a obraz města: Diplomová práce. České Budějovice, 2010. Dostupné také z: https://theses.cz/id/fva457/Jihlava_-_poloha_struktura_infrastruktura_a_obraz_msta.pdf*
4 *Model královského horního města Jihlavy v 15. století. In: Stavební technika [online]. Hradec Králové: Vega, 2016 [cit. 2022-12-09]. Dostupné z: https://www.stavebni-technika.cz/clanky/dolovani-na-jihlavsku*

GIS Jihlava. Mapa pro projektanty [online]. Jihlava: Esri, b. r. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://gis.jihlava-dev.cz/portal/apps/webappviewer/index.html?id=8bb5ac25c54c4c3193485db3b91425a2#

Vlastní foto

O území

Předmětem předdiplomové práce je poznání - zkoumání Brtnického předměstí města Jihlavy. Zabývám se přírodním pásem v jižní části Jihlavy, kudy protéká řeka Jihlávka. Ta vede nejen jihem města, ale také v bezprostřední blízkosti historického centra a za ním se vlevá do řeky Jihlavy. Zelený pás, který kopíruje řeky Jihlavu a Jihlávku, tvoří takzvané Stříbrné údolí, které prochází od jihu města až na sever a dále na východ až za město. Pro tuto oblast má město zpracovanou ideovou studii, která by měla přispět ke koordinovanému rozvoji území.

Stříbrné údolí

V rámci projektu beru v úvahu Ideovou studii Stříbrného údolí.

„Studie je analyticko-návrhovým koncepčním dokumentem, který vytváří rámec pro rozvoj vymezeného území. Cílem dokumentu je nastavit dlouhodobý koordinovaný a koncepční rozvoj území a maximalizovat přínosy minulých i budoucích investic města v území a vytvořit rámec pro spolupráci s dalšími aktéry.“[1]

„Jedná se o rozsáhlou volnočasovou zelenou zónu – údolí a říční nivu řek Jihlavy a Jihlávky, která protíná celé město a poskytuje zázemí pro trávení volného času obyvatel i návštěvníků a koncentruje klíčové atraktivity města: ZOO Jihlava, Vodní ráj a Robinson a Český mlýn. Současně území zahrnuje klíčová místa historické paměti města, především pak lokality spojené s dolováním stříbra.“[1]

Název *„Stříbrné údolí“* odkazuje na historické období zásadní pro rozvoj města a udolí, který představuje fyzický prostor, ve kterém se nachází.

„Stříbrné údolí by mělo být prostorem, který jednoznačně preferuje aktivní formy dopravy a nabízí alternativní způsob dopravy zeleným koridorem skrze město i napojení na zelený okruh města a příměstskou krajinu. Základní kvalitou, kterou je třeba podporovat, je prostupnost celého území pro pěší a cyklisty a zajištění vstupů do území s dostatečnou kapacitou parkování a přímou vazbou na MHD.“[1]

Řešení by mělo zahrnovat nebo vzít v úvahu: [1]
- Parkování v uzlových bodech
- Zvýšení počtu lávek pro pěší a cyklisty přes řeku, které umožňují vytvářet okruhy územím a řeka se tak nestává bariérou
- Překonání příkrých svahů zejména v lokalitě Heulos
- Propojení mezi atraktivitami v údolí (jinak než autem): dalšími možnostmi jsou zřízení turistického vláčku, půjčovny kol/poníků/invalidních vozíků, koloběžek apod.
- Síť půjčoven kole/odrážedel, elektro-riků apod. - musí být řešeno jako komplexní síť s možností půjčit-vrátit v jakémkoliv uzlovém místě sítě
- Realizaci komplexního informačně navigačního systému pro pěší a cyklisty, které se kromě orientace zaměří i na propagaci atraktivit a služeb v území.

Oblast Staré plovárny je jedním z nejméně urbanizovaných částí města. Plochu utváří rozsáhlá vodní plocha společně se zelení ve svazích v okolí. Z jižních svahů je v průhledech vidět silueta historického centra. Na nejjižnější straně řešeného území navazuje podle „Ideové studie Stříbrné údolí“ lokalita „V Ráji.“ Ta tvoří celý jihozápadní cíp podél řeky Jihlávky. Výše zmíněné lokality rozděluje ulice Brtnická, která zároveň vytváří bariéru pro pěší a cyklisty.

Vize lokalit podle Ideové studie

„Cílem dalšího rozvoje je zachovat a podpořit přírodní a klidový charakter lokality, současně citlivými zásahy zajistit (co nejméně bariérové) vstupy do lokality ve směru z města a přilehlých obytných částí zvýšit a zlepšit prostupnost území pro pěší a cyklisty ve směru k Pančavě.“ Odstranit bariéru mezi lokalitami Stará plovárna a V Ráji.

1 *Ideová studie Stříbrné údolí. Jihlava, 2019. Dostupné také z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=535917*

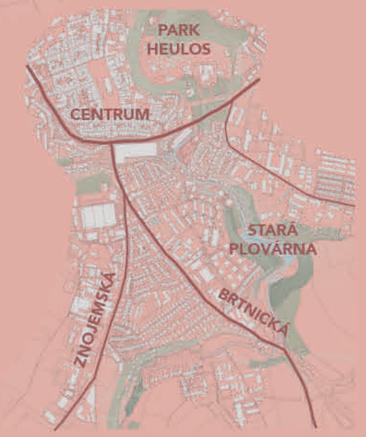

V rámci práce akceptuji současnou výstavbu RD Pančava (**1**) a plánovanou výstavbu Hnadlovy dvory (**2**).

Definice řešeného území

Oblast, kterou jsem definovala jako řešené území, je specifická tím, že se jedná o údolí obklopené zalesněnými svahy. Tato lokalita je fragmentem spadajícím do Stříbrného údolí. Na severu dále navazuje na lesopark Heulos, který se nachází v bezprostřední blízkosti historického centra z východní strany. Na jižní straně je ohraničena ulicí Brtnická.

Ulice Brtnická je jednou ze dvou hlavních komunikací, které se spojují a vedou přímo k historickému centru. Dříve měla významnější pozici ulice Znojemská, dnes je však dominantnější ulice Brtnická. Právě ta tvoří bariéru mezi lokalitou Staré plovárny a navazující částí Stříbrného údolí - V Ráji. Ze západní strany území sousedí s obytnou čtvrtí, z východní hraničí s průmyslovou zónou a s malou zahrádkovou kolonií.

Návaznosti

Její severo-jižní osa, která vede podél řeky Jihlávky tvoří rekreační zónu, kde je v tomto směru stávající návaznost území relativně funkční (problematický bod v oblasti křížení Jihlavky a ulice Brtnická). Ovšem návaznost na ose východ-západ je poněkud horší. V zalesněných svazích se sice nachází pěší stezky, ale pravděpodobně vznikly zcela náhodně. Je pravda, že na východním svahu je několik lávek, ale i přesto tam jsou místa, která jsou velmi obtížně schůdná a nebezpečná. Právě tato místa by si zasloužila větší pozornost a zásah člověka tak, aby svahy byly přístupnějším, ale zachovaly si stále přírodní charakter. Nad východním svahem se nachází velká průmyslová oblast a malá zahrádkářská kolonie. Propojení západní a východní strany možná nemělo doposud tak velký význam, ale při plánované výstavbě rezidence Handlovy dvory nabývá vysokého významu. Právě přírodní charakter této lokality láka nejenom obyvatele z celé Jihlavy, ale obyvatele Brtnického předměstí a budoucí obyvatele Handlových dvorů, pro které je to nejbližší přírodní plocha v okolí. Pro obyvatele Handlových dvorů by to také mohla být výhodná spojnice na trase do centra.

Ačkoliv je tato lokalita okrajová, dostupnost do centra je asi 15 minut od hráze Staré plovárny k hranicím historického centra, a tak se toto území stává lukrativním prostorem pro bydlení.

Charakter lokality

Stará plovárná a svahy v okolí si stále zachovávají poměrně ryzí přírodní charakter a stopa člověka je zde obecně patrná jen minimálně.

„Dominantu“ severní části řešeného území tvoří nevzhledná garážová kolonie. Tato oblast leží v odlehlém místě vzdálená od rezidenční čtvrti, a tak tyto garáže neslouží ke svému účelu, ale využívají se spíše jako skladovací prostory. Stávají se nezvhledným prvek tohoto místa a degradují krásu přírodního prostředí Staré plovárny.

Jižní část řešeného území je už mnohem více ovlivněna činností člověka. Podél říčky jsou patrné stopy po zpevňování pěších cest různými materiály. Mnohé plochy jsou zarostlé náletovými dřevinami, travami apod. V současné době se realizuje výstavba RD Pančava a mnohé pozemky v blízkosti řeky jsou dočasně využívány jako deponie.

Jihovýchodní svah v oblasti pod Starou plovárnou je aktuálně velmi izolovaný. Pravděpodobně v důsledku kůrovcové kalamity došlo k vykácení pásu lesa, kde dochází k zarůstání nejden novými stromky, ale také travinami, které pohlcují cesty a průchod touto oblastí je téměř znemožněn.

O řešeném území

Řešená lokalita je specifická tím, že se jedná o fragment přírodního krajinného prvku v těsné blízkosti města. Právě kontext přírodních prostor a bydlení ovlivněný blízkostí historického centra je problematika, kterou bych se ráda v diplomové práci zabývala blíže.

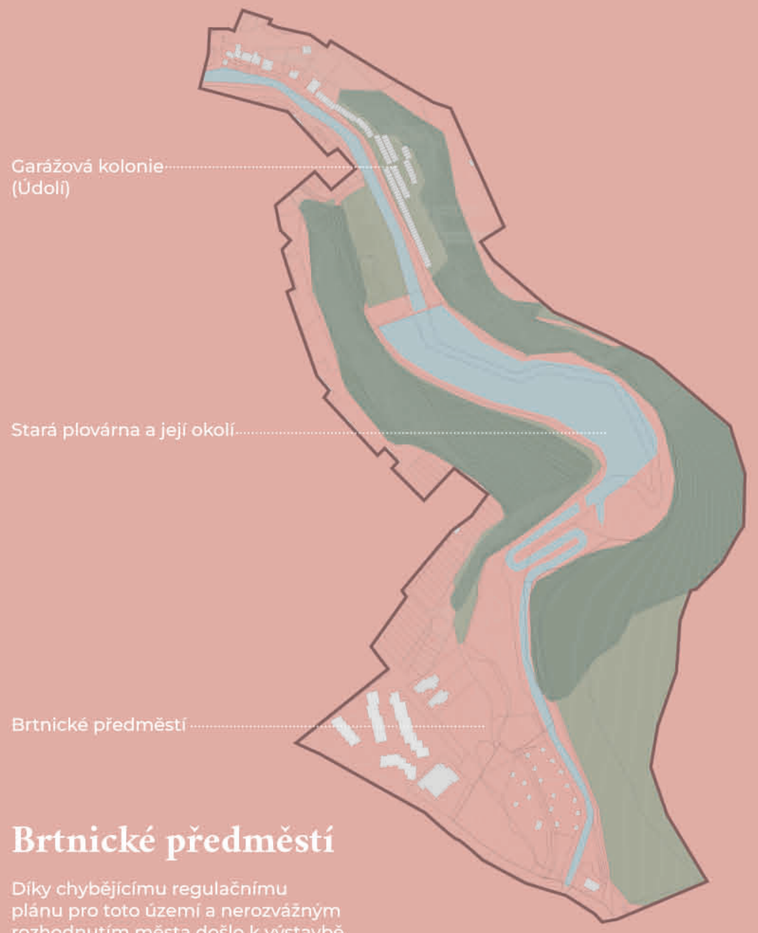
Při bližším seznamování s územím jsem si lokalitu rozdělila do tří částí, se kterými budu dále pracovat. Jednotlivé přístupy k nim se možná budou lištit, stejně jako jejich potřeby a potenciály. Společným cílem by však měl být citlivý přístup k jednotlivým částem a vzájemné respektování s důrazem na uchování přírodního charakteru, které toto území nabízí. Zásadním bodem je pro mě jejich vzájemná provázanost nejen mezi sebou, ale i s širším okolím.

Garážová kolonie

Tento fragment řešeného území je specifiký svojí polohou a uzavřeností mezi svahem - skalami a korytem řeky Jihlávky. Vložení funkce bydlení místo garážové kolonie má svá úskalí. Předmětem předdiplomového projektu by mělo být zkoumání totoho prostoru a možné adaptace stávajících garáží na bydlení. V diplomové práci bych se ráda tímto místem zabývala podrobněji a vyzkoušela bych, jak přistupovat k tomuto území v případě, že bychom stávající garáže asanovali.

Stará plovárna a její okolí

Předmětem zájmu v této oblasti bude zejména krajinářská tvorba doplněná případně drobnou architekturou nenarušující ráz prostředí. Budu se snažit k této oblasti přistupovat citlivě tak, abych podpořila příležitosti, které toto území nabízí. Mým zájmem je i podpořit návaznosti území na ose západ-východ a zvýšit bezpečnost cest ve svazích. Tuto oblast vnímám jako cenný přírodní útvar nepříliš dotčený lidskou činností, což je v dnešní době ve městě spíše vzácností, a proto bych atmosféru tohoto místa chtěla v co nejmenší míře narušit. Cílem není vytvořit atrakce, kde se budou kumulovat davy lidí, ale ponechat přírodě její zklidňující a oddechový charakter, který lidé v dnešním městě potřebují. Nevylučuji možné drobné aktivity, ale klid, relaxace a propojení s přírodou je prioritou mého zájmu.

Brtnické předměstí

Díky chybějícímu regulačnímu plánu pro toto území a nerozvážným rozhodnutím města došlo k výstavbě objetů pro bydlení, které jsou do tohoto území zcela nelogicky umístěny. Tento zásah nebyl promyšlený a narušil tak cenné prostředí vstupu do města. Tato oblast a ulice Brtnická, která se dnes stává dominantnější komunikací v jižní části města, by si zasloužila mnohem větší pozornost než jí byla dosud věnována. Uvědomuji si, že nemůžu zcela napravit nedostatky, které v rámci novostaveb byly vytvořeny. Ráda bych ale věnovala pozornost zbývajícímu prostoru a dodala mu alepoň trochu větší řád a ukázala, jak by mohla vypadat v budoucnu dostavba bydlení v této oblasti. Právě výstavba bytů na okolních parcelách je v současné době otevřeným tématem majitelů pozemků.

Při práci v tomto území budu hledat hranici mezi bydlením a krajinou a její podobu. Kromě návrhu objektů pro bydlení budu uvažovat, zda by se do této lokality mohly umístit i nějaké další přidružené funkce.

Časový hamonogram

Předdiplomový projekt

- seznámení s lokalitou
- koncepční projekt adaptace garážové kolonie na bydlení

Diplomový projekt

- urbanistické řešení nového bydlení v území původní garážové kolonie
- studie nového bydlení v území původní garážové kolonie
- urbanistické řešení bydlení Brtnického předměstí, (případně studie dalších doplňujících funkcí)
- studie bydlení Brtnického předměstí, (případně studie dalších doplňujících funkcí)
- architektonicko-krajinářská studie Staré plovárny a jejího okolí

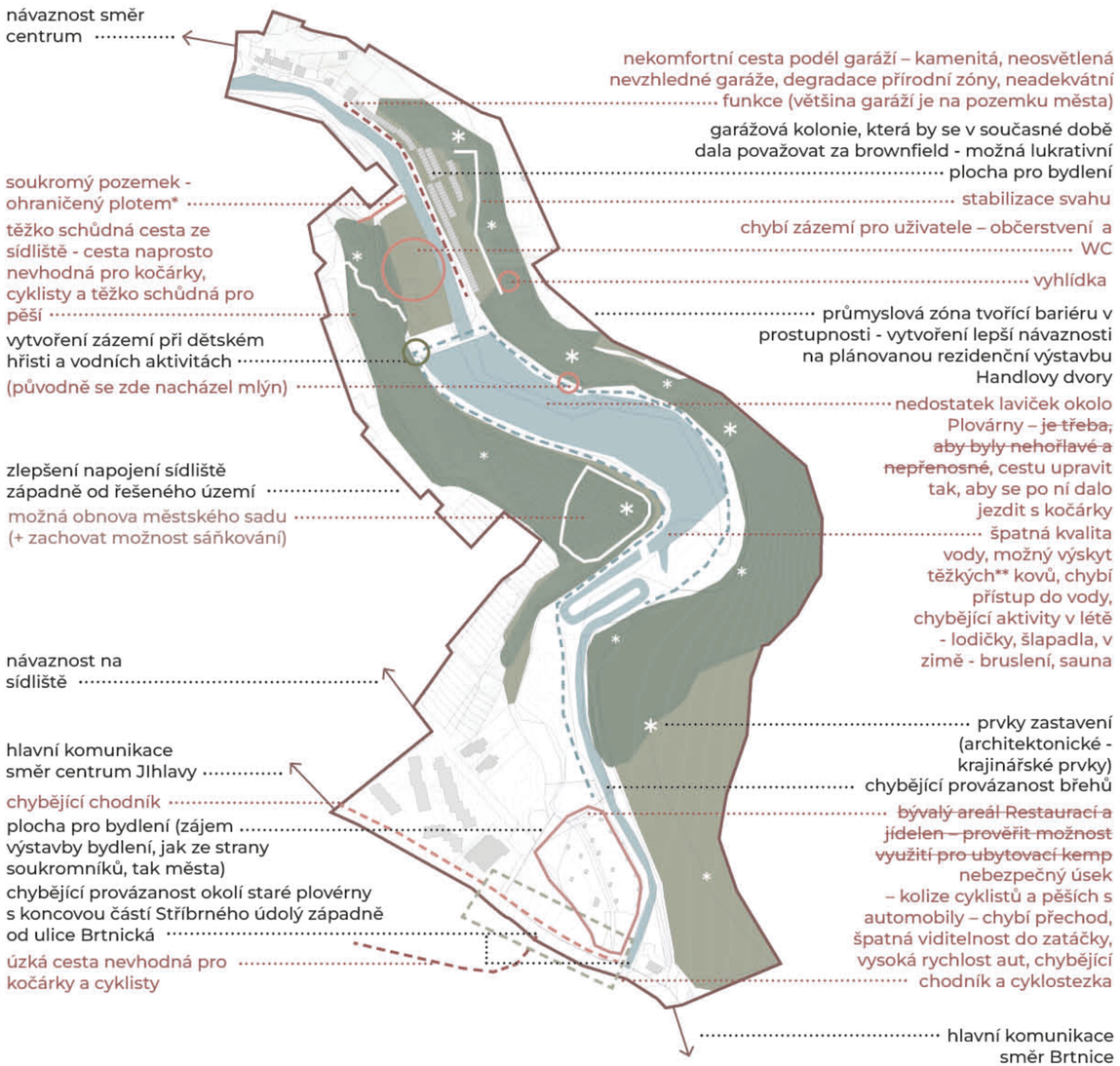
předdiplomový projekt

1 JIHLAVSKÝ, Milan Vilímek. Přírodní park. In: Mapy Google [online]. Jihlava, 2021 [cit. 2022-12-14]. Dostupné z: https://goo.gl/maps/SB1soWCMarwquefG7

O hodnotách, problémech a potenciálech

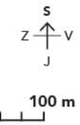
převzato z *Ideové studie Stříbrného údolí*[1]
~~body, která neberu v rámci projekt v potaz~~
doplněno vlastními postřehy

Jedná se o celkové shrnutí všech okolností včetně těch, které nejsou a ani nemůžou být předmětem řešení diplomového projektu. V rámci akademického návrhu teoreticky uvažuji a beru v potaz optimističtější verze podmínek, i když v praxi by byly možná obtížně realizovatelné.

* v projektu počítám s možnou návazností přes soukromé pozemky

** uvažuji, že kvalita vody je akceptovatelná pro koupání a vodní aktivity

1 *DEML, Jakub Deml a Tereza KAFKOVÁ. Ideová studie Stříbrné údolí: Ideová studie rozvoje území Stříbrného údolí, údolí řek Jihlavy a Jihlávky. b. r. Dostupné také z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=535917*

Konec 19. století[1]

Pohled na plovárnu před II. světovou válkou[2]

1 Konec 19. století. In: Geocaching [online]. Geocaching, 2013 [cit. 2023-03-09]. Dostupné z: https://www.geocaching.com/geocache/GC4N0XT_hledani-ztracene-jihlavy-iv-klavirka?guid=6cb5fc94-2a1d-4f6f-9a00-791dc75b4a54

2 Pohled na plovárnu před II. světovou válkou. In: Geocaching [online]. Geocaching, 2013 [cit. 2023-03-09]. Dostupné z: https://www.geocaching.com/geocache/GC4N0XT_hledani-ztracene-jihlavy-iv-klavirka?guid=6cb5fc94-2a1d-4f6f-9a00-791dc75b4a54

Vlastní foto

Architektonicko krajinářské řešení území - Stará plovárna

Vlastní foto

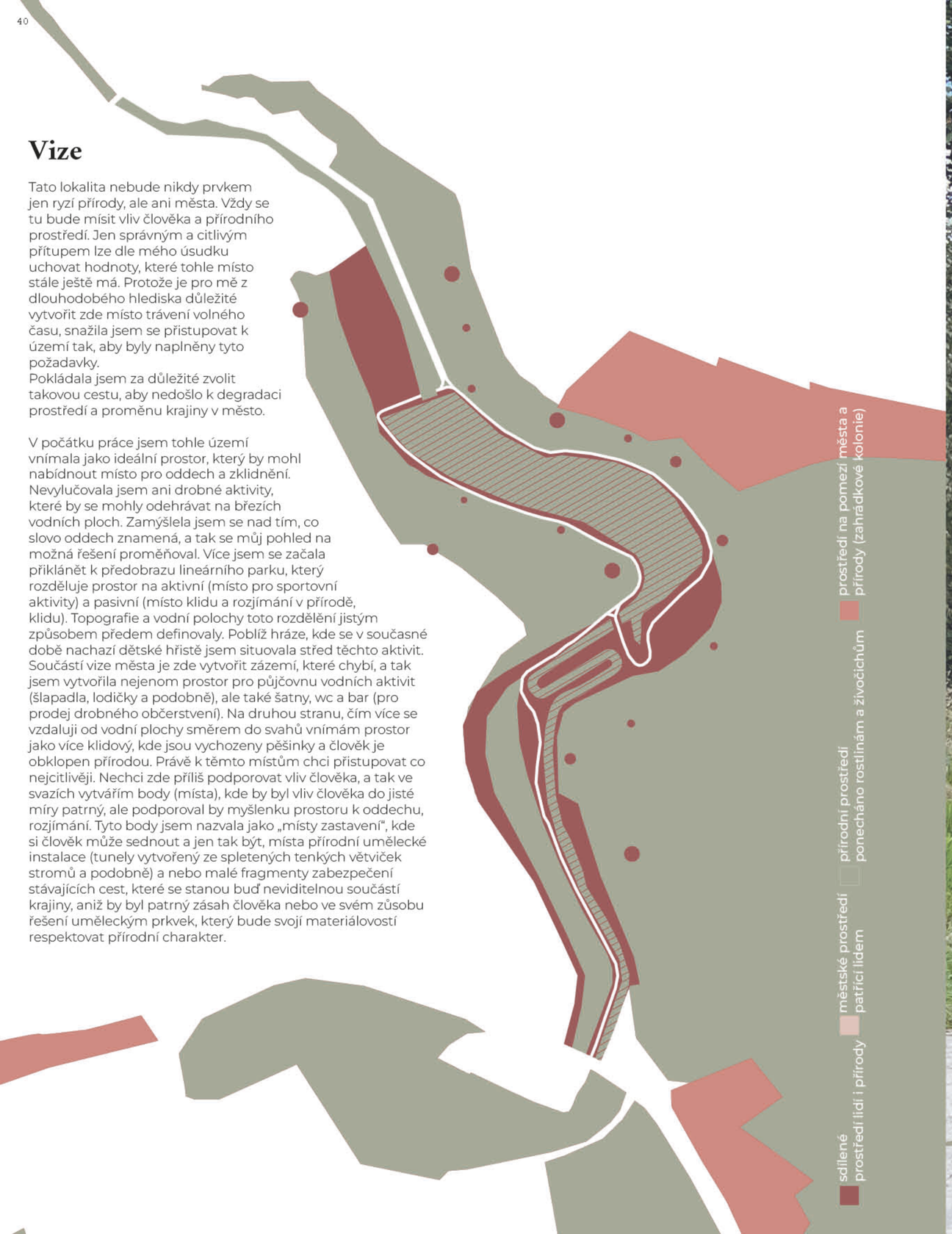
Vnímání stávajícího stavu

Při první návštěvě lokality jsem měla smíšené pocity. Ač je toto území velmi blízko města, svojí topografií, se od něj poměrně dost vymezuje. Nemůžu říci, že je to ryzí kus přírody sousedící s městem, protože stopy člověka jsou zde patrné. Staré panely tvořící cesty, které se místy ztrácejí a zase objevují, kusy asfaltových cest se střídají s úseky pěšin vyšlapaných v trávě. Zarostlé hromady zeminy v jížní části území (pravděpodobně pozůstatky po úpravách proti povodním, které v minulosti proběhly) jsou ponechány svému osudu. A tak i vyšlapané cestičky ve svazích, které by pro mě ve většině případů byly přijatelné, jsem vnímala více jako expanzi člověka do krajiny. Linie stříbrného údolí vedoucí z města se zde zcela ztrácí a přechází v krajinu, kde zůstaly cesty v podobě spíše provizórních stavebních cest. Ve své podstatě se nejdná ani o přírodu, ani městskou zeleň.

Vize

Tato lokalita nebude nikdy prvkem jen ryzí přírody, ale ani města. Vždy se tu bude mísit vliv člověka a přírodního prostředí. Jen správným a citlivým přítupem lze dle mého úsudku uchovat hodnoty, které tohle místo stále ještě má. Protože je pro mě z dlouhodobého hlediska důležité vytvořit zde místo trávení volného času, snažila jsem se přistupovat k území tak, aby byly naplněny tyto požadavky.
Pokládala jsem za důležité zvolit takovou cestu, aby nedošlo k degradaci prostředí a proměnu krajiny v město.

V počátku práce jsem tohle území vnímala jako ideální prostor, který by mohl nabídnout místo pro oddech a zklidnění. Nevylučovala jsem ani drobné aktivity, které by se mohly odehrávat na březích vodních ploch. Zamýšlela jsem se nad tím, co slovo oddech znamená, a tak se můj pohled na možná řešení proměňoval. Více jsem se začala přiklánět k předobrazu lineárního parku, který rozděluje prostor na aktivní (místo pro sportovní aktivity) a pasivní (místo klidu a rozjímání v přírodě, klidu). Topografie a vodní polochy toto rozdělění jistým způsobem předem definovaly. Poblíž hráze, kde se v současné době nachazí dětské hřiště jsem situovala střed těchto aktivit. Součástí vize města je zde vytvořit zázemí, které chybí, a tak jsem vytvořila nejenom prostor pro půjčovnu vodních aktivit (šlapadla, lodičky a podobně), ale také šatny, wc a bar (pro prodej drobného občerstvení). Na druhou stranu, čím více se vzdaluji od vodní plochy směrem do svahů vnímám prostor jako více klidový, kde jsou vychozeny pěšinky a člověk je obklopen přírodou. Právě k těmto místům chci přistupovat co nejcitlivěji. Nechci zde příliš podporovat vliv člověka, a tak ve svazích vytvářím body (místa), kde by byl vliv člověka do jisté míry patrný, ale podporoval by myšlenku prostoru k oddechu, rozjímání. Tyto body jsem nazvala jako „místy zastavení“, kde si člověk může sednout a jen tak být, místa přírodní umělecké instalace (tunely vytvořený ze spletených tenkých větviček stromů a podobně) a nebo malé fragmenty zabezpečení stávajících cest, které se stanou buď neviditelnou součástí krajiny, aniž by byl patrný zásah člověka nebo ve svém zůsobu řešení uměleckým prkvek, který bude svojí materiálovostí respektovat přírodní charakter.

Vlastní foto

Záplavové území

Q5
Q20
Q100

S
Z V
J

0 20 100 m

Návaznosti v území - stávající - navrhované

stávající
navrhované

S
Z V
J

0 20 100 m

V návrhu krajiny rozlišuji charakterově tři oblasti. Na začátku jsem si definovala základní rozdělní krajiny přírodní (prostor pro pasivní odpočitnek), mezirpostor (prostor pro aktivní opočinek) a nyní je doplněn o třetí část a to městskou. Jsou to lokality, kde navrhuji nové bydlení. Ač je bydlení z mého pohledu součástí městského prostředí, je zároveň ve velmi blízkém kontaktu s krajinnou částí, se kterou se vzájemně ovlivňují. Tyto základní tři části odlišuji dle použití materiálů, mobiliáře a podobně.

1/ přírodní prostor

Tento prostor tvoří primárně svahy. Mezi stromy se otvíraji výhledy do okolí na téměř všechny světové strany. Z navrhovaných pěšin na pomezí zeleně svahů a pole je v některých místech vidět na kostel sv. Jakuba Většího. Právě k takovémuto kousku ryzí přírody v bezprostřední blízkosti města je nutno přistupovat velmi citlivě, pokud jej chceme do budoucna uchovat.

2/meziprostor

V něm jsem koncetrovala množství rekreačních akvitit. Tento prostor je na pomezí města a krajiny. Zachovává si přírodní charakter, ovšem přítomnost a aktivita člověka je zde patrná i v současné době. V tomto prostoru používám primárně přírodní materiály, ale připouštím zde i využití jiných.

3/ městský prostor

V městském prostoru (prostoru pro člověka) lze použít téměř jekékoli materiály. Místa uvažovaného bydlení se nacházejí na hranici města a přírody, a tak se snažím v rámci návrhu odrážet vliv krajiny z hlediska použitých materiálů. Stejně jako „ v meziprostoru“ připouštím vliv člověka a použití materiálů, které nejsou pro přírodu úplně typické, v navrhovaném bydlení postupuji obráceně a připouštím vliv krajiny.

materiálovost

V rámci přírodního prostředí uvažuji použít výhradně přírodní materiály - dřevo, kámen, hlína. Pěšiny vychozené ve svazích zanechávám v podobě jaké jsou. Cesty, které dopňuji pak navrhuji jako mlatové v odstínu stávajících pěšin.

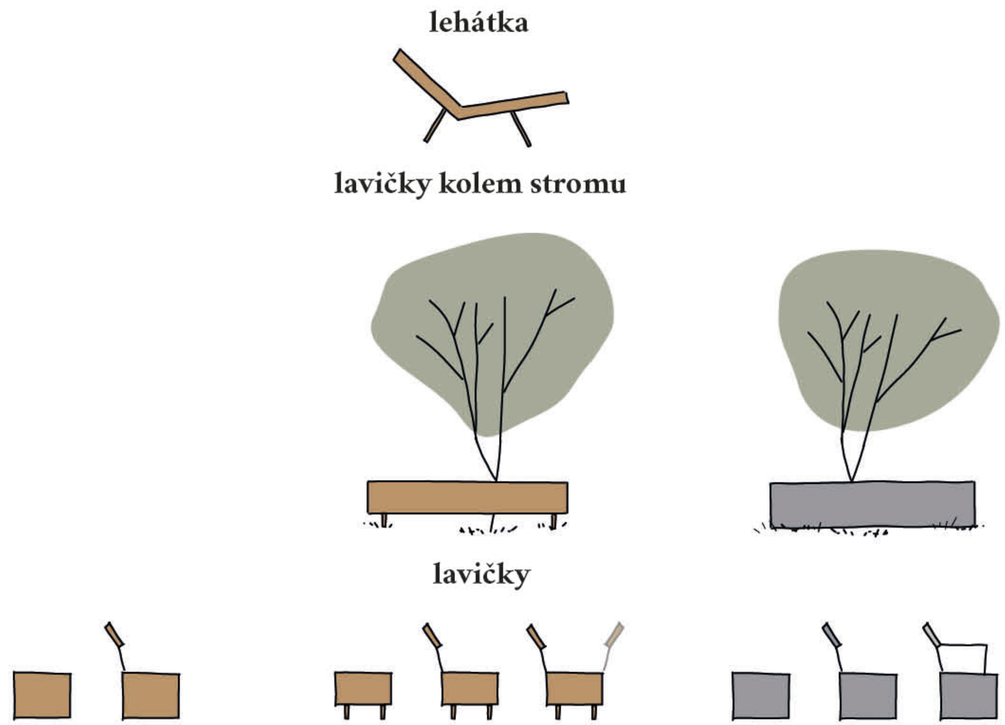
V této oblasti, která je charakteristická množstvím aktivit v přírodním prostředí by cesty byly tvořeny primárně jako mlatové. Nevylučuji i případné použití štěrkotrávníků tam, kde předpokládám potřebu vjezdu obslužných vozidel. Použity by byly zejména tam, kde nechci vytvářet cesty, ale chci zachovat, vytvořit půjezd do území.

Městský prostor pak tvoří běžné materiály používané pro silniční komunikace, navrhované chodníky z betonové dlažby. Dále by na větších travnatých plochách byly použity prošlapy z štěrkotrávníku (vetšinou v uhlopříčných směrech).

Lavičky, které tvoří jediný z prvků mobiliáře pak budou z masivního dřeva opracované do tvaru hranolů. Primárně budou používány lavice bez opěrky. V místech, s výhledy do krajiny by pak byly používány varianty s opěrkou.

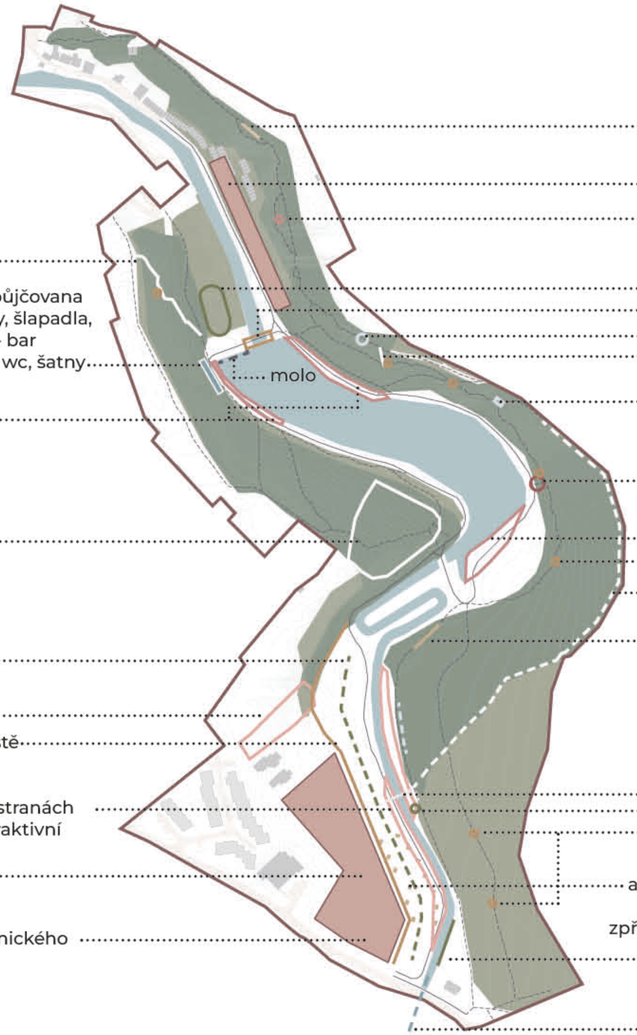
Sezení v tomto prostředí volím taktéž ze dřeva, ale sedáky by byly tvořeny roštěm z desek. Tyto lavičky používám ve vícero variantách.

Lavičky zde umístěné by byly ze dřeva v kombinaci z kovem. Sedáky by byly opět z roštu z desek, ale upevněné ke kovové konstrukci.

Program

Schématická mapa sdružuje seznam aktivit stávajících a navrhovaných.

sezení ve formě schodů

navrhované bydlení - variantní řešení - adaptace / novostavba

ohniště

schodiště

dětské hřiště

loděnice - navrhovaná půjčovana - vodních aktivit (lodičky, šlapadla, paddleboardy), zázemí - bar (občerstvovací okénko), wc, šatny

nová lávka přes hráz

vyhlídka - most mezi stromy

kamenné schody

molo

lávka přes pramen

snížené břehy

průhled z lesa

sad

snížené břehy

lavička

nová pěšina na hranici svahu - lesa a pole

louka

přírodní tunel

ovocná alej

dětské, workoutové hřiště

lávka

snížené břehy po obou stranách - kontakt s vodou - interaktivní

vrby

lavička

květinové záhony

asanace objektů stávající kolonie (pravděpodobně kempu) - zpřístupnění pásu podél řeky všem

navrhované bydlení Brtnického předměstí

vrby

lávka pod mostem nad vodní hladinou (možné budoucí vytvoření stezky kolem řeky v navazující lokalitě Stříbrného údolí)

S
Z V
J

0 20 100 m

Vlastní foto

Principy aplikované v území

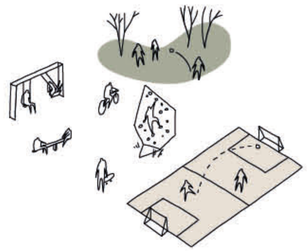
výhledy

práce s terénem

jednotný mobiliář

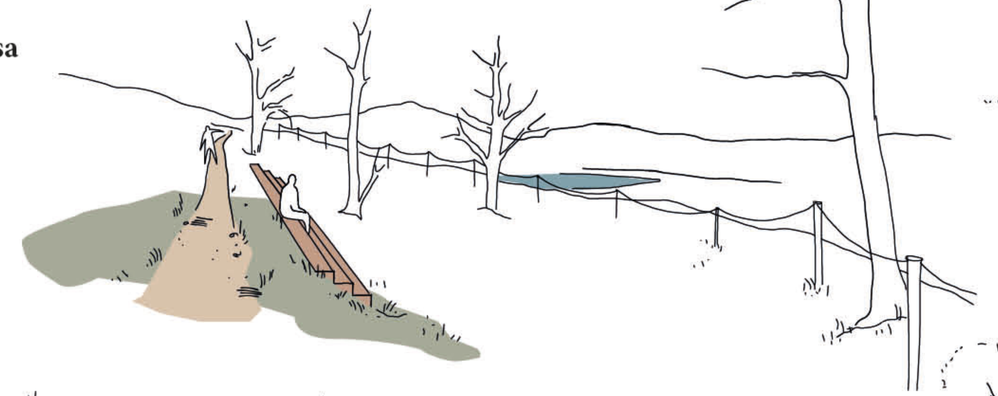
aktivity

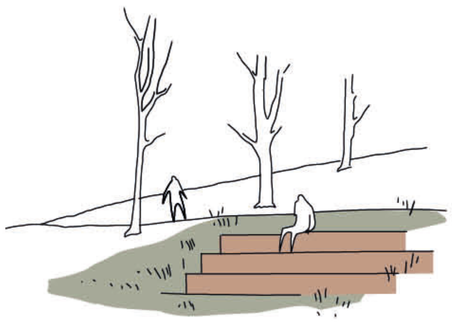

kontakt s vodou

1. bod zastavení - terasa

V rámci malé náhorní plošinky nad sklami jsem vytvořila terasy - (dřevěné) schody jako prostor k sezení s výhledem do údolí, na Starou plovárnu a protější stranu města.

2. bod zastavení - ohniště

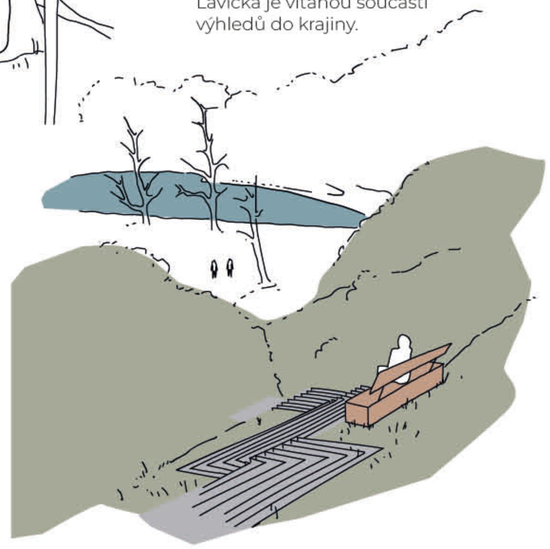
Prostor, který v současnosti slouží ke stejnému účelu, předělávám do podoby, která je podle mě vhodnější nejenom pro toto místo, ale i dobu.

5. bod zastavení - lavička

Lavička je vítanou součástí výhledů do krajiny.

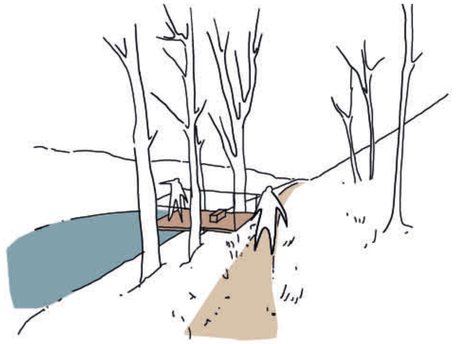

3. bod zastavení - schody

Schody umožňující propojení ze sídliště. Vzhledem k tomu, že linie propojuje městské sídliště s „aktivním" prostorem přírodní lokality, dovoluji si toto schodiště navrhnout z materiálů, které nejsou ryze přírodní. Aktuálně obtížně schůdný svah by se tak mohl stát přístupnějším. Zároveň se odhalují krásné scenérie celého údolí. Dokonce možná jeden z nejhezčích výhledů jaké jsem v lokalitě spatřila.

4. bod zastavení - vyhlídka

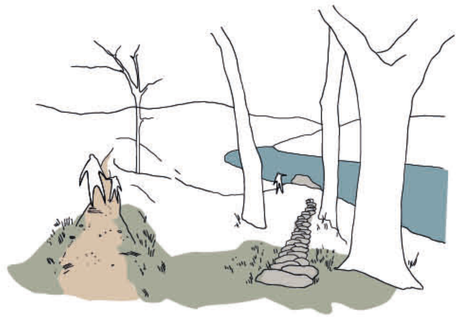
Lávka vytažená mezi stromy umožňuje člověku být blíže k vodě a výhledům do údolí. Zároveň si mnohem intenzivněji uvědomí strmost svahu pod ním.

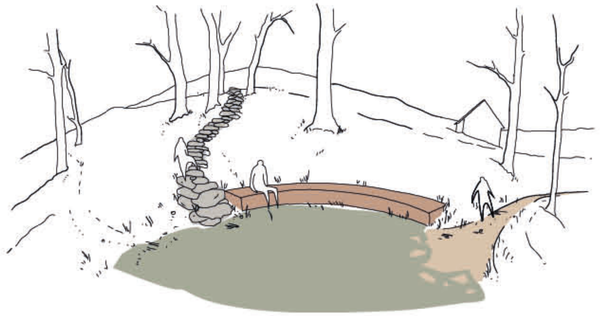

6. bod zastavení - kamenné schody

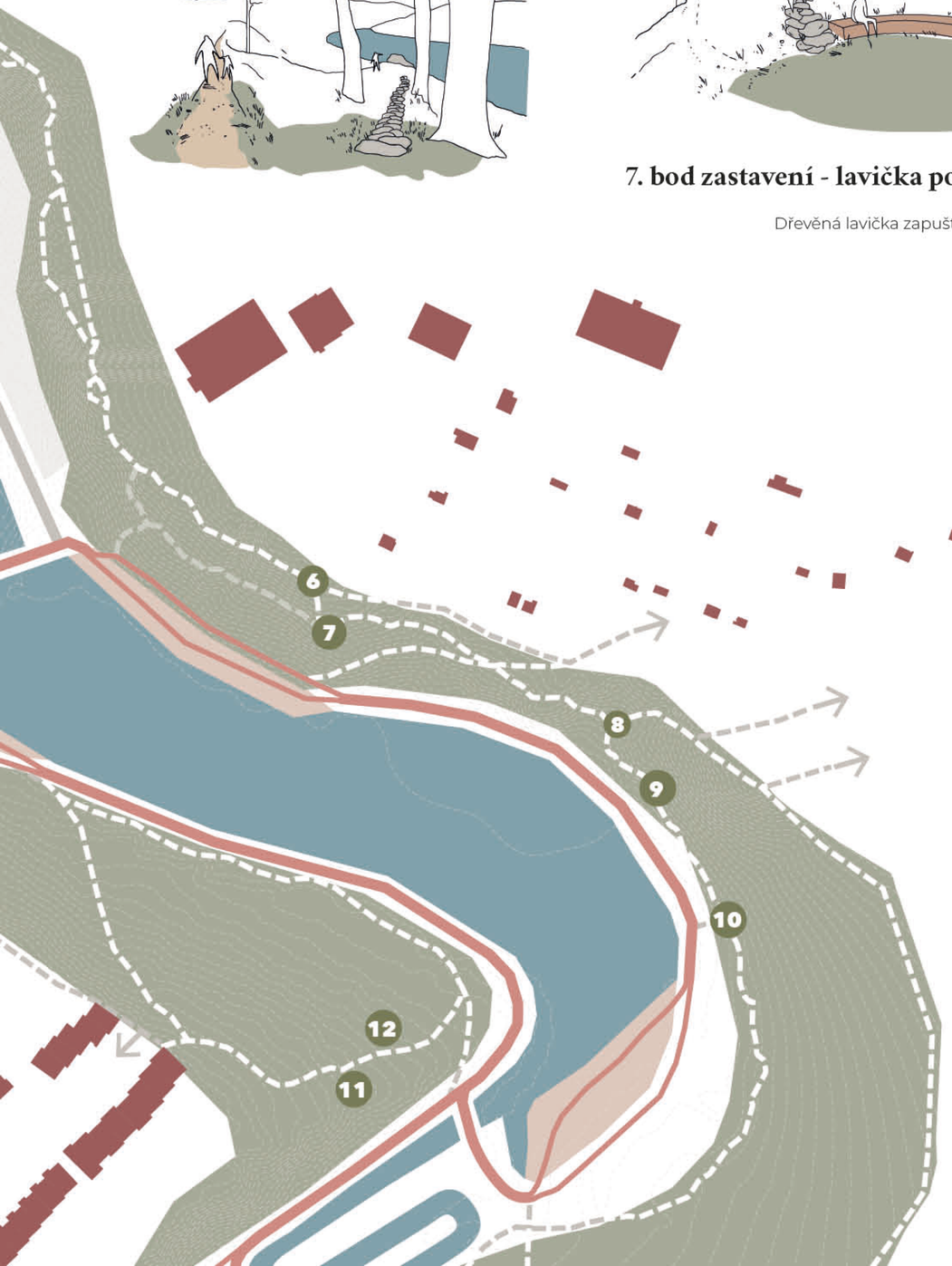
Kamenné schody jsou jednou z bezpečnostních úprav strmého svahu. Toto řešení nabízí bezpečnější sestup k dalšímu zastavení s výhledem do krajiny.

7. bod zastavení - lavička pod schody

Dřevěná lavička zapuštěná do svahu.

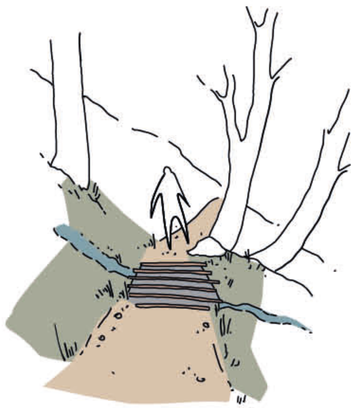
8. bod zastavení - lávka

Nová lávka přes lesní pramen - rozšířením a větším zapuštěním bych ráda dosáhla odstranění současných bezpečnostních kovových prvků (zábradlí). Bezpečnostní prvky v této krajině nejsou na místě. Předpokládám, že se lidí přizpůdobí pohybu v přírodě a budou se obezřetně a zodpovědně chovat. Současná podoba příliš nezapadá do prostředí, ve kterém se nachází.

9. bod - rýhy

Nenápadný pramen, který vyvěrá ze svahu v současné době stéká a podmáčí svah. Voda se kumuluje na lesních pěšinkách, které se stávají blátivými a v boudoucnu by se kvůli tomu mohly stát i nestabilními. Vložením odvodňovacích rýh, tak dojde k lepšímu odtoku vody.

10. bod zastavení - průhled z lesa

Hra světel a stínů či možství průhledů z přilehlých lesních pěšinek je tu poměrně běžná. V tomto místě se však naskytne zajímavý pohled. Ač toto místo působí od vody zcela obyčejně a člověk by ho mohl snadno přehlédnut, „zevnitř“ (z lesa) se nabízí jedinečný průhled „ven”.

11. bod zastavení - sad

Sady v české krajiny v posledních letech mizí, a tak jsem se rozhodla ho obnovit v místech, kde kdysi stával. Sad, který by vytvářel kontrast vůči okolním porostům.

12. bod zastavení - posezení v sadu

Sednout si v rozkvetlém sadu a dívat se do zeleně. Proč ne?

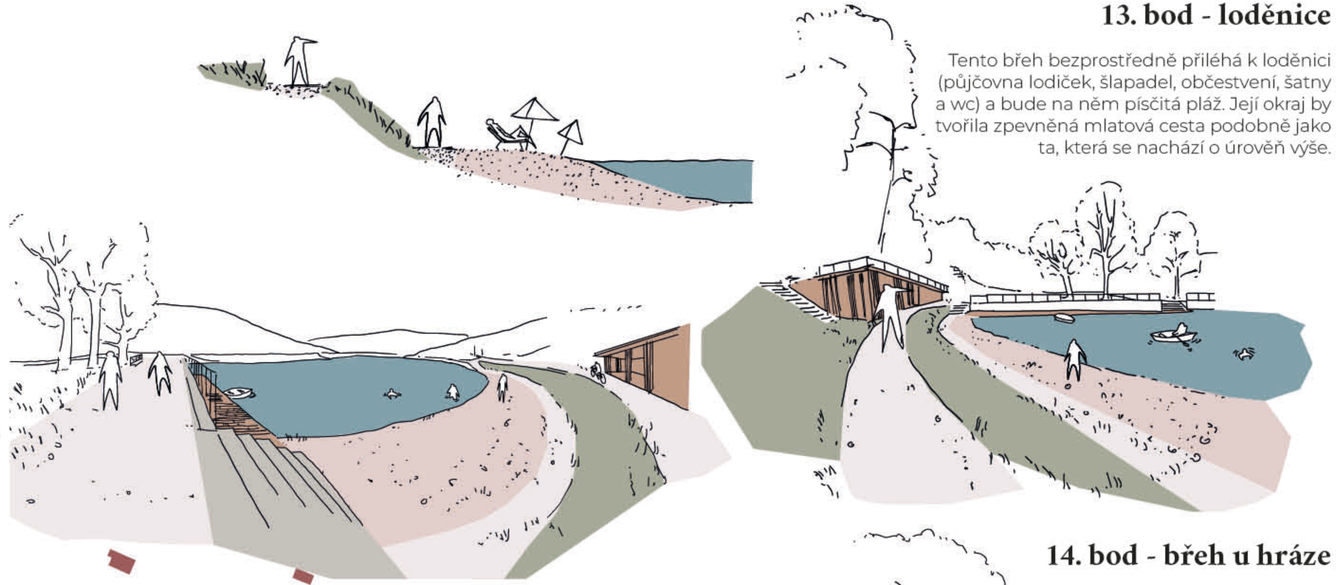
Břehy

I když jsem oblast v okolí vodních ploch definovala jako aktivní zónu, kde se bude zajisté pohybovat mnoho lidí, chtěla jsem nějakým způsobem ovlivňovat jejich množství. Vytvořila jsem několik míst, kde se cesty rozdvojují a souběžně pokračují dál. Lidé mají možnost se rozhodnout, kterou z nich se vydají. Po určitých úsecích se cesty následně opět spojují, a tak se opět zvyšuje i „množství lidi„. Nepracovala jsem však jenom se samotným rozdělováním a slučováním cest, v některých místech třeba i zužováním, kde potom dochází k větší sociální interakci, ale i s jejimi výškovými úrovněmi. Ty se rozpojují nejenom v horizontálním směru, ale také vertikálním. Cesty, které se výškově rozcházejí vycházejí většinou ze stávajících podmínek, kterých jsem využila při úpravách. Do výškových úrovní sama zasahuji ve třech místech, kde cesty snižuji a lidé se mohou dostat do přímeho kontaktu s vodou. Zároveň je lze využít jako malé pláže při koupání. Reálná výšková úroveň těchto platforem by při realizaci byla odvozována od průměrné výšky vodní hladiny. Uvažuji, že by tyto úrovně byly pod mírným sklonem a při zvýšení hladiny by se postupně zaplavovaly. Při větších děštích by tak mohly být i zcela zaplaveny. V takových případech by zůstávala přístupná pouze jedna cesta, která se nachází o jednu výškovou úroveň výše.

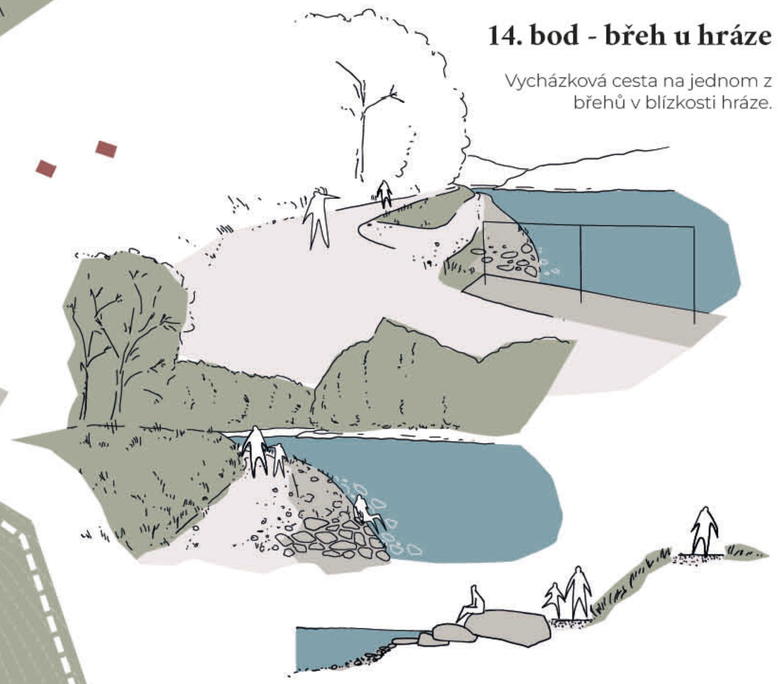
13. bod - loděnice

Tento břeh bezprostředně přiléhá k loděnici (půjčovna lodiček, šlapadel, občestvení, šatny a wc) a bude na něm písčitá pláž. Její okraj by tvořila zpevněná mlatová cesta podobně jako ta, která se nachází o úroveň výše.

14. bod - břeh u hráze

Vycházková cesta na jednom z břehů v blízkosti hráze.

15. bod - břeh na samotě

Poslední břeh se nachází na opačně straně vodní plochy. K tomuto místu přiléhá poměrně velká louká, která se dá využít pro rekreační aktivity. Stejně jako břeh u hráze by byl vytvořen z masivních kusů kamane, které by se směrem k vodě zmenšovaly. Kraj u svahu by tvořila mlatová cesta.

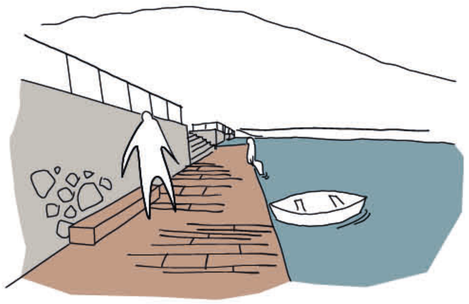
16. bod - dětské hřiště

Proměna dětského hřiště.

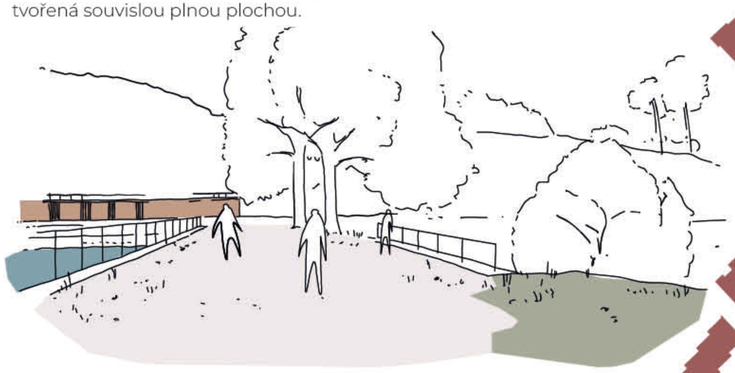
17. bod - molo

Nově navržené molo se stane kotevním místem pro lodičky a šlapadla. Vede od stávajících přístupových schodů až k pláži u loděnice. Bylo by doplněno lavicemi k sezení jako alternativa k samotnému sezení na ploše mola

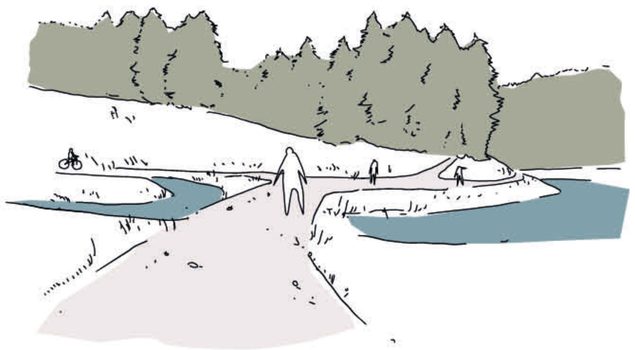
18. bod - lávka na hrázi

Součástí úprav kolem vodních ploch je i lávka na hrázi. Současnou velmi úzkou lávku z pororoštů by nahradila nová tvořená souvislou plnou plochou.

19. bod - uzel

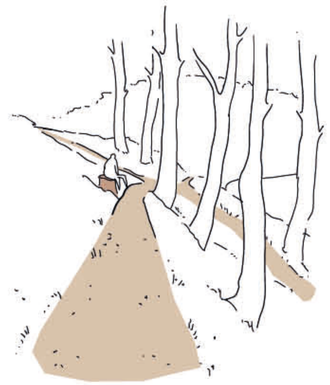
Místo, kde se kříží cesty ze všech směrů. Nově je zde navržena také cesta vedoucí kolem sadu k loděnici. Nahrazuje tak vyšlapanou cestu v extrémně prudkém kopečku. Právě proto jsem spojení ponechala, ale zvolila vhodnější přístup.

20. bod zastavení - na pařezu

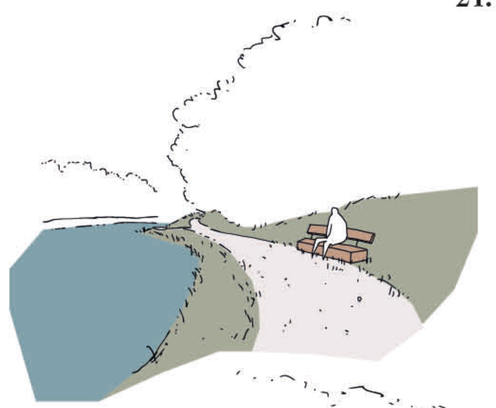
Kde si sednout v lese? Co třeba na pařez?

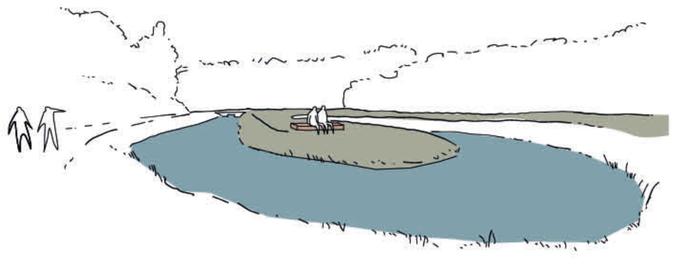
21. bod - lavičky

Dalším z prvků, které by byly zejména v letních měsících hojně využívány je mobiliář k sezení. Ten navahruji po obou stranách tak, aby za horkých letních měsíců bylo vždy nějaké posezení ve stínu, chráněno okolními svahy.

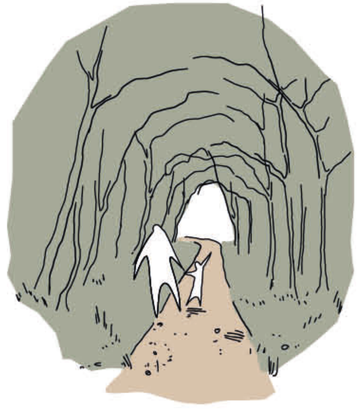

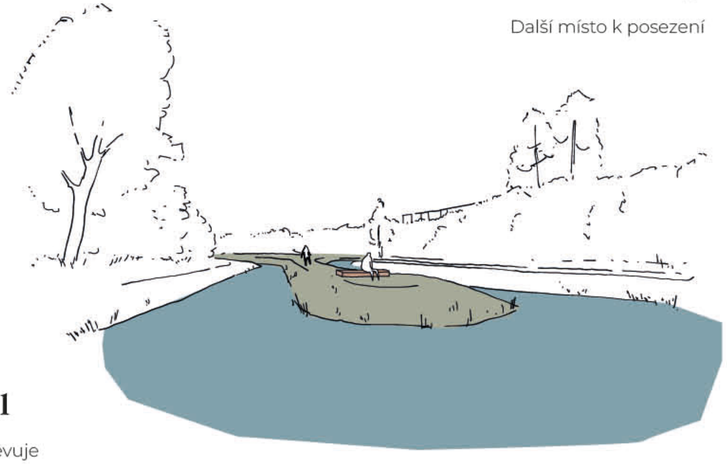

22. bod - lavičky

Další místo k posezení

23. bod zastavení - přírodní tunel

Tunel vytvořený přírodou. Další z míst, kde se objevuje jedinečný pohled.

24. bod zastavení - ovocná alej

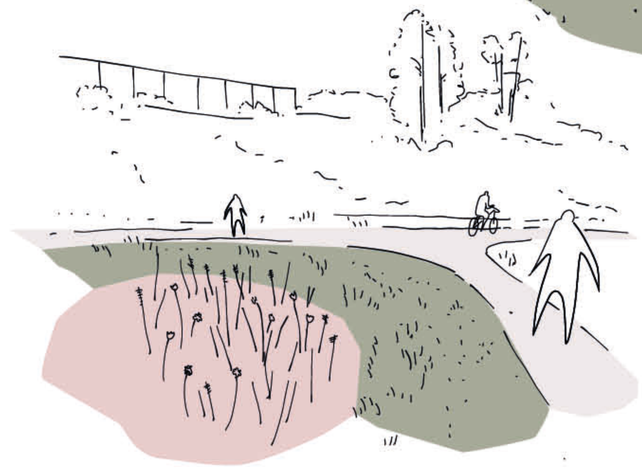
Alej ovocných stromů vedoucí z okraje sídliště směrem k řece. Doplňovala by ji cesta jak pro pěší, tak případně i pro technickou obsluhu. O této komunikaci uvažuji jako štěrkovém trávníku o výšce souvrství odpovídajícím navrhované zátěži, tak aby tato cesta zůstala poměrně zelená, ale zároveň obslužná.

25. bod zastavení - lavička na humnech

Nová cesta na úpatí svahu nad Starou plovárnou vede na hranici s polem. Tato linie otvírá pohled do nových scenérií, které dosud zůstávaly skryté. A když už tu povede stezka, tak proč se i neposadit?

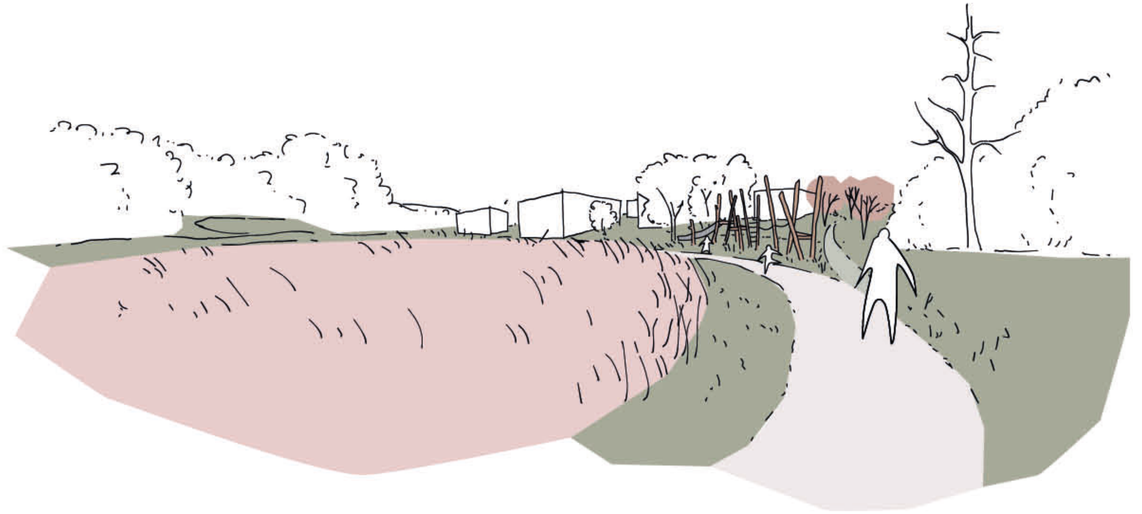

26. bod - louka

Louka - plocha, která z dnešní krajiny pomalu mízi. Pás, který se táhne podél řeky, bych chtěla přetvořit právě takovýto prostor. Nahradil by tak současné travnaté plochy a kopce zeminy, které zde zůstaly. Změněným přístupem k sečení této plochy by mohla trochu více rozkvést.

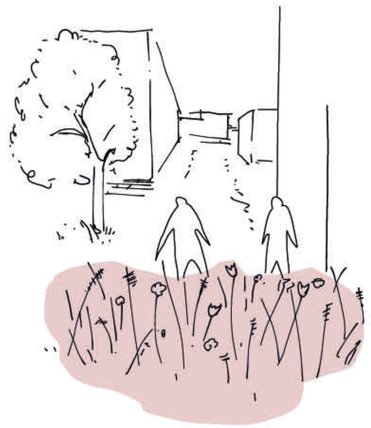
27. bod - hřiště pro všechny

Hriště by se nacházelo na okraji navrhovaného bytového komplexu. Prostor by doplňovaly stromy jak stávající, tak i nové. Plynule by se tento prostory navázal na linii kolem navrhovaného bydlení na Brtnickém předměstí.

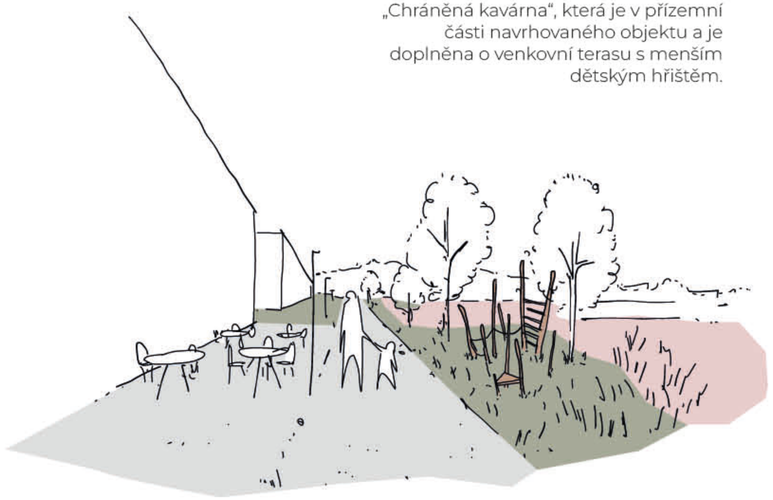
26. bod - louka

I v těchto místech by plocha louky pokračovala.

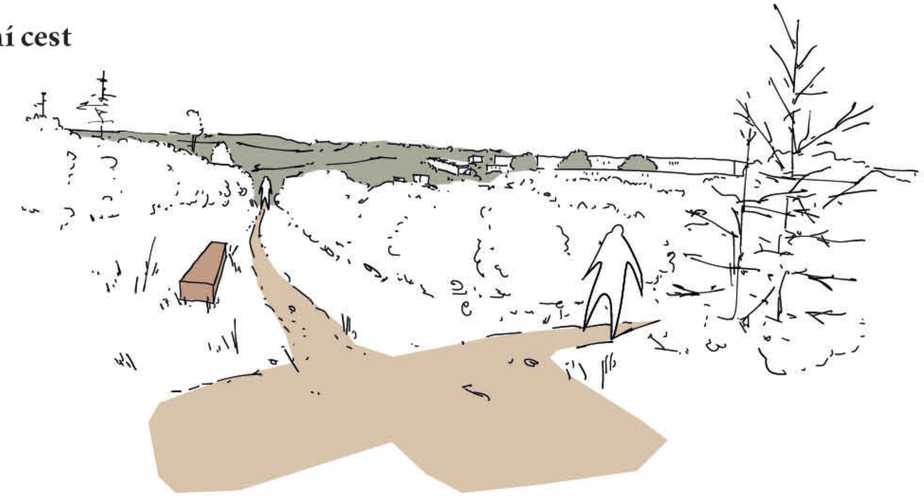
30. bod - kavárna

„Chráněná kavárna“, která je v přízemní části navrhovaného objektu a je doplněna o venkovní terasu s menším dětským hřištěm.

28. bod zastavení - křížení cest

Křížení cest s posezením a výhledem do krajiny.

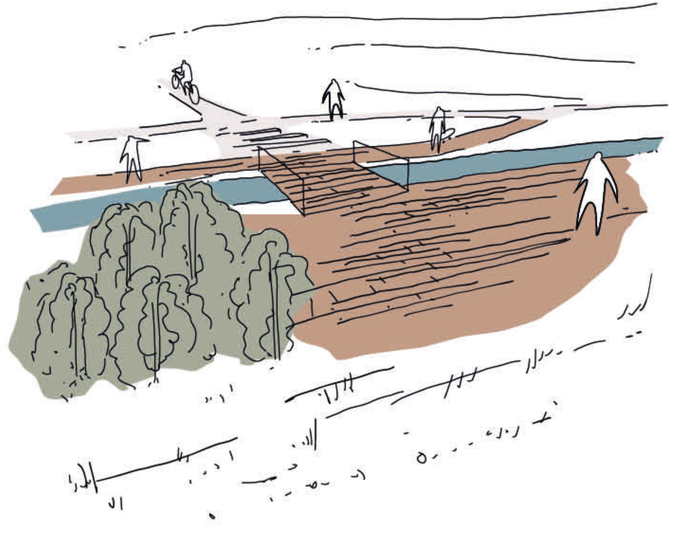

29. bod - jezírka

V blízkosti domů, přesněji tam, kde jsou části objektů vyhrazené pro sdílené seniorské bydlení, navrhuji malá jezírka s posezením.

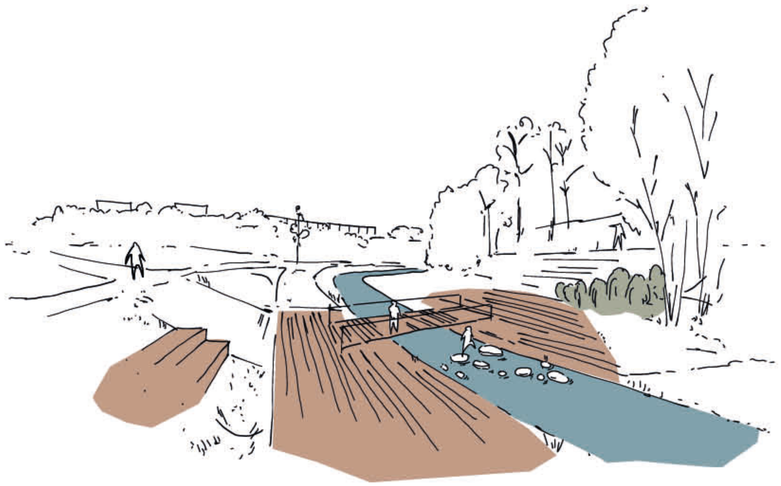

31. bod - lávka

V rámci propojení linií cest a břehů navrhuji lávku.

32. bod - břehy

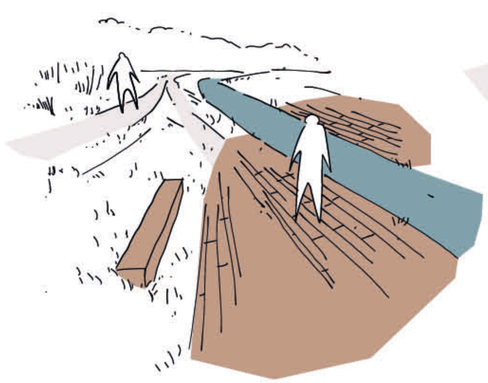
Břehy umožňují bezprostřední kontakt s vodou a byly pojaty v interaktivní stylu - herní prvky s vodou a podobně. Celá platforma by byla tvořena ze dřeva.

33. bod - posezení u vody

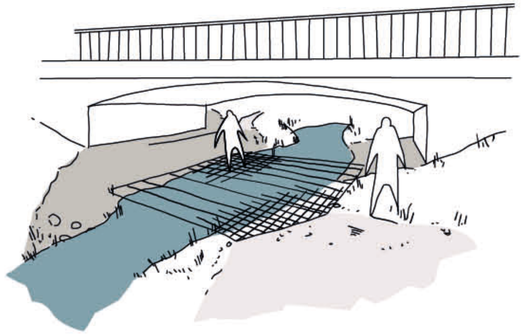
Součástí břehu by bylo také posezení. To by se nacházelo v kopečku mezi platformou břehu a cestou, která se nachází o úroveň výše. Lavičky by byly zasazeny do tohoto kopečku. Některé by se nacházely blíže horní cestě, některé naopak níže s přístupem z břehu.

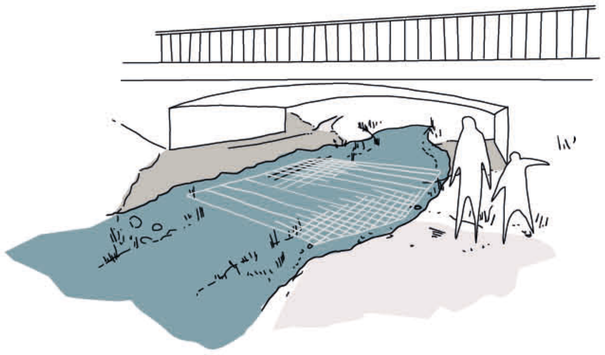

34. bod - lávka pod mostem

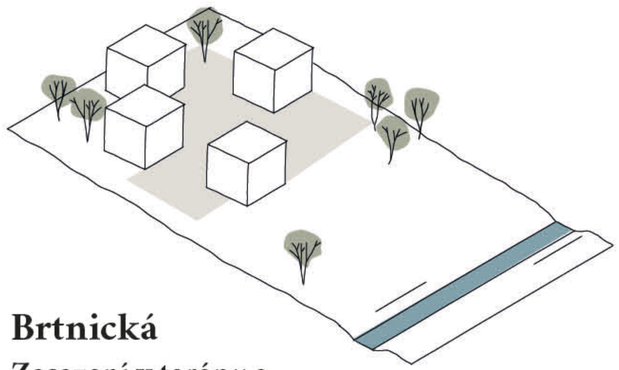
V závěru jsem přemýšlěla nad návazností řešeného území k poslednímu úseku Stříbrného údolí. Vzhledem k velmi frekventované silnici jsem navrhla novou možnost. Cesta by vedla podél řeky. Pod mostem bych vyvořila lávku, která umožní samotný průchod a dále se v budoucnosti naváže na cestu po levém, či pravém břehu. Lávka by překrývala celou šířku řeky a byla by z pororoštů. V případě zvýšení hladiny by se zatopila. Potom by jako jediná spojnice opět zůstala ta, která je v úrovni silnice. Spojení jsem zohlednila v několika místech, kde navrhuji přechod na protější stranu a po novém chodíku ji napojuji na stávající pěšinu mezi domy vedoucí přes louku.

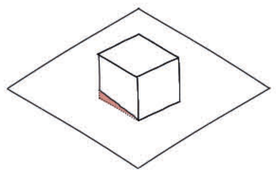

Obecné srovnání krajinných podmínek v lokalitách navrhovaného bydlení

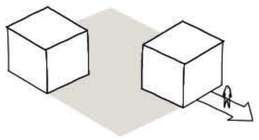
Brtnická

Zasazení v terénu a prosvětlení

Sklon v území je pozvolný. Orientace vůči světovým stranám je z hlediska umístění skupiny objektů poměrně nevýhodná. Bude obtížné objekty vhodně uspořádat.

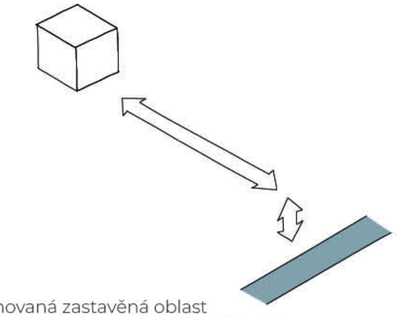
Vztah města a přírody

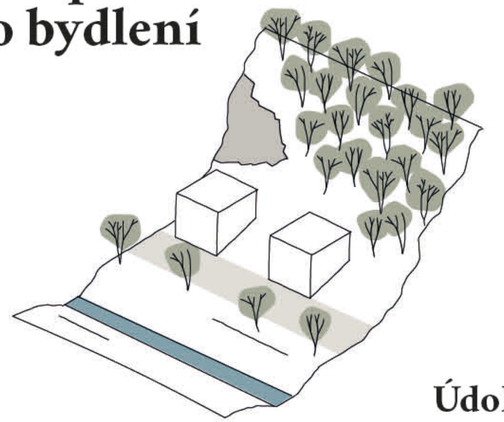

Navrhované objekty se nachází v zastavěném území s výhledem do přírody.

Vzdálenost od řeky

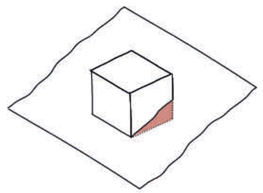

Navrhovaná zastavěná oblast si udržuje poměrný odstup od linie řeky. Řeka teče v relativně nízkém korytu.

Údolí

Zasazení v terénu a prosvětlení

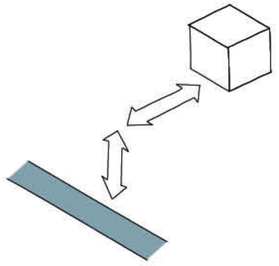
Terén dramaticky stoupá. Orientace vůči světovým stranám je ze strany řeky dobrá, ze strany svahu nebudou nikdy vnitřní prostory ani prosvětleny ani prosluněny.

Vztah města a přírody

Navrhované objekty jsou obklopeny přírodou, ale orientovány výhledem do městské zástavby.

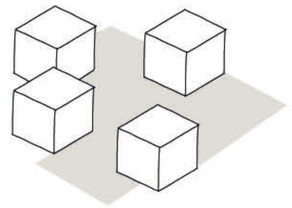
Vzdálenost od řeky

Navrhované objekty jsou v bezprostřední blízkosti řeky. Ta se ovšem nachází v poměrně hlubokém korytu.

Brtnická

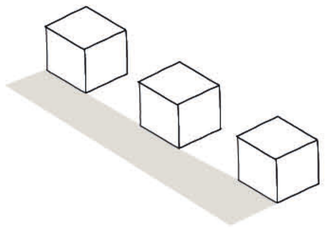
Organizace navrhovaných objektů

Území je otevřené - lze si hrát s prostorovým uspořádáním navrhovaných objektů.

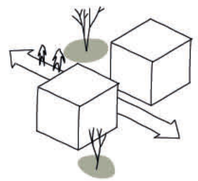
Údolí

Organizace navrhovaných objektů

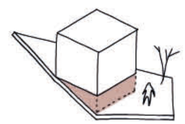

Vlivem sevřenosti mezi řekou a svahem, musí být objekty řazeny lineárně za sebou.

Principy aplikované v území

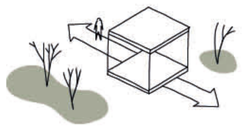
průhledy mezi objekty

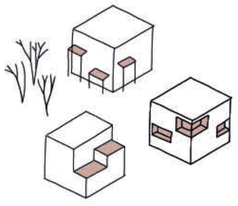
práce s terénem

zelené střechy

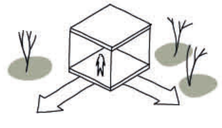
průhledy skrze objekty

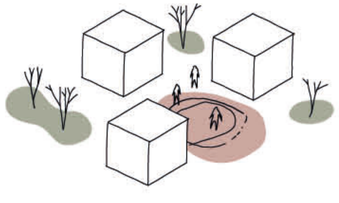
balkóny, terasy - rozšíření prostor bydlení o další dimenzi

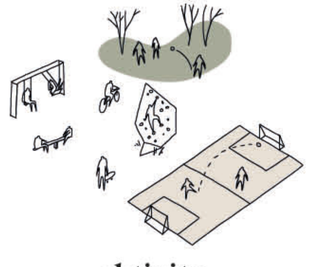
jednotný mobiliář

výhledy

meziprostor

aktivity

Vlastní foto

Vlastní foto

Garážová kolonie (adaptace)

Stávající stav

Bydlení v dnešní době je velmi drahou, ale i nedostatkovou komoditou, a proto mě napadalo adaptovat stávající garážovou kolonii na bydlení. Stavba těchto socialistických garážových kolonií zabíra velké plochy, které nejsou dobře zhodnoceny, stejně jako tato kolonie v Jihlavě. Vzhledem k její izolovanosti od okolí se stává hlavně skladovacími prostory, a tak ani její původní účel není naplněn. Nadstavěním dvou až tří pater by mohla vzniknout plocha pro bydlení. Původní garáže by se z části adaptovaly na vchody do bytů a z části by zůstaly garážemi pro parkování automobilů.

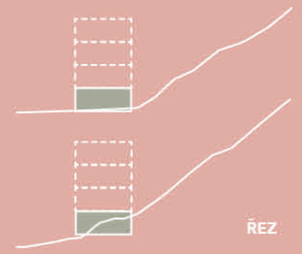

Přístup a rozdělení

Jednotlivé části jsem si rozdělila podle charakteristických vlastností, které v daném místě jsou. Ke každé části jsem tudíž přistupovala mírně odlišným způsobem, tak abych využila jejich předností, ale i slabých stránek.

Řada A

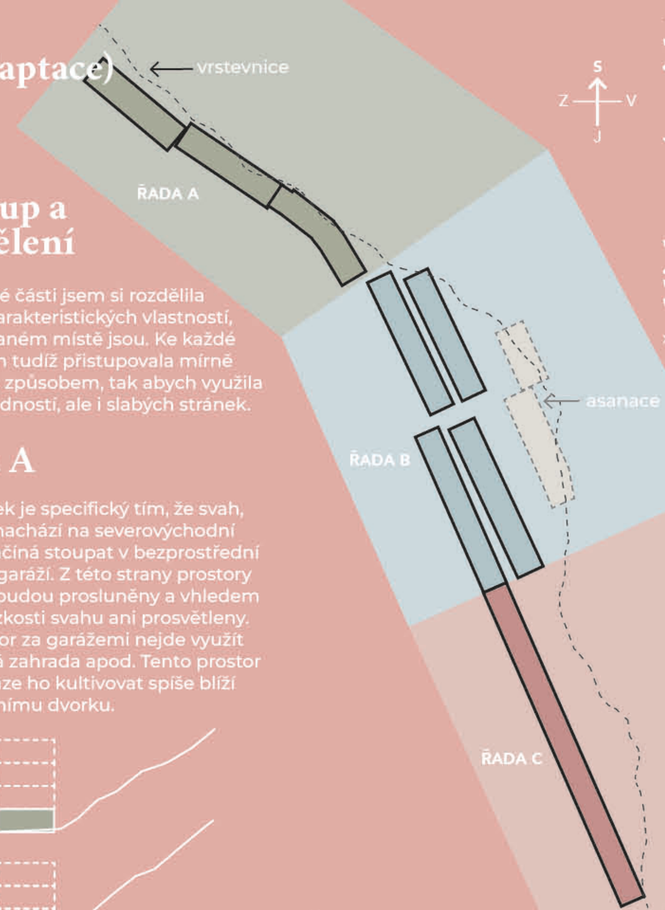
Tento úsek je specifický tím, že svah, který se nachází na severovýchodní straně, začíná stoupat v bezprostřední blízkosti garáží. Z této strany prostory nikdy nebudou prosluněny a vhledem těsné blízkosti svahu ani prosvětleny. Ani prostor za garážemi nejde využít jako malá zahrada apod. Tento prostor se při snaze ho kultivovat spíše blíží miniaturnímu dvorku.

Řada B

Charakteristickou vlastností řady B je její zdvojená dispozice s mezerou. Každá z nich je obsluhována z opačné strany. Podobně jako řada A ani tato řada nikdy nebude z východní strany prosluněna. Ovšem díky většímu odstupu od svahu bude tato strana alespoň mírně prosvětlena. Místosti, kde lidé tráví více času jako jsou obyvací pokoje, či kuchyně je vhodnější umisťovat na jihozápadní stranu, kam se dostane sluneční svit. Prostory za garážemi směrem ke svahu lze u této řady lze využít. V nejširším místě má tato plocha přibližně 15 metrů.

předdiplomový projekt

Řada C

Řada C má velmi podobné podmínky jako B. Jejich základní odlišnosti je její uspořádání v prostoru.

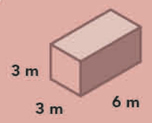
Rozdělení podle dispozice

Základní odlišnosti je dispozice garáží, která je zjevná na první pohled. Z tohoto hlediska je lze rozdělit na řadu jednoduchou, což odpovídá řadě A a C a řadu zdvojenou, což je řada B.

Modul

Návrh nadstavby je založen na stávajícím rastu parcel garáží. Po bližším zkoumání se ukázalo, že jednotlivé garáže se liší nejen šířkou, ale i délkou.
Proto jsem si z hlediska vytvoření základního pracovního principu stanovila jednotný modulový systém na 6x3x3 m (délka x šířka x výška), který jsem následně upravila dle rozdílosti rozměrů parcel.

Kromě základního modulu jsem si definovala dílčí prvky modulu, které vznikly dělením základního modulu na poloviny, či třetiny v podélném nebo příčném směru, případně výsečí v podélném a příčném směru zároveň. Sdružováním základního modulu a dílčích částí odvozených dělením, tak vzniknou větší plochy, se kterými lze různými způsoby pracovat a vytvářet tak odlišné velikosti bytů.

Možnosti dělení základního modulu

ZÁKLADNÍ MODUL
=
1 GARÁŽ

Příčné dělení

1/6
1x3x3 m

1/3
2x3x3 m

1/2
3x3x3 m

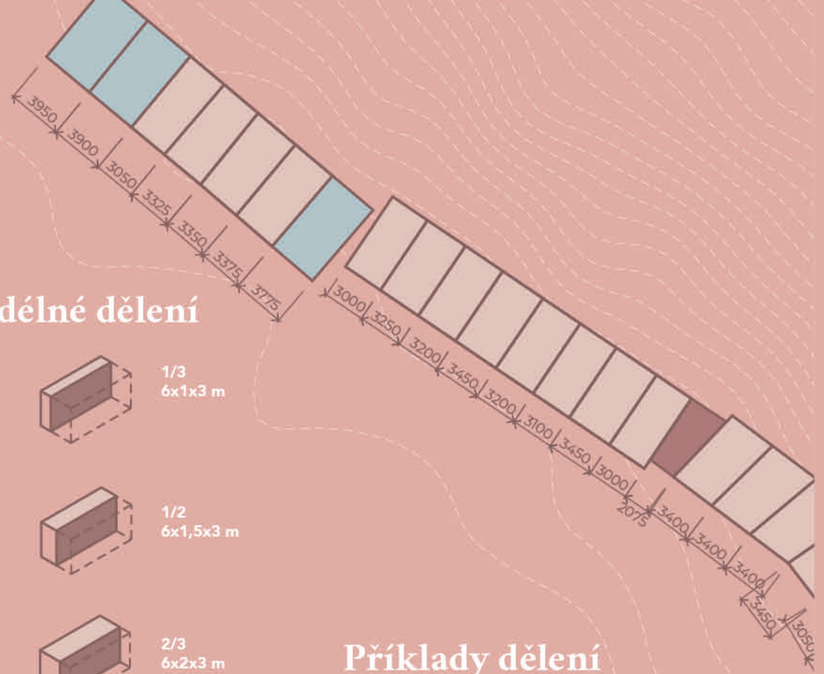

2/3
4x3x3 m

5/6
5x3x3 m

Podélné dělení

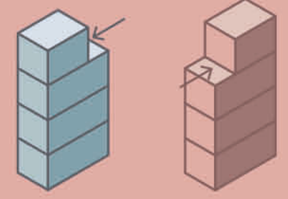
1/3
6x1x3 m

1/2
6x1,5x3 m

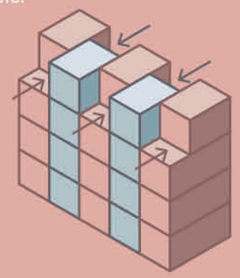

2/3
6x2x3 m

Skladba v prostoru

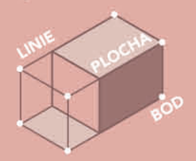

Odsazením pater v nejvyšších podlažích na jihozápadní nebo na severovýchodní straně mohou vzniknout terasy. Vzájemným a pravidelným střídáním těchto veriant, které odpovídají dvěma bytům, lze docílit většího soukromí pro jejich majitele.

Princip demostrovaný na jednom modulu, lze aplikovat i v případě, že bytovou jednotku bude tvořit šířka o jednom a více modulech, případně o více dílčích částí modulu, jehož princip jsem definovala v předchozí části.

Příklady dělení hmoty

Linie - rámová konstrukce definuje prostor, který je buď vyplněný nebo otevřený do prostoru.

PŘÍČNÉ DĚLENÍ

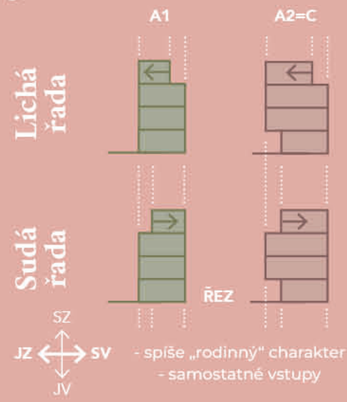
PODÉLNÉ DĚLENÍ

PŘÍČNÉ A PODÉLNÉ DĚLENÍ SOUČASNĚ

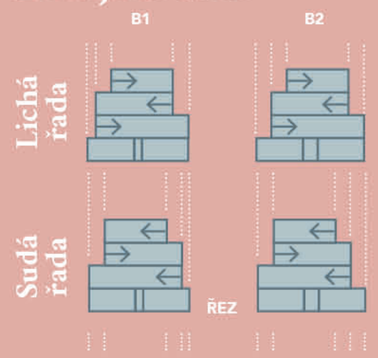
Vlastnosti a práce s hmotou

Jednoduchá řada

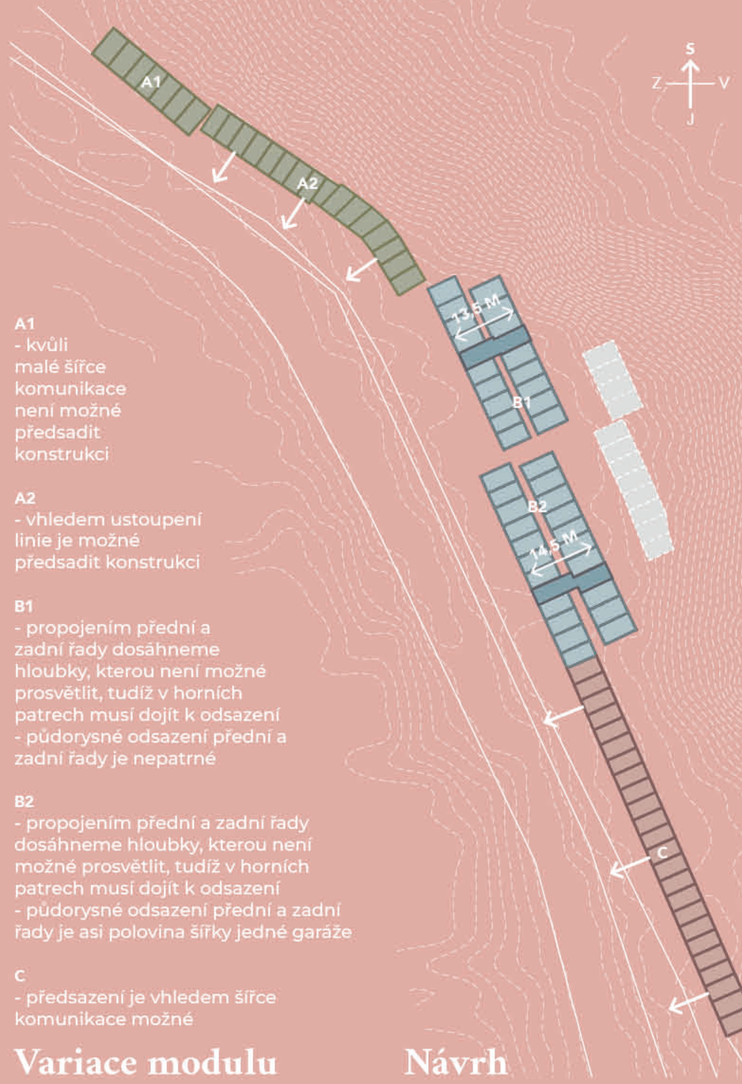

- spíše „rodinný" charakter
- samostatné vstupy

Zdvojená řada

- spíše „bytový" charakter
- společné vertikální komunikace

A1
- kvůli malé šířce komunikace není možné předsadit konstrukci

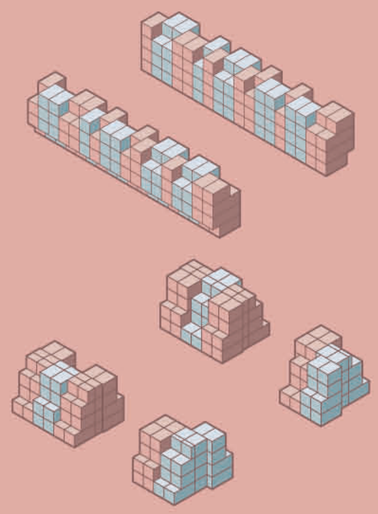
A2
- vhledem ustoupení linie je možné předsadit konstrukci

B1
- propojením přední a zadní řady dosáhneme hloubky, kterou není možné prosvětlit, tudíž v horních patrech musí dojít k odsazení
- půdorysné odsazení přední a zadní řady je nepatrné

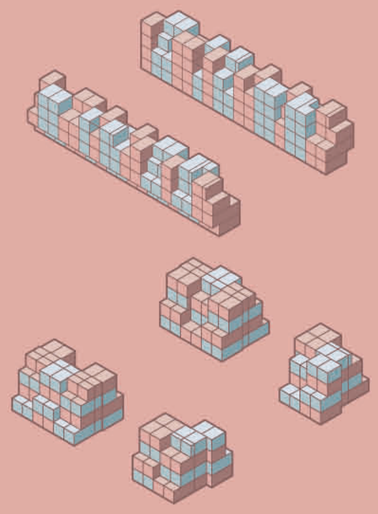
B2
- propojením přední a zadní řady dosáhneme hloubky, kterou není možné prosvětlit, tudíž v horních patrech musí dojít k odsazení
- půdorysné odsazení přední a zadní řady je asi polovina šířky jedné garáže

C
- předsazení je vhledem šířce komunikace možné

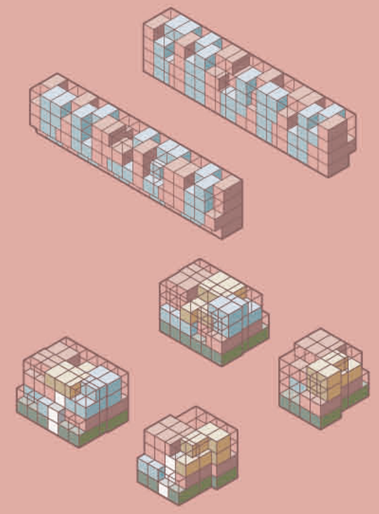
Základní modul

Variace modulu

Návrh

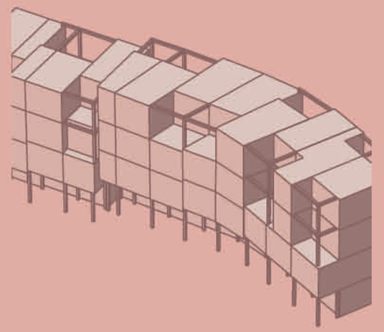

Vlastní foto

Konstrukční schéma

Nadstavba objektu je řešena jako dřevěná rámová konstrukce, která má samostatný základ dilatovaný od stávající konstrukce garáží. Rámová konstrukce je řešena ve dvou variantách, a to rám v těsné blízkosti stávající konstrukce a rám odsazený od stávající konstrukce.

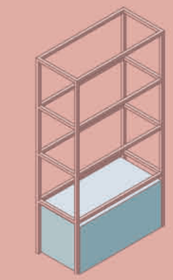
Dispoziční řešení

Vhledem k tomu, že byl tento projekt řešen pouze jako konceptuální, řešila jsem detailně pouze několik dispozic bytů. Byty, které jsem si zvolila pro rozkreslení do studie, představují základní typy odlišující způsob vstupu do objektu. Tyto odlišnosti představují zásadní rozdílnost, které ovlivňují typologické řešení bytů.

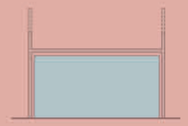
Celková zastavěná plocha činí 2040 m². Celková plocha všech podlaží včetně dělících konstrukcí dělá přibližně 6350 m². V komplexu jsem navrhla 54 bytů různých velikostí. V jednořadové dispozici je zástavba typu řadového rodinného domu. Ve zdvojené řadě jsou byty přístupné ze společné chodby. Ke každému z bytů, ať už se jedná o byt z jednoduché nebo zdvojené řady, náleží jedna garáž pro parkování osobního automobilu.

Základní dělení dispozic je jednořadová varianta rodinné řadové zástavby označena písmenem „A“ a bytová zástavby označena jako „B“. Vchody typu A2 se nachází pouze na vybraných parcelách, kde je stávající garáž atypicky širší než ostatní. Typ A1 a A3 se liší dělením dispozice. A1 patří pouze k jednomu bytu, zatímco A3 je rozdělen a náleží ke dvěma bytům. Jedná se o běžné parcely, které jsou díky své šířce využitelné jako garáž. Zároveň A1 zastupuje i několik garáží, které svojí šířkou nejsou použitelné pro rozměry dnešních automobilů. Odlišnost typů B1 a B2 spočívá v šířce mezery mezi řadami stávajících garáží. Počítám, že tato mezera bude využita pro vedení stupaček inženýrských sítí.

V těsné blízkosti stávající konstrukce

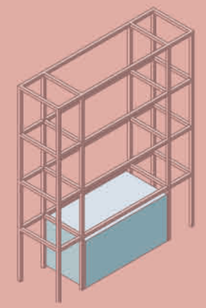

AXONOMETRIE

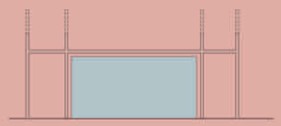

ŘEZ

Odsazena od stávající konstrukce

AXONOMETRIE

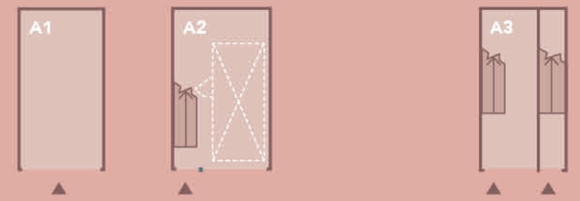

ŘEZ

A) Jednoduchá řada

SAMOSTATNÝ VCHOD V RÁMCI JEDNOHO MODULU

SAMOSTATNÝ VCHOD V ROZDĚLENÉM MODULU

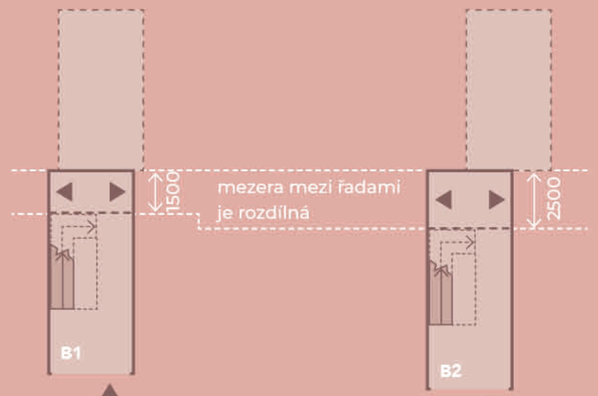

VCHOD

VCHOD A GARÁŽ
v jednom modulu

VCHOD
jeden modul rozdělený na

B) Zdvojená řada

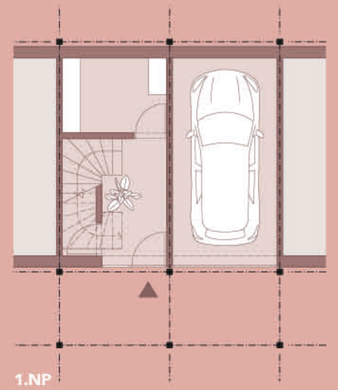
SPOLEČNÉ PROSTORY

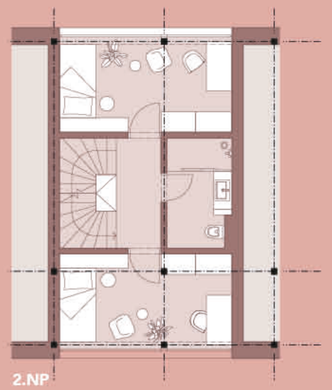
SPOLEČNÉ PROSTORY

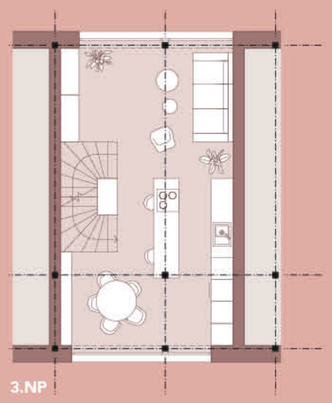
Dispozice

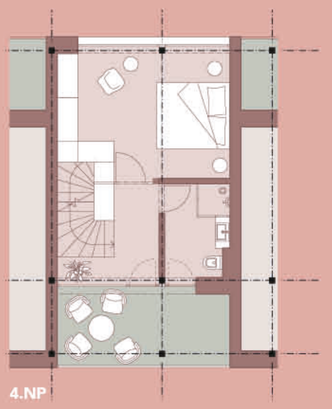
A1

Dispozice: 5+kk
Plocha bytu: 120,0 m²
Plocha terasy: 10,2 m²
Plocha garáže: 16,1 m²

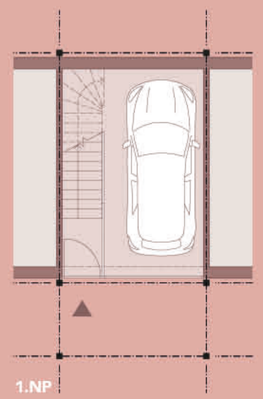

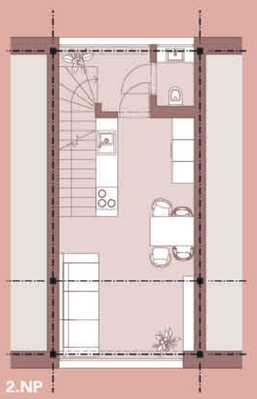

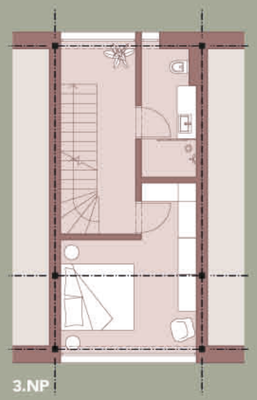

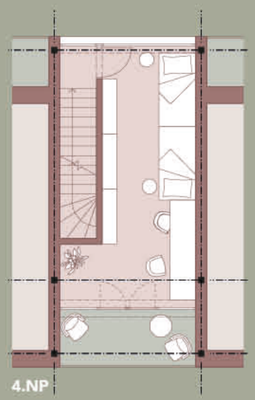
A2

Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 85,5 m²
Plocha terasy: 5,8 m²
Plocha garáže: 21,5 m²

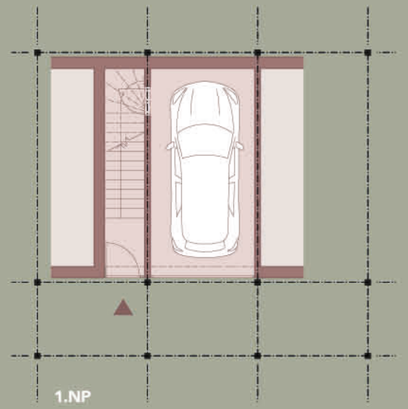

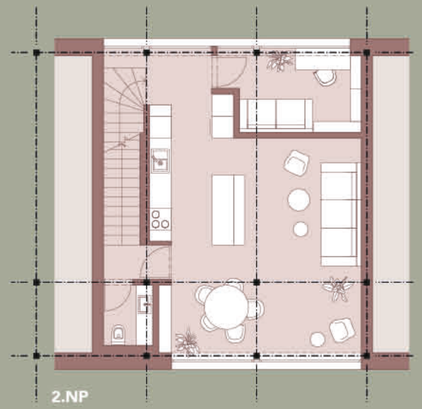

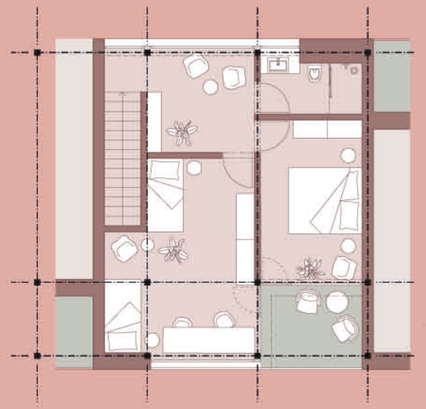

předdiplomový projekt

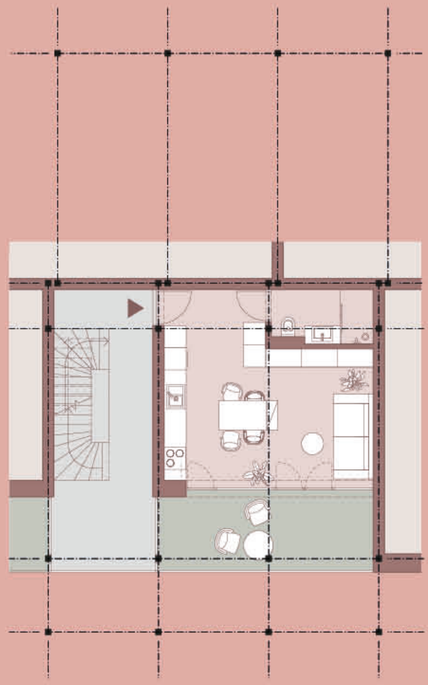

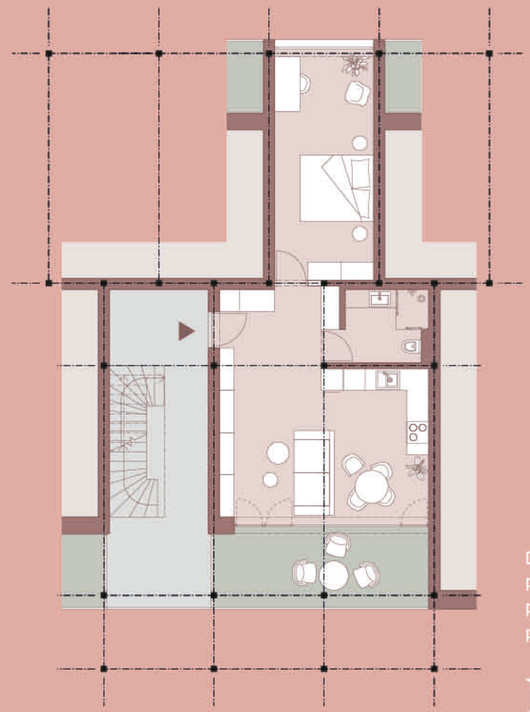
A3

Dispozice: 4+kk
Plocha bytu: 111,2 m²
Plocha terasy: 6,2 m²
Plocha garáže: 16,3 m²

B1

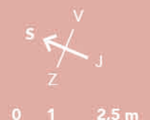
Dispozice: 1+kk
Plocha bytu: 30,0 m²
Plocha terasy: 12,8 m²
Plocha garáže: 14,0 m²

Dispozice: 2+kk
Plocha bytu: 53,0 m²
Plocha terasy: 12,8 m²
Plocha garáže: 14,0 m²

B2

předdiplomový projekt

dělící konstrukce ■ plocha řešeného bytu ■ plocha sousedního bytu ■ terasa ■ sloupek — osa

předdiplomový projekt

předdiplomový projekt

předdiplomový projekt

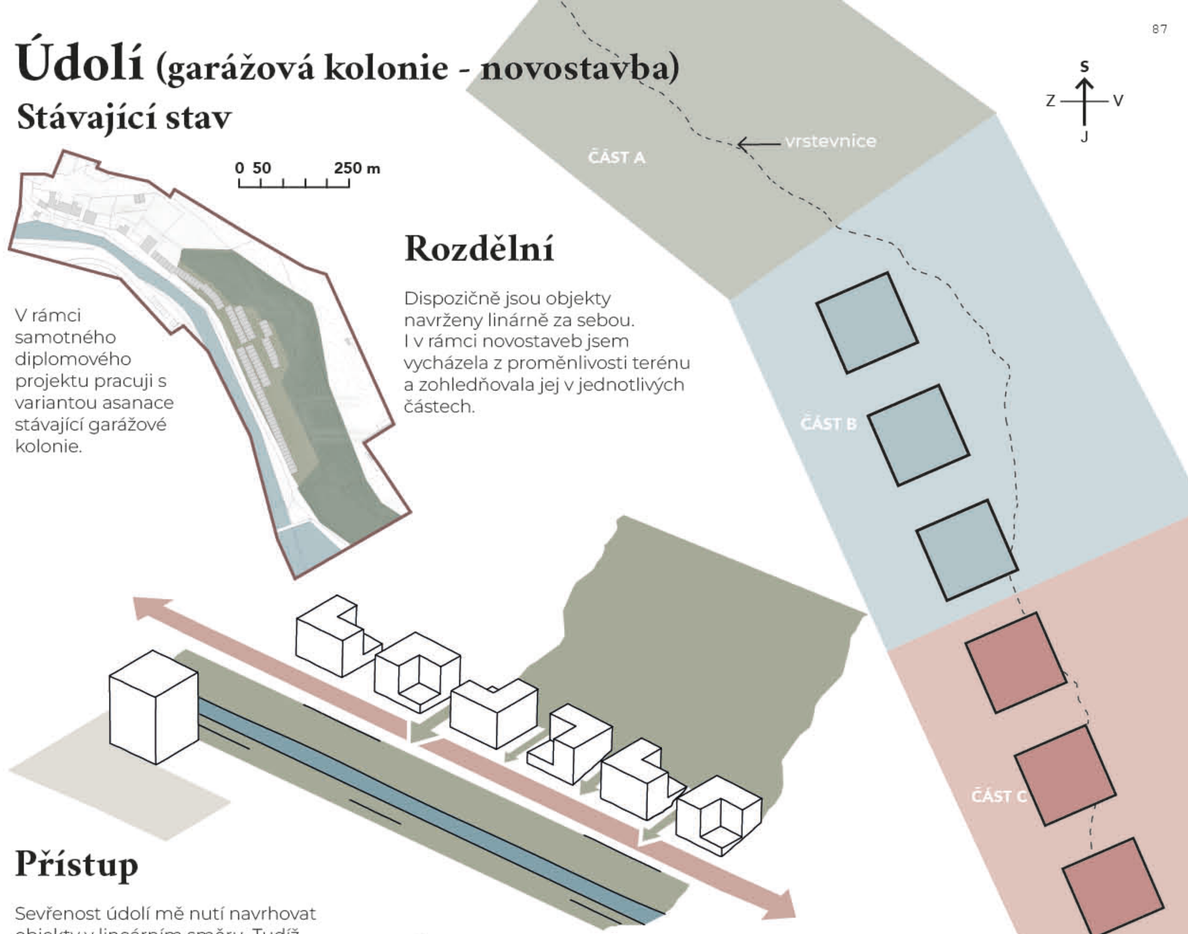
Údolí (garážová kolonie - novostavba)

Stávající stav

V rámci samotného diplomového projektu pracuji s variantou asanace stávající garážové kolonie.

Rozdělní

Dispozičně jsou objekty navrženy linárně za sebou. I v rámci novostaveb jsem vycházela z proměnlivosti terénu a zohledňovala jej v jednotlivých částech.

Přístup

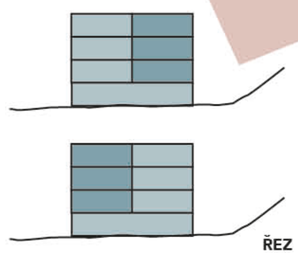
Sevřenost údolí mě nutí navrhovat objekty v lineárním směru. Tudíž nemohou vznikat meziprostory vymezené blokovou (či rozvolněnou) zástavbou. Řešením by mohly být meziprostory mezi jednotlivými objekty (bodově rozmístěné), kterými budou umožněny průhledy na zelený svah. Vytvořením mezer mezi navrhovanými skupinami objektů lze tak opět propojit přírodní prostředí obou stran (svahu a koryta řeky se stromořadím), do kterých zasahuji stavbami pro bydlení. K prostoru před domy nechci přistupovat jako k ulici ve městě, ale jako k přírodnímu prostředí tak, abych co nejméně narušila jeho charakter (i když přístupová cesta musí být sjízdná pro automobily). Díky stísněnosti budou navrhované objekty poměrně velmi blízko u řeky, i když vysoký břeh neumožňuje přístup k vodě samotné.

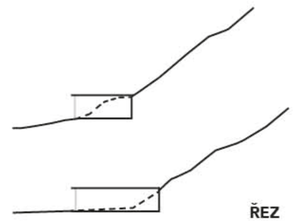

BODOVÉ OBJEKTY LINEÁRNĚ ŘAZENÉ ZA SEBOU

Část A

Jelikož je tato část velmi úzká, rozhodla jsem se, že do ní nebudu situovat samotné objekty pro bydlení. To přineslo myšlenku na jiné využití - veřejný - polověřejný prostor pro aktivity a parkování, které je součástí řešení podmíněné normami. V první fázi vzniklo parkování, které jsem se rozhodla zastřešit a tuto plochu dále využít.

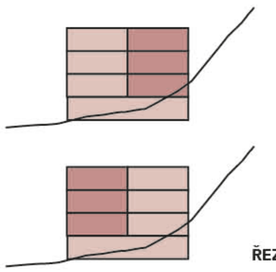

Část B

Tato část je zvýhodněna rovinatým terénem. Navržené objekty jsou přístupné ze všech stran bez omezení.

Část C

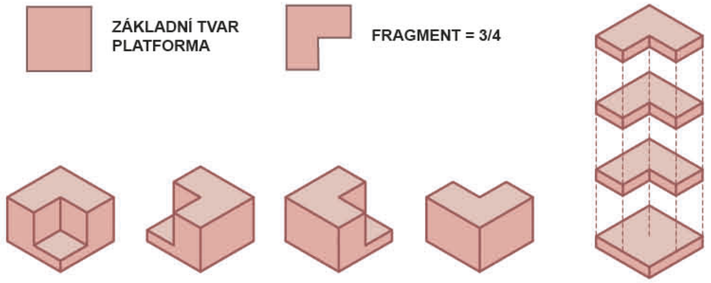
Poslední úsek je zasazen v poměrně rychle stupňujícím se terénu.

Vlastní foto

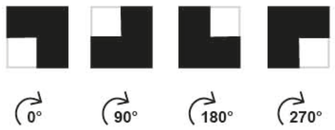
Práce s hmotou

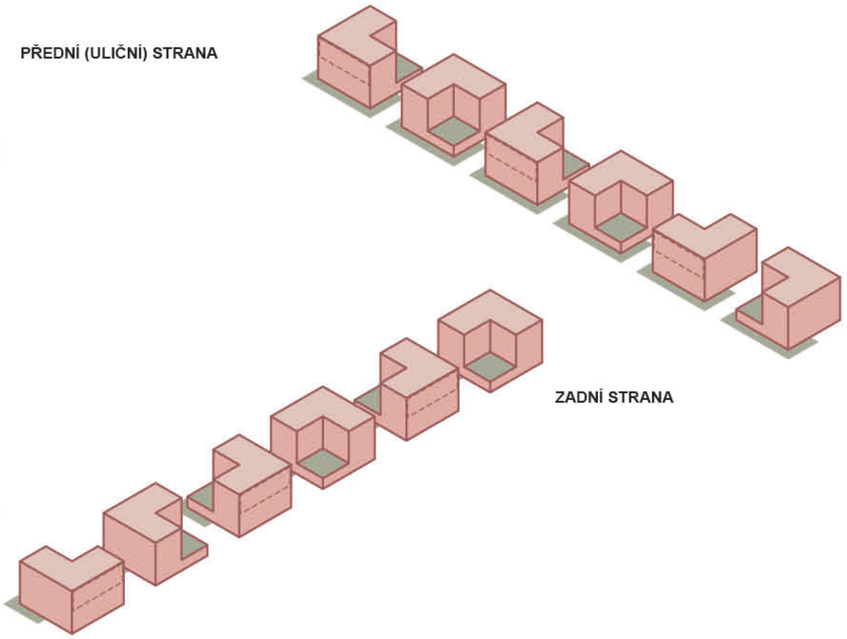
Jednotlivé bodové objekty jsou v základu tvořeny dvěma tvary. Základním, který tvoří v půdorysu čtverec a jeho fragment, který vzniká vynecháním jeho části. Tyto tvary vrstvím na sebe. Na základní tvar - platformu umisťuji fragment ve třech patrech. Prostor, který je v jednom kvadrantu vynechaný, využívám jako soukromý prostor pro byty, které se nacházejí v příslušném podlaží.

Řazení

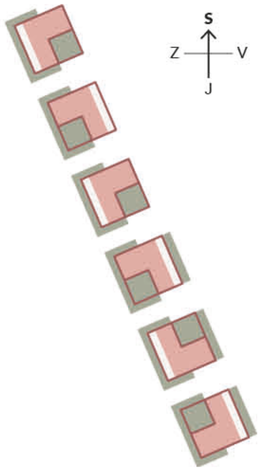
Jednotlivé objekty jsou řazeny za sebou a liší se v orientaci vzniklých teras. Tím vznikají dva základní typy. Ty, které mají terasu orientovanou směrem k řece a ty, které ji mají na opačnou stranu. Tyto čtyři typy pak umisťuji lineárně za sebou podél řeky, cesty.

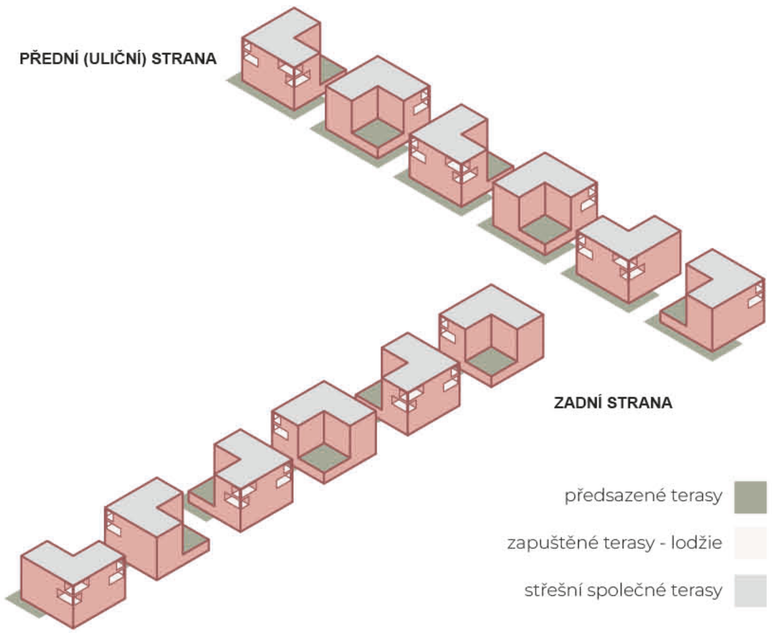

Koncept teras

V rámci základního členění vytvářím pro každý z navrhovaných bytů terasu (lodžii). V přízemí, které je v úrovni ulice jej tvoří zpevněná plocha kolem celého bytu. Vzhledem k tomu, že se tyto objekty nacházejí v poměrně klidném prostředí, nevadí podle mě, že jsou součástí veřejného prostoru. Důležité bylo vytvořit možnost rozšíření bydlení za hranice pouhých zdí. Byty v druhém nadzemním podlaží mají nejvelkorysejší plochu terasy. Tu sdílí dva byty společně. Od sebe je odděluje pás venkovních květináčů, které mohou být dle zájmu umístěny i po obvodu celé terasy. Ve třetím a čtvrtém nadzemním podlaží jsou pak terasy řešeny formou zapuštění (lodžií).

předsazené terasy

zapuštěné terasy - lodžie

střešní společné terasy

Konstrukční systém a materiálovost

Objekty jsem navrhla jako dřevostavby z panelů CLT. Při návrhu jsem vycházela ze systémového řešení, detailů a skladeb výrobce CLT Czechia[1]. Stavby jsou řešeny jako čtyřpodlažní nepodsklepené. Dělení v rámci jednotlivých bytů jsem navrhla jako sádrokartonové příčky výrobce Rigips. Pro odlišný systém v rámci bytů jsem rozhodla, protože systém CLT panelů vycházel skrze vzduchovou neprůzvučnost v nepříznivých tloušťkách. Střecha je řešena jako vegetační. Na střechu by byl umožněn přístup obyvatelům daného objektu a jeho plocha by mohla být dále využívána. Střecha komunikačního jádra, která by vyčnívala nad objem, by byla pokryta fotovoltaickými panely. Stěnová konstrukce bude vytažena nad střešní rovinu a bude současně tvořit zábradlí. Objekty by byly obloženy vláknocementovými obklady v krémovém odstínu. Okenní otvory by měly posuvné skládací dřevěné okenice ze sibiřského modřínu.

Obklad

Cembrit Patina Original[2]

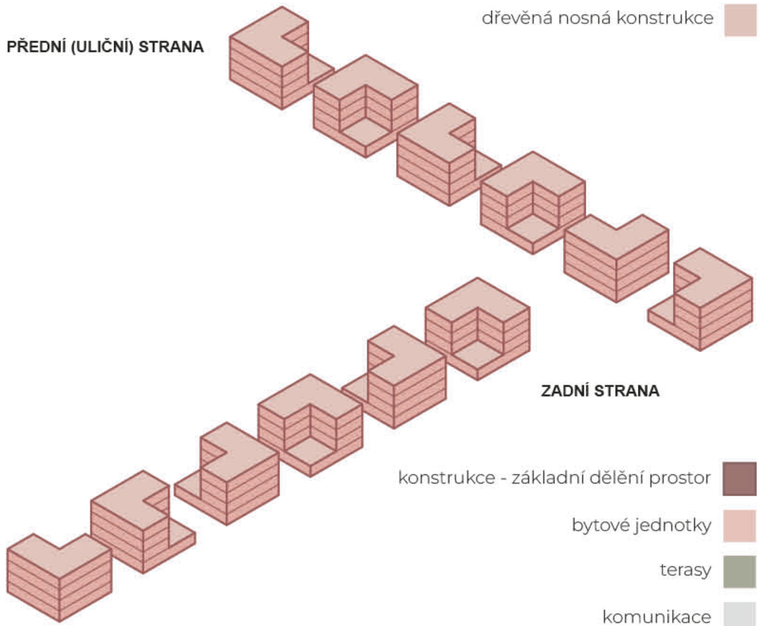
Stínění a terasy

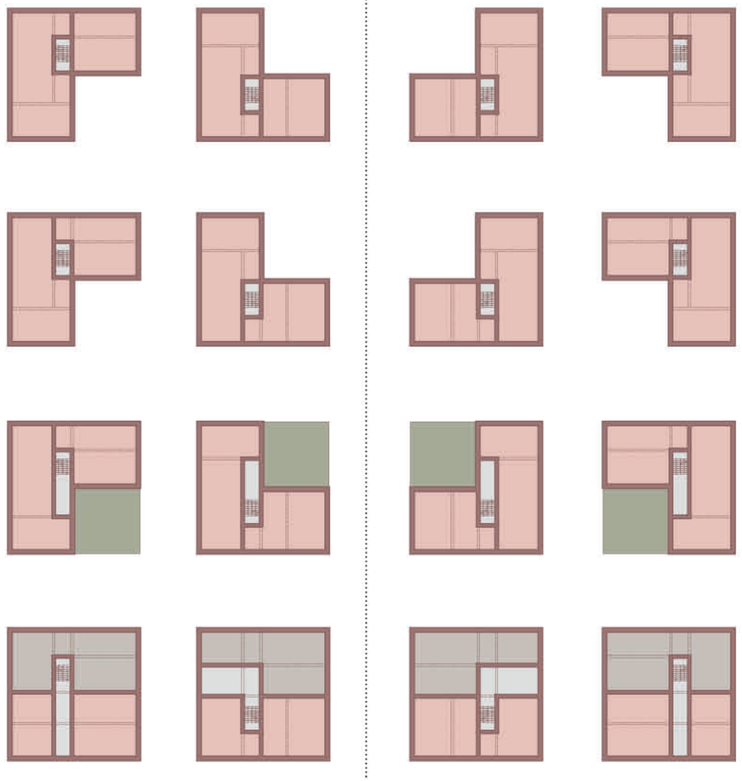
Sibiřský modřín[3]

Dispoziční řešení

Narozdíl od hmotového konceptu, kde jsem základní objekt otáčela kolem své osy, jsem při rozvržení dispozic došla k názoru, že smysluplnějším řešením není rotace dispozice, ale zrcadlení základních dvou typů (rotací by u některých objektů vznikly velmi malé, těžko zabydlitelné prostory situované na prosluněné straně, což by bylo nežádoucí).

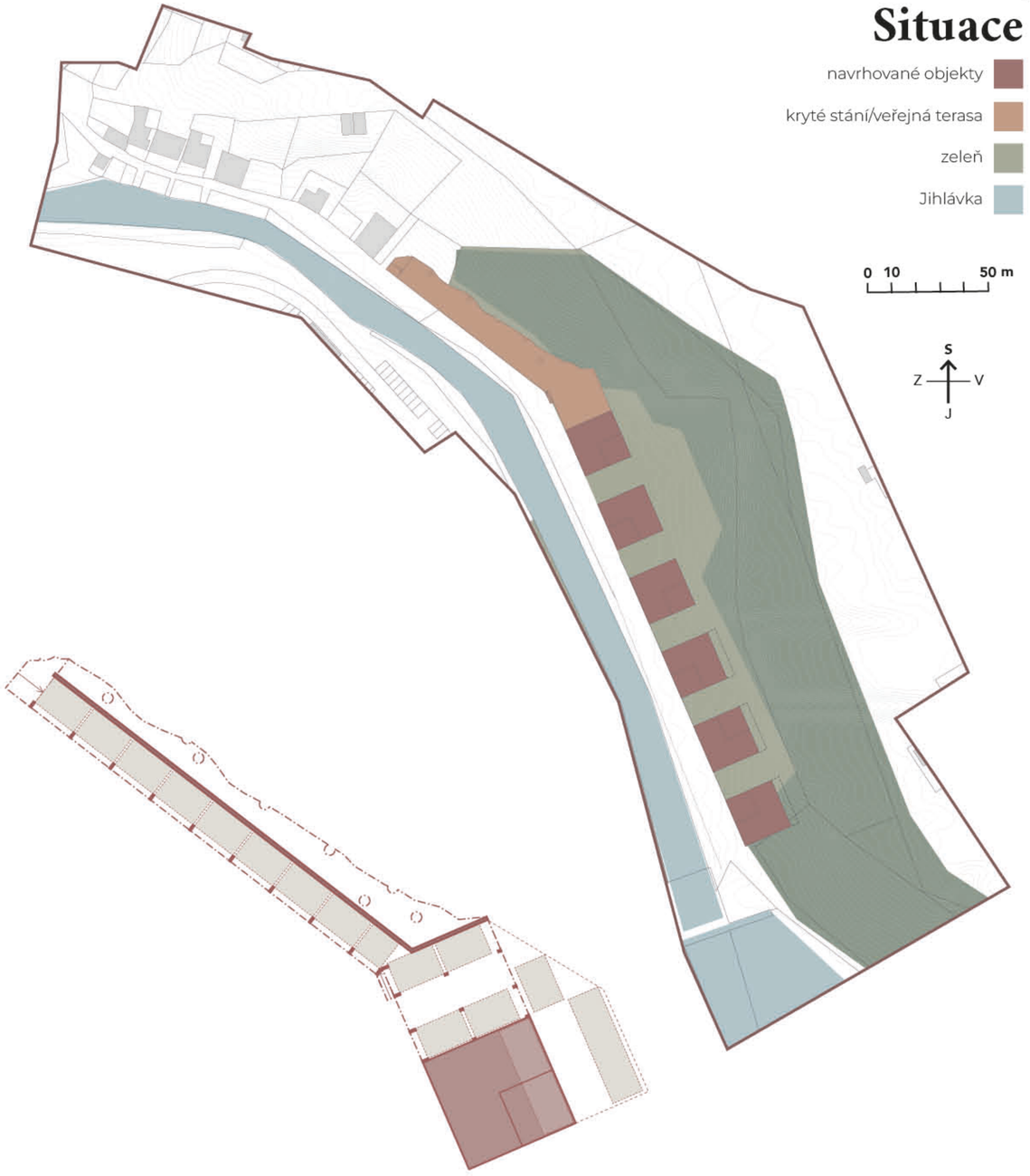

1 *Stora Enso Wood Products: Building Solutions. CLT Czechia [online]. Veřovice: CLT Czechia, b. r. [cit. 2023-05-03]. Dostupné z: https://www.cltcz.info/docs/Technicka-slozka-CLT-CS.pdf*

2 *Fasádní obklad 24x68 Sibiřský modřín A/B Rhombus Tiga. In: CENTRUM-TERAS [online]. Olomouc: CENTRUM-TERAS, b. r. [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: https://www.centrumteras.cz/Fasadni-obklad-24x68-Sibirsky-modrin-A-B-Rhombus-Tiga-d1405.htm*

3 *Swisspearl Patina Original. In: Swisspearl [online]. Niederurnen: Swisspearl, b. r. [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: https://www.swisspearl.com/products/productfinder/swisspearl-patina-original#gallery-overlay-1*

Situace

V jednom objektu se nachází sedm bytových jednotek. Na jednom patře tedy výchází vždy dvojice bytů s tím, že jeden z nich je řešen jako mezonetový se vstupem ve třetím patře.

Parkování jsem řešila bokem od navhrovaných objektů v místě, kde díky svahu je prostor zúžený. Celkem jsem navrhla 41 bytových jednotek, ke kterým náleží 60 parkovacích stání (54 stání pro rezidenty, 6 stání pro návštěvy/handicap). Parkovací stání je zastřešeno vegetační střechou a vytváří další úroveň, kterou mohou využití rezidenti i kolemjdoucích. Rovina by byla dotažena ke svahu a kopírovala by tvar terénu. Na této platformě by mohlo být posezení doplněné o prvky dětského hřiště. Střešní úroveň by doléhala k nejsevernějšímu objektu zástavby a byla by v úrovni 2. NP propojena. Toto podlaží by tudíž bylo v rámci typově rozvržených dispozic atypické. Součástí podlaží by byl pouze jeden byt, který by byl doplněný o komunitní prostory pro všechny obyvatele tohoto komplexu.

V každém objektu jsou sklepní prostory, sdílené prostory pro uložení kol, kočárků a podobně a technická místnost.

Bydlení v kontextu s krajinou

Vlastní foto

Dispozice

A4
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 84,3 m²
Plocha terasy: 40,6 m²
Plocha sklepu: 8,3 m²

A3
Dispozice: 4+kk
Plocha bytu: 114,7 m²
Plocha terasy: 40,6 m²
Plocha sklepu: 7,9m²

2.NP

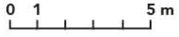
A2
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 81,8 m²
Plocha terasy: zpevněný pás - součást veřejného prostoru
Plocha sklepu: 9,6 m²

A1
Dispozice: 2+kk
Plocha bytu: 52,8 m²
Plocha terasy: zpevněný pás - součást veřejného prostoru
Plocha sklepu: 10,2 m²

1.NP

4.NP

A7
Dispozice: 4+kk
Plocha bytu: 121,8 m²
Plocha terasy: 13,5 m²
Plocha sklepu: 6,8 m²

3.NP

A6
Dispozice: 6+kk
Plocha bytu: 136,8 m²
Plocha terasy: 18,4 m²
Plocha sklepu: 5,7 m²

A5
Dispozice: 4+kk
Plocha bytu: 116,3 m²
Plocha terasy: 10,6 m²
Plocha sklepu: 7,9 m²

Skladby

S1 Střešní konstrukce U=0,12 [W/m2K]

zeleň	
substrát	350-250 mm
drenážní vrstva s kašírovanou textilií	30 mm
separační a ochranná vrstva	5 mm
fólie FATRAFOL 818	2,0 mm
separační vrstva 5 mm	
spádové klíny Isover SD	40-140 mm
tepelná izolace Isover Intense ve dvou vstvách	200 mm
parozábrana (samolepící)	-
ochrana proti vodě (u spar)	
stropní panel CLT 140 L5s	140 mm
dřevěné laťování/ minerální vlna Isover	70 mm
SDK protipožární deska Rigips RF	15 mm
penetrační nátěr	-
malba	-
	= 852 mm

P1 Konstrukce terasy U=0,16 [W/M2K]

Terasová prkna Sibiřský modřín	15 mm
Rektifikační terče pod terasová prkna	18 mm
Balkonová fólie FATRAFOL 814 - Okapnice z poplastovaného plechu FATRANYL	-
pádové klíny Isover SD	20-120 mm
tepelná izolace Isover Intense ve dvou vstvách	120 mm
ochrana proti vodě (u spar)	
stropní panel CLT 140 L5s	140 mm
dřevěné laťování/ minerální vlna Isover	70 mm
SDK protipožární deska Rigips RF	15 mm
penetrační nátěr	-
malba	-
	= 398-498 mm

P2 Stropní konstrukce U=0,23 [W/m2K], Rw=65 dB, Ln,w= 45 dB

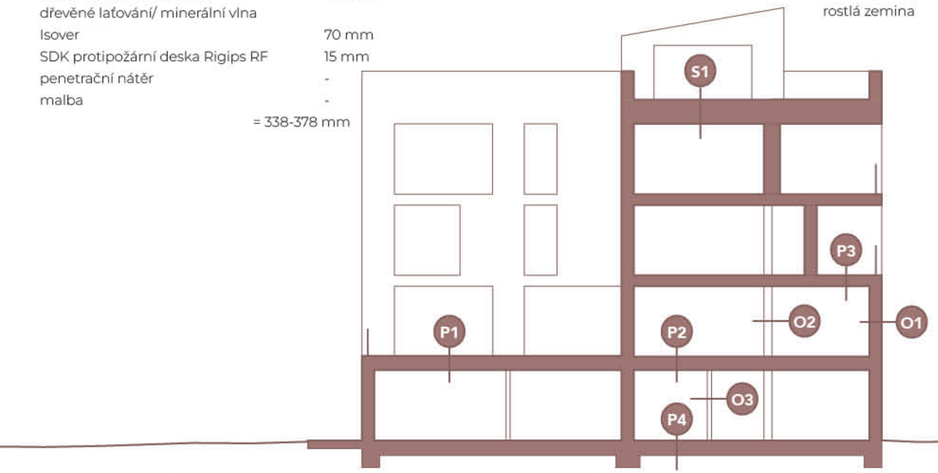
nášlapná vrstva - vinylová podlaha click spoj	5 mm
EGGER OSB deska	15 mm
dřevovláknitá deska EGGER DHF	15 mm
kročejová izolace Isover N	40 mm
zásyp	50 mm
ochrana proti vodě (u spar)	
stropní panel CLT 140 L5s	140 mm
dřevěné laťování/ minerální vlna Isover	70 mm
SDK protipožární deska Rigips RF	15 mm
penetrační nátěr	-
malba	-
	= 350 mm

P3 Konstrukce terasy U=0,20 [W/m2K], RW=65 DB

Terasová prkna Sibiřský modřín	15 mm
Rektifikační terče pod terasová prkna	18 mm
Balkonová fólie FATRAFOL 814	-
Okapnice z poplastovaného plechu FATRANYL	-
spádové klíny Isover SD	20-60 mm
kročejová izolace Isover N	60 mm
ochrana proti vodě (u spar)	
stropní panel CLT 140 L5s	140 mm
dřevěné laťování/ minerální vlna Isover	70 mm
SDK protipožární deska Rigips RF	15 mm
penetrační nátěr	-
malba	-
	= 338-378 mm

P4 Konstrukce podlahy na terén

nášlapná vrstva - vinylová podlaha	5 mm
betonová mazanina	50 mm
Baumit separační vrstva PE fólie	-
tepelná izolace Isover EPS 200	200 mm
ochranná geotextílie GEOTEK	-
2x asfaltový hydroizolační pás Sklodek 40 special mineral - 1. kotvený, 2. lepený	8 mm
penetrační nátěr	-
podkladový betony vyztužený KARI sítí	150 mm
hutněný násyp	150 mm
rostlá zemina	
	= 463 mm

O1 Obvodová stěna U=0,13 [W/m2K]

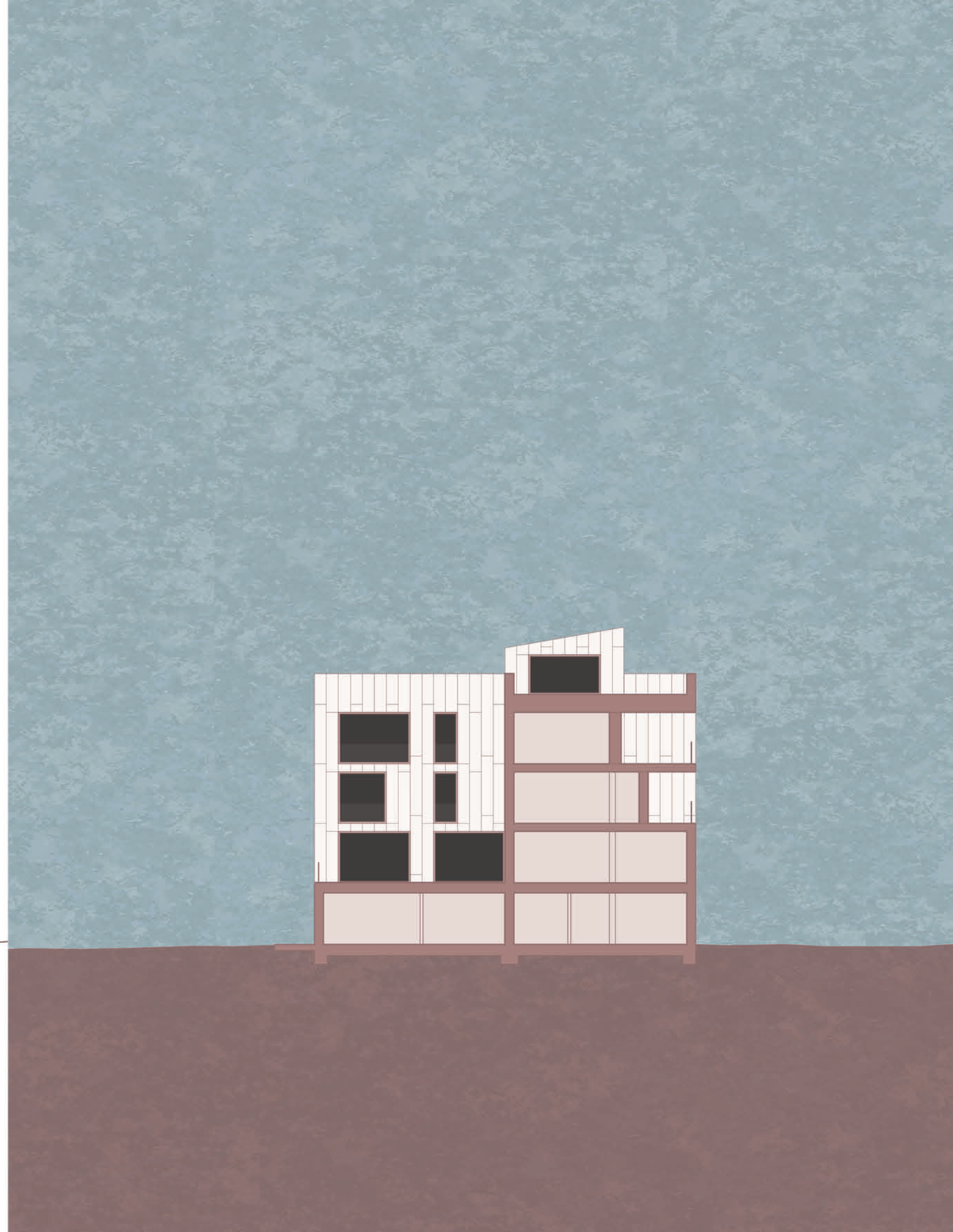
malba	-
penetrační nátěr	-
SDK protipožární deska Rigips RF	13 mm
Tepelná izolace - Dřevovláknitá izolace Homatherm ID-Q11 standard/laťování	40 mm
CLT 120 C3s	120 mm
Tepelní izolace - minerální vata Isover/stavební dřevo (ve dvou vrstvách kolmo na sebe)	260 mm
difuzní fólie - Guttafol UV Fassade	-
dřevěné laťování	25 mm
vláknocementový obklad Cebrit Patina Original	8 mm
	= 455 mm

O4 Vniřní nosná/ mezibytová konstrukce, Rw=65 dB

malba	-
penetrační nátěr	-
2x SDK protipožární deska Rigips RF	25 mm
minerální vlna Isover/ dřevěné laťování	70 mm
CLT 12 C3s	120 mm
minerální vlna Isover/dřevěné laťování	70 mm
2x SDK protipožární deska Rigips RF	25 mm
penetrační nátěr	-
malba	-
	= 310 mm

O3 Dělící nenosná konstrukce v rámci bytu , Rw=61 dB

malba	-
penetrační nátěr	-
2x SDK deska Rigip MA (DF)	25 mm
minerální vlna/ pofil R-CW 100	100 mm
2x SDK deska Rigip MA (DF)	25 mm
penetrační nátěr	-
malba	-
	= 150 mm

Vlastní foto

Brtnické předměstí

Stávající stav

Díky chybějícímu regulačnímu plánu pro toto území a nerozvážným rozhodnutím města došlo k výstavbě objetů pro bydlení, které jsou do tohoto území zcela nevhodně umístěny (novostaba RD Pančava). Tento zásah nebyl promyšlený a narušil tak cenné prostředí vstupu do města. Tato oblast a ulice Brtnická, která se dnes stává dominantnější komunikací v jižní části města, by si zasloužila mnohem větší pozornost než jí byla dosud věnována. Uvědomuji si, že nemůžu zcela napravit nedostatky, které již vznikly, ale přesto zde zůstal prostor, kterému bych chtěla věnovat pozornost. Snažila jsem se mu dodat alespoň trochu větší řád a ukázat, jak by mohla vypadat v budoucnu výstavba v této oblasti. Právě bytová výstavba na okolních parcelách je v současné době otevřeným tématem majitelů pozemků i města.

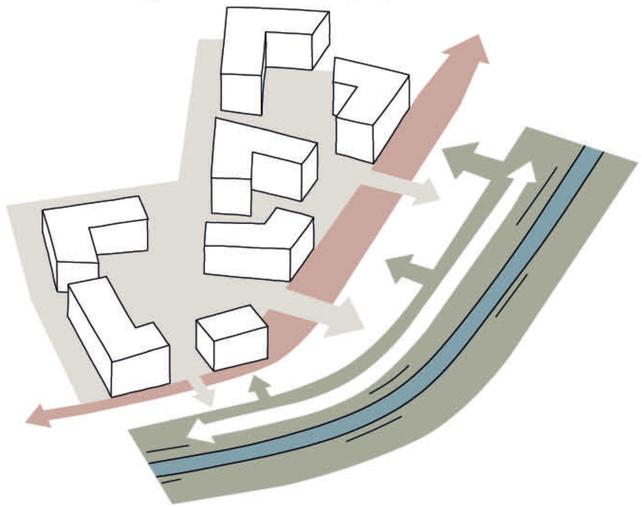
Přístup

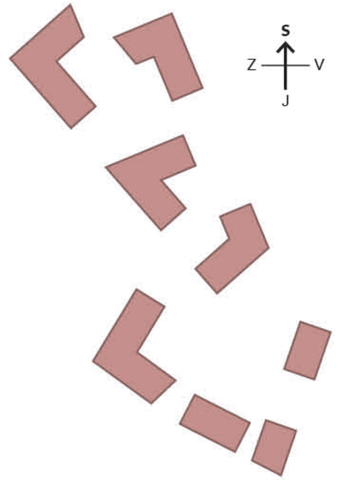
Jelikož tento fragment řešeného území navazoval ze strany města na nepříliš hodnotné stavby, zaměřila jsem se na pohled do krajiny, který byl pro mě tím nejhodnotnějším prvkem v této lokalitě. I tak jsem se v rámci urbanistického řešení snažila navázat na stávající objekty tak, abych pomyslně dotvořila uliční linie. Navrhla jsem novou komunikaci propojující ulici Brtnickou skze navrhovaný bytový komplex s přiléhajícím sídlištěm, které doposud musí při příjezdu od Brtnice díky neexistující komunikaci zajíždět hlouběji do městského předměstí a vedlejšími uličkami se vracet zpět. Navrhované řešení tak umožňuje městu zavést do lokality spoje městské hromadné dopravy. To se kvůli úzkým bočním uličkám podél Brtnické dosud nepodařilo zrealizovat.

Při návrhu bytového komplexu bylo snahou nevytvořit bariéru mezi ulicí a výhledem do krajiny. To pro mě byla jedna z prioritních otázek. Nechtěla jsem, aby výhled do krajiny zůstal pouze benefitem pro obyvatele navrhovaného komplexu. Vytypovala jsem si množství bodů jak na stávající ulici Brtnické, tak i na nové navrhované komunikaci, na které jsem si vytvořila průhledové osy do krajiny. Mohu říci, že navržený komplex tak vznikl na základně průhledů s přihlédnutním na vazby stávající struktury a orientaci na světové strany.

V rámci projektu počítám s asanací stávajícho kempu, který je oplocen. Domnívám se, že odstraněním této uzavřené osady lokalita může nabýt mnohých hodnot. Uvolněním prostoru, tak vznikne jednotný pás v části Stříbrného údolí. To by podle mě mělo patřit všem a nebýt z veřejného prostoru vyčleňováno.

Zároveň paralelně s přírodní linií vytvářím ještě jednu městskou, vedoucí kolem bytového komplexu. Tyto linie pak budou ve vybraných místech vzájemně propojeny. Propojení odpovídá průhledovým osám mezi navrhovanými objekty.

Osy návazností

Průhledové osy

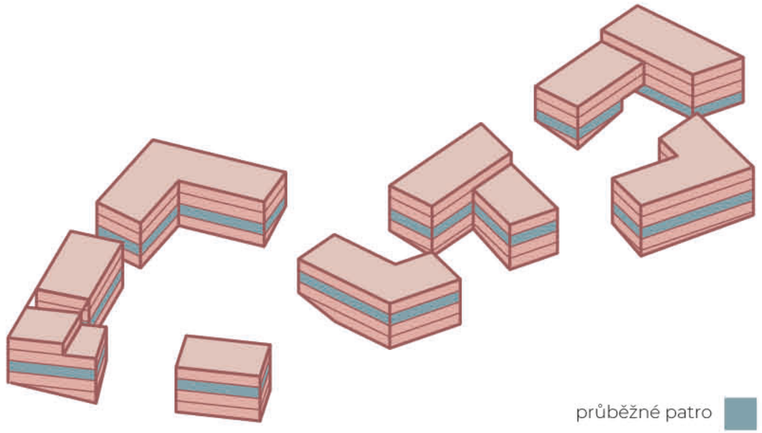
Odstup od řeky

Současně jsem přemýšlela, jak definovat hranici městské zástavby a blízké krajiny na předměstí. Zásadním prvkem při hledání se pro mě stala řeka Jihlávka. Ta navazuje na samotnou Starou plovárnu, kde jsem v rámci okolí vodní plochy vytvořila prostor pro rekreaci. Tudíž jsem se domnívala, že by i takový prostor měl být vytvořen v této části a zástavba by do něj neměla bezprostředně zasahovat. Navrhovanou strukturu jsem tedy držela přibližně ve vzdálenosti asi čtyřiceti metrů od linie vody.

Navržený komplex

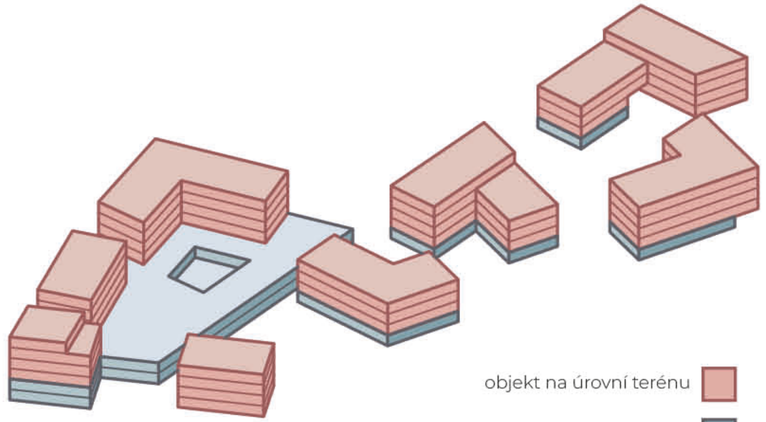
průběžné patro

Práce s hmotou

Celý komplex budov se nachází v mírně svažitém terénu. Navržené objekty jsou osazany tak, že jej do jisté míry kopírují. Rozdíl nejvýše a nejníže umístěné budovy jsou dvě patra.

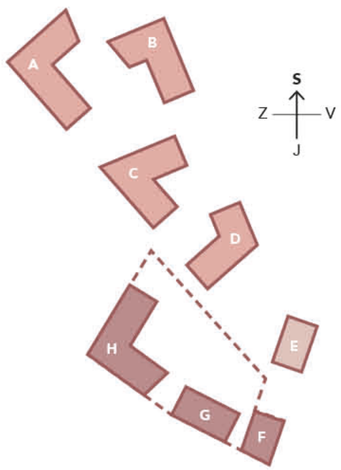
Celkem jsem v lokalitě navrhla osm objektů, které mají tři až čtyři nadzemní podlaží a až dvě podzemní.

Objekty A,B jsou částečně podsklepeny. C, D jsou zasazeny tak, že jejich západní část je pod úrovní terénu a východní na terénem. Západní část je tak využívána jako technická, sklepní a východní pak k účelům bydlení nebo jiným. Objekt E je nepodsklepený. Pod domy F,G a H se ve dvou suterénních podlaží nachází garážové státní s atriem.

objekt na úrovní terénu

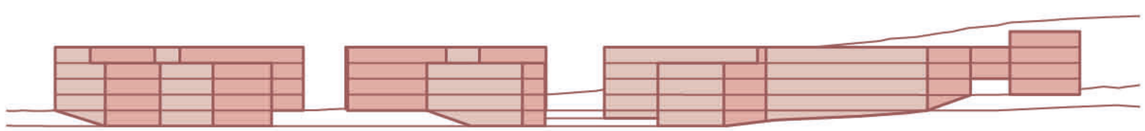
objekt částečně nebo úplně pod terénem

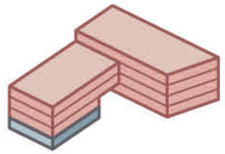
garáže v suterénu

podsklepené objekty

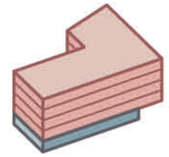
nepodsklepené objekty

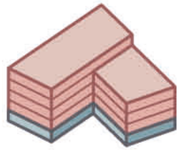
Objekt A

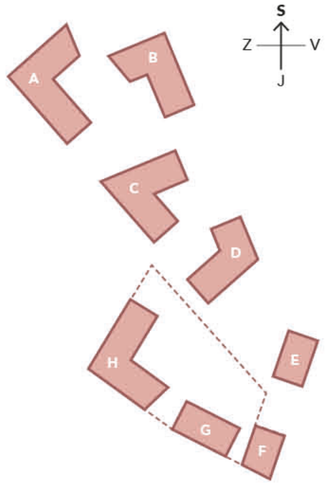

Objekt B

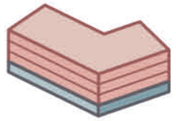

Objekt C

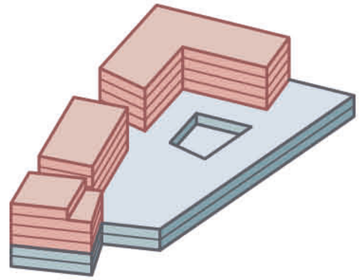
Objekt D

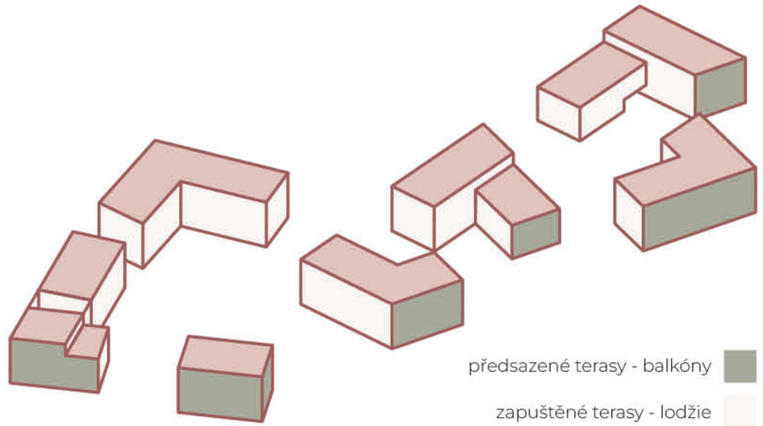

Objekt E

Objekt F,G a H

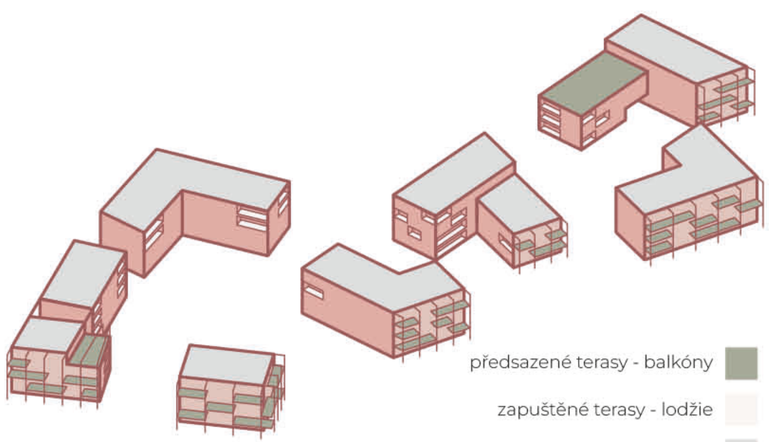

předsazené terasy - balkóny

zapuštěné terasy - lodžie

Koncept teras

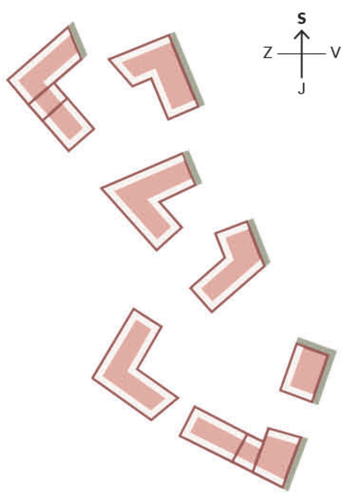
V projektu kladu velký důraz na rozšíření prostoru bydlení za hranice vnitřního prostoru. V rámci konceptu přesněji definuji vytváření těchto teras (balkónů, lodžií). Před stěnami, které jsou bezprostředně orientovány směrem do krajiny, bude vytvořena předsazená dřevěná rámová konstrukce. Ta je dle konkrétních dipozic bytů využita jako balkónová platforma nebo je vynechaná. Ostatní terasy - lodžie jsou vytvořeny zapuštěním - odebráním hmoty.

předsazené terasy - balkóny

zapuštěné terasy - lodžie

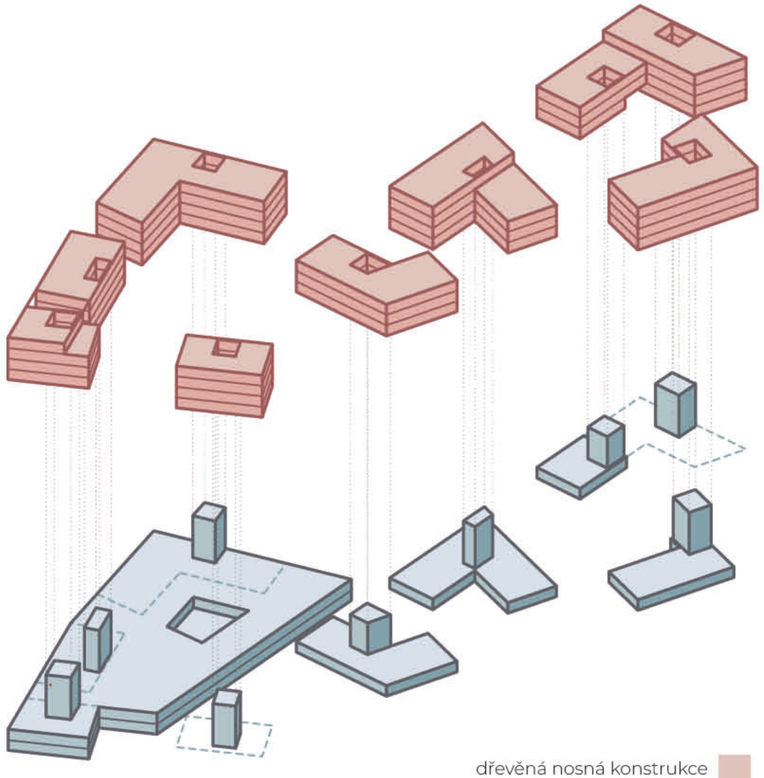
střední společné terasy

Konstrukční systém a materiálovost

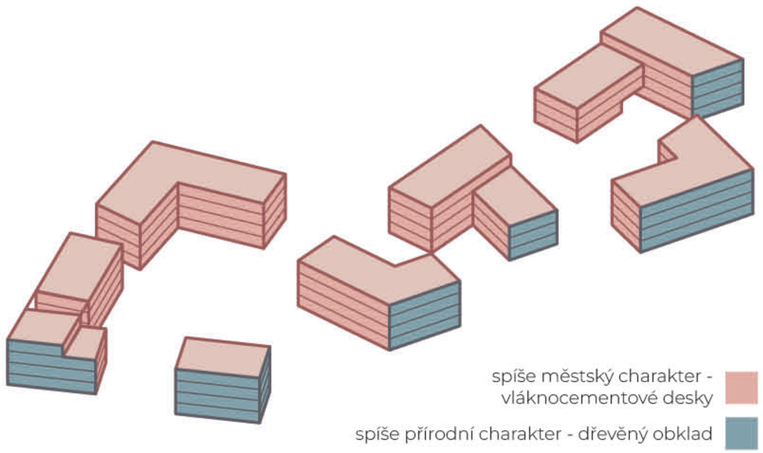
Vzhledem k tomu, že se řešené území nachází na hranici mezi městem a krajinou, uvažuji použít v projektu dva základní materiály. Jeden by měl reprezentovat městské prostředí a lidskou činnost, druhý pak přírodní prostředí. Jako materiál symbolizující město jsem zvolila železobeton pro konstrukční část. V pohledové formě ho pak zastupuje vláknocementový obklad. Materiálem zastupujícím přírodu je dřevo, a to jak v konstrukční, tak v pohledové části.

Spodní stavba (garáže a sklepní prostory) a vertikální konstrukce skrze celý objekt jsou navrženy ze železobetonu. Ostatní prostory (bydlení a některé doplňkové funkce) jsou řešeny jako dřevostavby z CLT panelů. Při návrhu jsem vycházela ze systémového řešení, detailů a skladeb výrobce CLT Czechia[1]. Stavby jsou čtyřpodlažní nepodsklepené. Dělení v rámci jednotlivých bytů jsem navrhla jako sádrokartonové příčky výrobce Rigips. Pro odlišný systém v rámci bytů jsem rozhodla, protože systém CLT panelů vycházel skrze vzduchovou neprůzvučnost v nepříznivých tloušťkách. Střechy (kromě těch, co slouží jako terasy k přilehlým podlažím) jsou řešeny jako vegetační. Na střechy by byl umožněn přístup obyvatelům daného objektu a jeho plocha by mohla být dále využívána. Střecha komunikačního jádra, která by vyčnívala nad objem, by byla pokryta fotovoltaickými panely. Stěnová konstrukce by byla vytažena nad střešní rovinu a tvořila by zároveň zábradlí.

Materiál v pohledu

Při použití materiálů v pohledu rozlišuji, zda je fasáda bezprostředně orientována do krajiny nebo města. Ty, které jsou na hranici krajiny jsou obloženy dřevěným obkladem a odráží tak více přírodní charakter. Ostatní fasády, které jsou orientovány do městského prostředí jsou pak obloženy vláknocementovým obkladem.

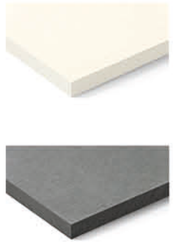

1 Stora Enso Wood Products: Building Solutions. CLT Czechia [online]. Veřovice: CLT Czechia, b. r. [cit. 2023-05-03]. Dostupné z: https://www.cltcz.info/docs/Technicka-slozka-CLT-CS.pdf

Obklad

Spíše městský charakter

Cembrit Patina Original[2]

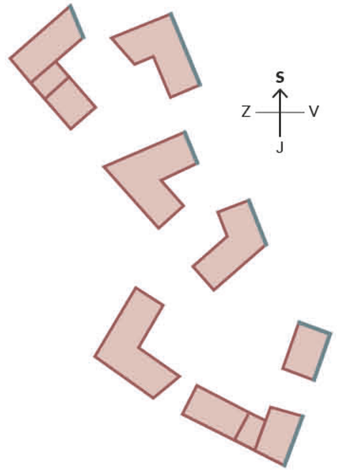
Spíše přírodní charakter

Sibiřský modřín[3]

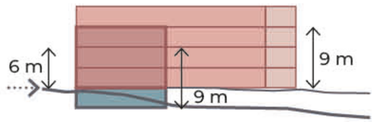

spíše městský charakter - vláknocementové desky

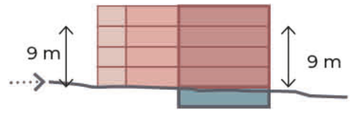
spíše přírodní charakter - dřevěný obklad

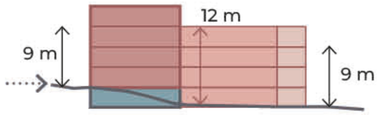
Řez objektem A

Řez objektem B

Řez objektem C

Řez objektem D

garáže v suterénu

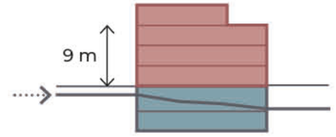
podsklepené objekty

nepodsklepené objekty

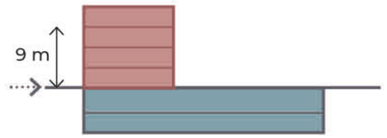
Řez objektem E

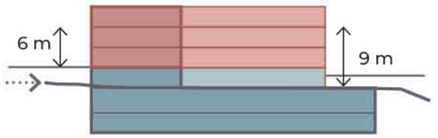
Řez objektem F

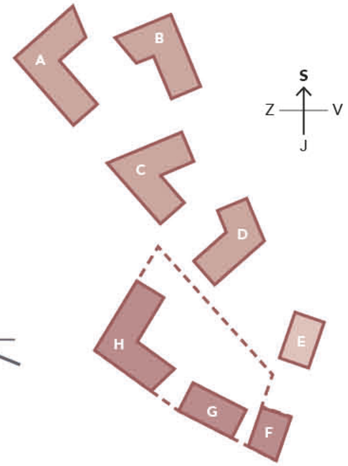

Řez objektelm G

Řez objektelm H

dřevostavba | ŽB konstrukce | hlavní přístupová komunikace

Požární bezpečnost

Z hlediska použitého konstrukčního materiálu je požadována maximální požární výška 9 metrů. Jelikož jsou objekty zasazeny v terénu jejich výška se liší. Proto uvažuji, že rozhodující zhlediska požární výšky bude právě osazaní v terénu a směr hlavní příjezdové komunikace, která je ze západní strany. Z této strany jsou všechny objekty vysoké maximálně požadovaných 9 metrů.

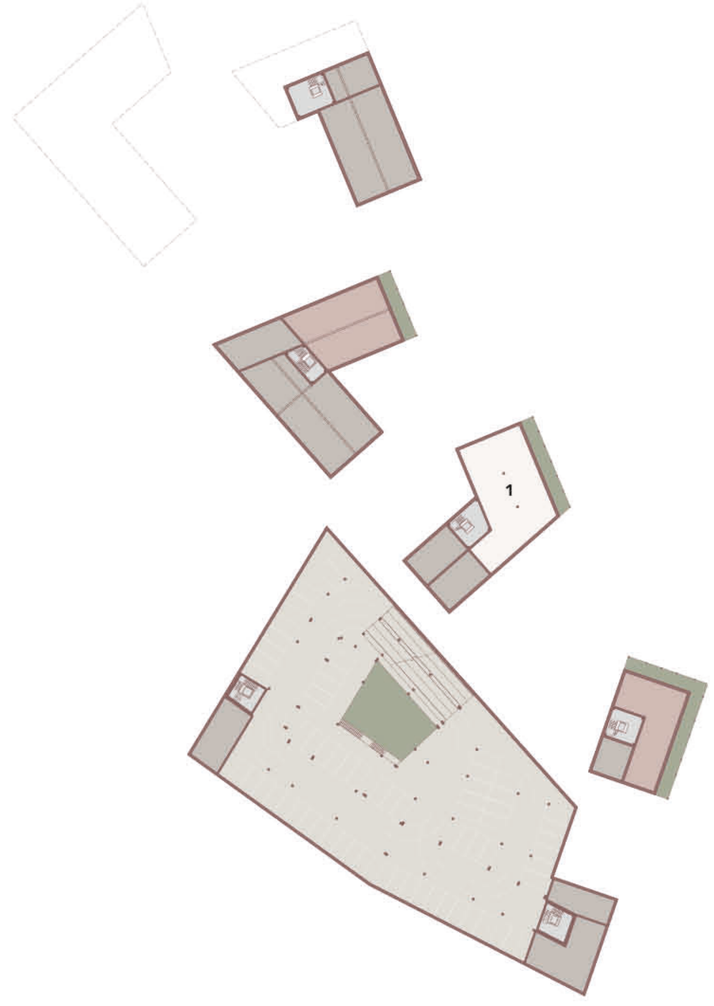
2 Fasádní obklad 24x68 Sibiřský modřín A/B Rhombus Tiga. In: CENTRUM-TERAS [online]. Olomouc: CENTRUM-TERAS, b. r. [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: https://www.centrumteras.cz/Fasadni-obklad-24x68-Sibirsky-modrin-A-B-Rhombus-Tiga-d1405.htm

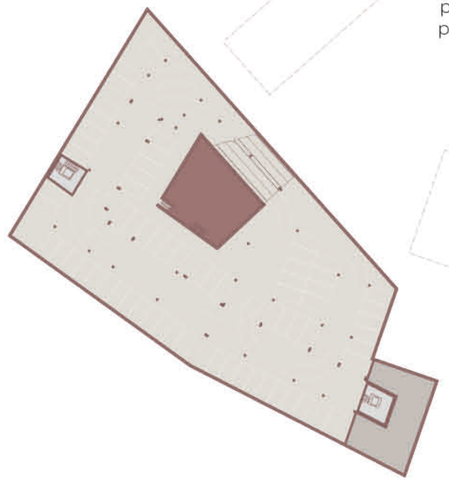
3 Swisspearl Patina Original. In: Swisspearl [online]. Niederurnen: Swisspearl, b. r. [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: https://www.swisspearl.com/products/productfinder/swisspearl-patina-original#gallery-overlay-1

Dispoziční řešení

Na rozdíl od území „Údolí“, které je poměrně izolované od samotného města, situace na samotném okraji Brtnického předměstí je jiná. Tímto územím prochází frekventovaná silnice. Tudíž se nabízelo doplnit bytový komplex doplnit menšími komerčními prostory, které jsem situovala podél hlavní komunikace.

Co se týče bydlení, uvažuji, že by navrhovaný komplex fungoval ve fomě družstva, tedy vlastnicví určitého podílu a práva užívat bytovou jednotku. Pronajímané komerční prostory by byly ve vlastnictví družstva. Výdělek z pronájmu by tak mohl pokrývat náklady spojené s údržbou domů a provozem. Smyslem pronájmu vytvořených nájemních ploch by z mé strany neměl být primárně finanční zisk, ale nabídka služeb rezidentům (nejenom navrhovaného bydlení), která v okolí chybí.

Celkem jsem navrhla osm objektů, které mají tři až čtyři nadzemní podlaží a až dvě suterénní.

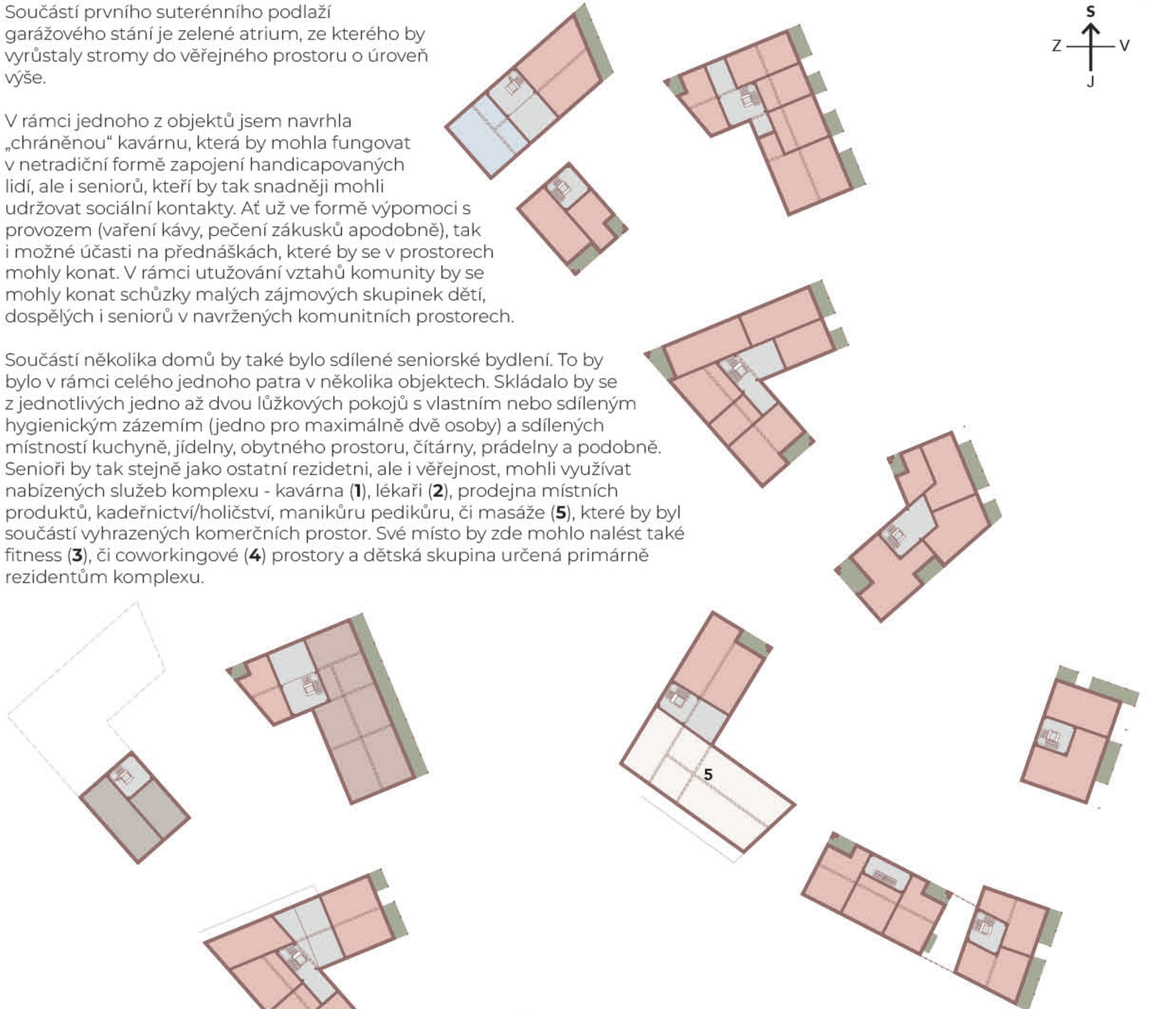
V rámci komplexu bylo navrženo 91 bytů různé velikosti. Parkování pro rezidenty bylo řešeno jako garážové ve dvou suterénních podlažích s kapcitou 127 míst. Dle předpokládaných hrubých velikostí ploch bytu jsem předběžně spočítala, že by bylo zapotřebí 117 parkovacích míst (106 pro rezidenty a 11 pro návštěvy a z toho 6 stání pro handicapované). Dalších 22 míst je součástí veřejného prostoru v úrovni ulice a slouží primárně jako krátkodobé parkování. Vzhledem k mírné rezervě podzemního stání by zbylá místa by mohla být využita pro zaměstnance komerčních prostor. V rámci garáží je vyčleněna také místnost pro technické zázemí objektů nacházející se přímo nad těmito prostory. Součástí jsou také sklepy pro rezidenty včetně těch, kteří bydlí nejen v domech nad garážemi, ale i sousedního, který není podsklepen.

kavárna
sdílené seniorské bydlení
technické a skladovací zázemí
komunikace
garáže
konstrukce

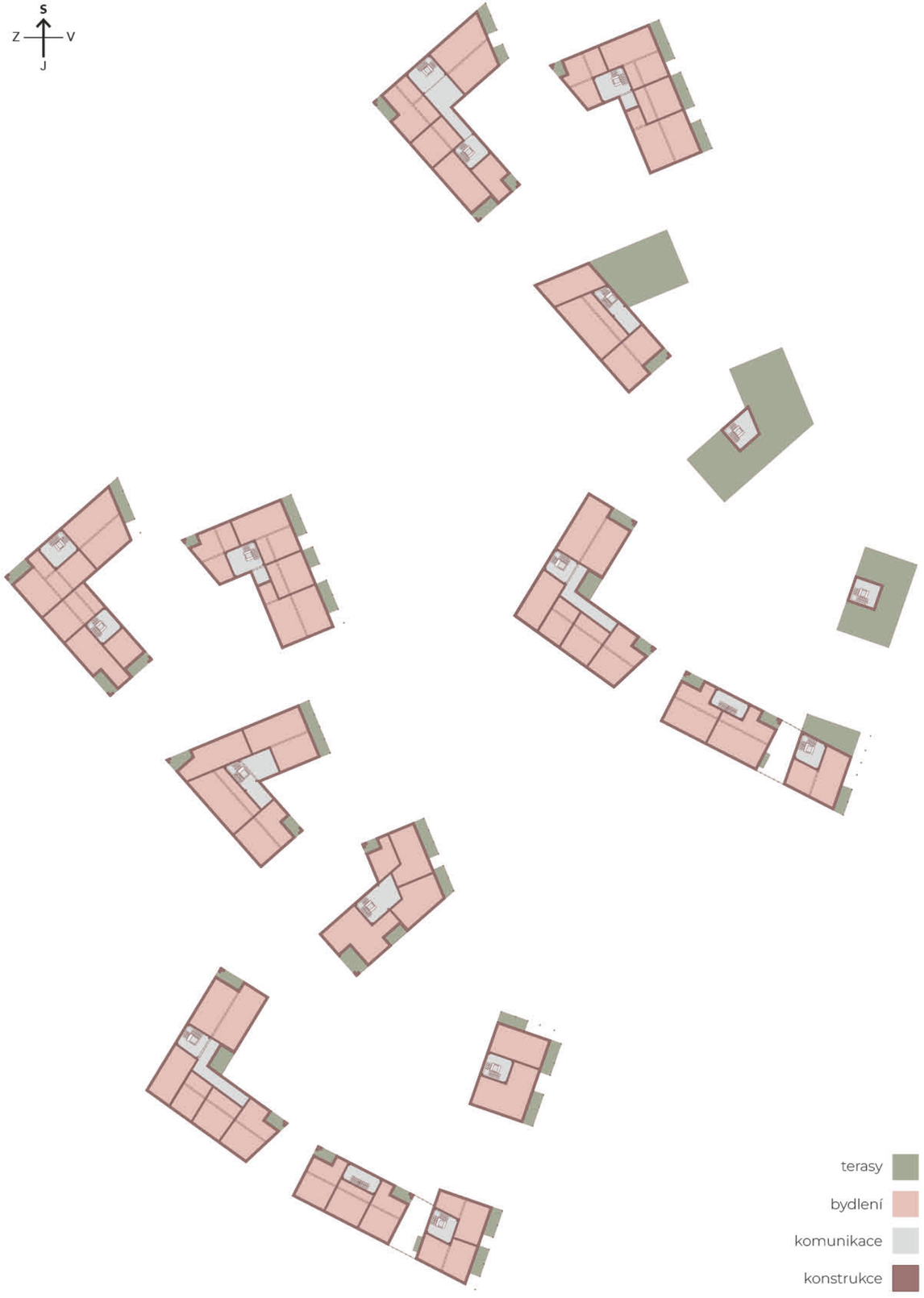
Součástí prvního suterénního podlaží garážového stání je zelené atrium, ze kterého by vyrůstaly stromy do věřejného prostoru o úroveň výše.

V rámci jednoho z objektů jsem navrhla „chráněnou“ kavárnu, která by mohla fungovat v netradiční formě zapojení handicapovaných lidí, ale i seniorů, kteří by tak snadněji mohli udržovat sociální kontakty. Ať už ve formě výpomoci s provozem (vaření kávy, pečení zákusků apodobně), tak i možné účasti na přednáškách, které by se v prostorech mohly konat. V rámci utužování vztahů komunity by se mohly konat schůzky malých zájmových skupinek dětí, dospělých i seniorů v navržených komunitních prostorech.

Součástí několika domů by také bylo sdílené seniorské bydlení. To by bylo v rámci celého jednoho patra v několika objektech. Skládalo by se z jednotlivých jedno až dvou lůžkových pokojů s vlastním nebo sdíleným hygienickým zázemím (jedno pro maximálně dvě osoby) a sdílených místností kuchyně, jídelny, obytného prostoru, čítárny, prádelny a podobně. Senioři by tak stejně jako ostatní rezidetni, ale i věřejnost, mohli využívat nabízených služeb komplexu - kavárna (**1**), lékaři (**2**), prodejna místních produktů, kadeřnictví/holičství, manikůru pedikůru, či masáže (**5**), které by byl součástí vyhrazených komerčních prostor. Své místo by zde mohlo nalést také fitness (**3**), či coworkingové (**4**) prostory a dětská skupina určená primárně rezidentům komplexu.

komunitní prostory
dílny
komerční prostory
terasy
bydlení
sdílené seniorské bydlení
technické a skladovací zázemí
komunikace
konstrukce

terasy
bydlení
komunikace
konstrukce

Situace

navrhované objekty
zeleň
Jihlávka

0 10 50 m

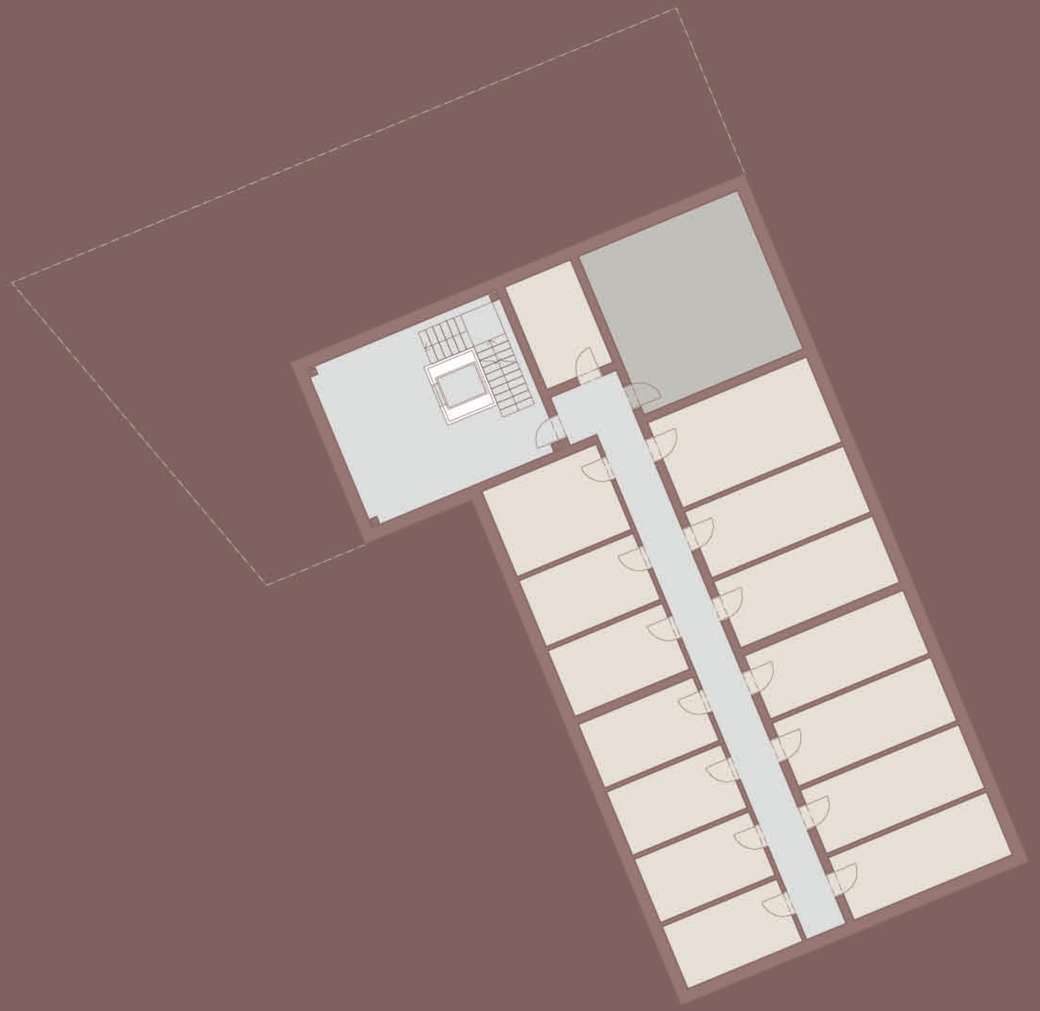
dětská skupina
terasy
bydlení
komunikace
konstrukce

Bydlení v kontextu s krajinou

Vlastní foto

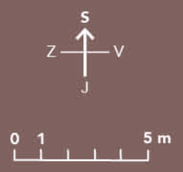

Dispozice

terén — nad rovinou

dělicí konstrukce
komunikace
sklepy
technická místnost
terén — nad rovinou

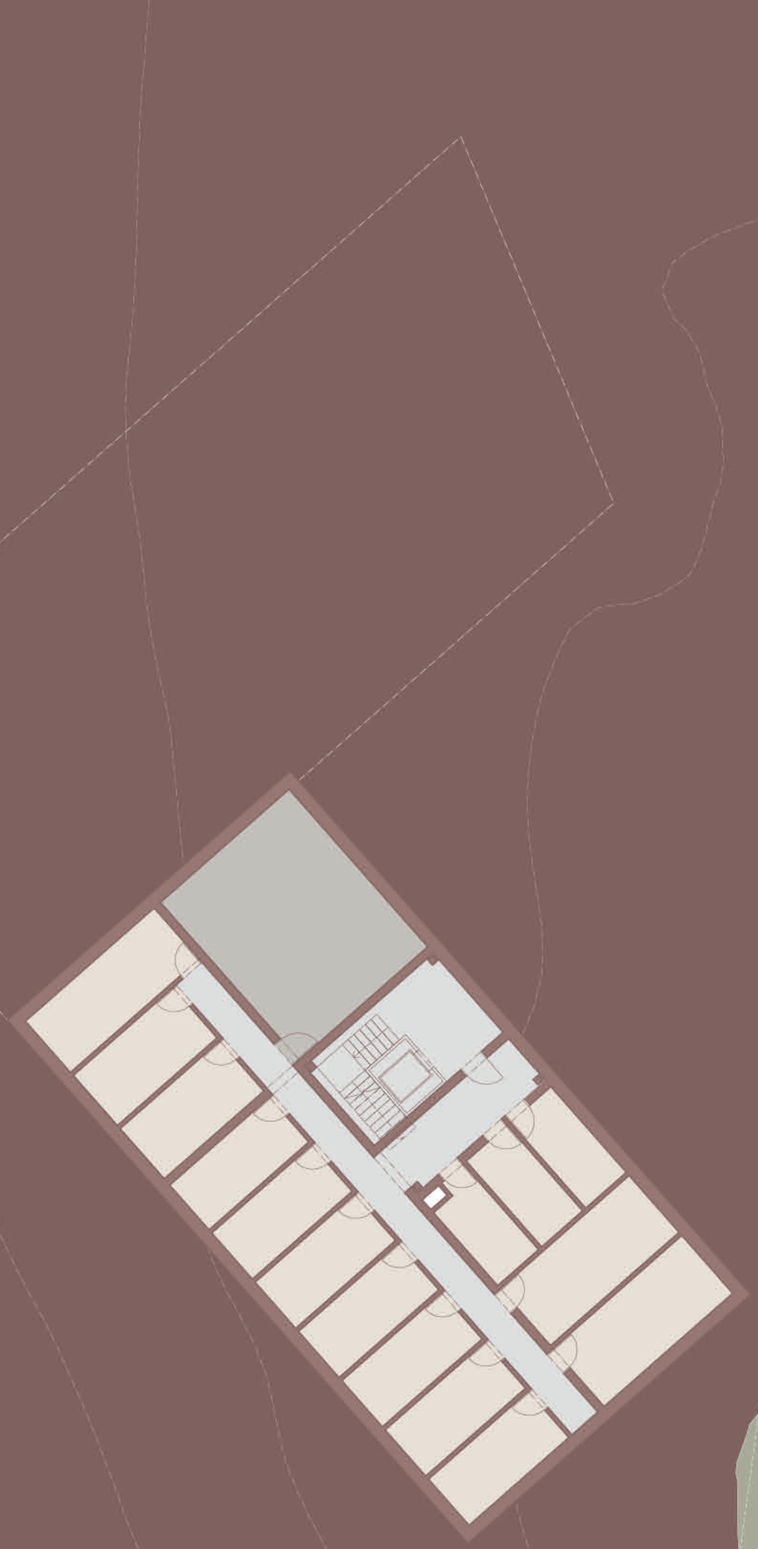

byt B1

Dispozice: 2+kk
Plocha bytu: 55,0 m²
Plocha terasy: 9,4 m²
Plocha sklepu: 14,3 m²

sdílené seniorské bydlení B2

Plocha prostor: 330,0 m²
Plocha terasy: zpevněný pás - součást veřejného prostoru
Plocha sklepu: 19,5 m²

dělící konstrukce
komunikace
sklepy
technická místnost
terén
nad rovinou
byty
plocha řešeného bytu
terasa

A1 byt
Dispozice: 2+kk
Plocha bytu: 47,3 m²
Plocha terasy: 7,8 m²
Plocha sklepu: 16,2 m²

A2 byt
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 77,2 m²
Plocha terasy: 13,8 m²
Plocha sklepu: 9,7 m²

A3 komunitní centrum
Plocha prostoru: 112,2 m²
Plocha terasy: - m²
Plocha úložných prostor: 8,0 m² (sočástí prostoru)

A4 byt
Dispozice: 5+1
Plocha bytu: 141,8 m²
Plocha terasy: zpevněný pás
- součást veřejného prostoru
Plocha sklepu: 27,9 m²

byt B3
Dispozice: 2+kk
Plocha bytu: 57,9 m²
Plocha terasy: 6,9 m²
Plocha sklepu: 14,3 m²

byt B4
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 70,8 m²
Plocha terasy: 9,7 m²
Plocha sklepu: 14,0 m²

byt B5
Dispozice: 2+kk
Plocha bytu: 49,7 m²
Plocha terasy: 7,9 m²
Plocha sklepu: 14,3 m²

byt B6
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 70,1 m²
Plocha terasy: 12,4 m²
Plocha sklepu: 14,3 m²

byt B7
Dispozice: 4+kk
Plocha bytu: 117,7 m²
Plocha terasy: 26,8 m²
Plocha sklepu: 10,3 m²

A5 byt
Dispozice: 2+kk
Plocha bytu: 41,7 m²
Plocha terasy: 13,8 m²
Plocha sklepu: 14,3 m²

A6 byt
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 80,0 m²
Plocha terasy: 10,7 m²
Plocha sklepu: 9,7 m²

A7 byt
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 88,4 m²
Plocha terasy: - m²
Plocha sklepu: 9,7m²

A8 byt
Dispozice: 5+kk
Plocha bytu: 136,7 m²
Plocha terasy: 13,7 m²
Plocha sklepu: 9,7 m²

A9 byt
Dispozice: 5+1
Plocha bytu:
142,2 m²
Plocha terasy:
19,2 m²
Plocha sklepu:
7,1 m²

byt B8
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 75,6 m²
Plocha terasy: 12,2 m²
Plocha sklepu: 10,3 m²

byt B9
Dispozice: 5+kk
Plocha bytu: 121,4 m²
Plocha terasy: 16,9 m²
Plocha sklepu: 10,3 m²

byt B10
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 70,1 m²
Plocha terasy: 20,7m²
Plocha sklepu: 14,3 m²

byt B11
Dispozice: 5+kk
Plocha bytu: 116,0 m²
Plocha terasy: 26,8m²
Plocha sklepu: 10,3 m²

S
Z V
J

0 1 5 m

dělící konstrukce
byty
terasa
komunikace
nad rovinou

A10 byt
Dispozice: 2+kk
Plocha bytu: 47,3 m²
Plocha terasy: 7,8 m²
Plocha sklepu: 16,2 m²

A11 byt
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 71,2 m²
Plocha terasy: 13,8 m²
Plocha sklepu: 9,7 m²

A12 byt
Dispozice: 2+kk
Plocha bytu: 66,6 m²
Plocha terasy: - m²
Plocha sklepu: 10,9 m²

A13 byt
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 95,6 m²
Plocha terasy: 13,6 m²
Plocha sklepu: 9,7 m²

A14 byt
Dispozice: 5+1
Plocha bytu: 141,8m²
Plocha terasy: 23,0 m²
Plocha sklepu: 7,6 m²

byt B12
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 80,9 m²
Plocha terasy: 7,7 m²
Plocha sklepu: 10,3 m²

byt B13
Dispozice: 5+kk
Plocha bytu: 121,4 m²
Plocha terasy: 17,3 m²
Plocha sklepu: 9,7 m²

byt B14
Dispozice: 3+kk
Plocha bytu: 70,1 m²
Plocha terasy: 12,4 m²
Plocha sklepu: 14,3 m²

byt B15
Dispozice: 4+kk
Plocha bytu: 117,7 m²
Plocha terasy: 26,8 m²
Plocha sklepu: 10,3 m²

S
Z V
J

0 1 5 m

nad rovinou — komunikace — terasa — byty — dělicí konstrukce

nad rovinou — komunikace — terasa — byty — dělicí konstrukce

A15 dětská skupina

Plocha prostor: 128,2 m²
Plocha terasy: 29,0 m²
Plocha úložných prostor: 6,6 m² (součástí prostoru)

A16 byt

Dispozice: 2+kk
Plocha bytu: 53,9 m²
Plocha terasy: - m²
Plocha sklepu: 10,9 m²

A17 byt

Dispozice: 4+kk
Plocha bytu: 108,3 m²
Plocha terasy: 21,0 m²
Plocha sklepu: 9,7 m²

dělící konstrukce
byty
dětská skupina
terasa
komunikace
nad rovinou

S
Z
V
J

0 1 5 m

Skladby

S1 Střešní konstrukce U=0,12 [W/m2K]

zeleň	
substrát	350-250 mm
drenážní vrstva s kašírovanou textilií	30 mm
separační a ochranná vrstva	5 mm
fólie FATRAFOL 818	2,0 mm
separační vrstva 5 mm	
spádové klíny Isover SD	40-140 mm
tepelná izolace Isover Intense ve dvou vstvách	200 mm
parozábrana (samolepící)	-
ochrana proti vodě (u spar)	
stropní panel CLT 140 L5s	140 mm
dřevěné laťování/ minerální vlna Isover	70 mm
SDK protipožární deska Rigips RF	15 mm
penetrační nátěr	-
malba	-
	= 852 mm

P1 Konstrukce terasy U=0,22 [W/m2K], RW=65 DB

Terasová prkna Sibiřský modřín	15 mm
Rektifikační terče pod terasová prkna	18 mm
Balkonová fólie FATRAFOL 814	-
Okapnice z poplastovaného plechu FATRANYL	-
spádové klíny Isover SD	20-60 mm
kročejová izolace Isover N	60 mm
ochrana proti vodě (u spar)	
stropní panel CLT 140 L5s	140 mm
dřevěné laťování/ minerální vlna Isover	70 mm
SDK protipožární deska Rigips RF	15 mm
penetrační nátěr	-
malba	-
	= 338-378 mm

P2 Stropní konstrukce U=0,23 [W/m2K], Rw=65 dB, Ln,w= 45 dB

nášlapná vrstva - vinylová podlaha click spoj	5 mm
EGGER OSB deska	15 mm
dřevovláknitá deska EGGER DHF	15 mm
kročejová izolace Isover N	40 mm
zásyp	50 mm
ochrana proti vodě (u spar)	
stropní panel CLT 140 L5s	140 mm
dřevěné laťování/ minerální vlna Isover	70 mm
SDK protipožární deska Rigips RF	15 mm
penetrační nátěr	-
malba	-
	= 350 mm

P3 Stropní konstrukce balkónu

Terasová prkna Sibiřský modřín	15 mm
Rektifikační terče pod terasová prkna	18 mm
Balkonová fólie FATRAFOL 814	-
Okapnice z poplastovaného plechu	-
spádové klíny Isover SD	20-60 mm
ochrana proti vodě (u spar)	
stropní panel CLT 140 L5s	140 mm
dřevěné laťování/ minerální vlna Isover	70 mm
Terasová prkna Sibiřský modřín	15 mm
	= 248-288 mm

P4 Stropní konstrukce

nášlapná vrstva - vinylová podlaha click spoj	5 mm
EGGER OSB deska	15 mm
dřevovláknitá deska EGGER DHF	15 mm
kročejová izolace Isover UNI	200 mm
penetrační nátěr	-
ŽB deska	200 mm
tenkovrstvá jádrová omítka	10 mm
penetrační nátěr	-
malba	-
	= 45 mm

P5 Skladba terasy na terénu

Terasová prkna Sibiřský modřín	15 mm
retifikační terče kotvené na podkladní betonovou dlažbu	100 mm
pískové lože frakce 4/8	100 mm
hutněný štěrkový násyp frakce 8/16	150 mm
rostlá zemina	
	= 355 mm

P6 Konstrukce podlahy na terén

betonová mazanina	50 mm
Baumit separační vrstva PE fólie	-
tepelná izolace Isover EPS 150	150 mm
ochranná geotextílieGEOTEK	-
2x asfaltový hydroizolační pás Sklodek 40 special mineral - 1. kotvený, 2. lepený	8 mm
penetrační nátěr	-
podkladový betony vyztužený KARI sítí	150 mm
hutněný násyp	150 mm
rostlá zemina	
	= 458 mm

O1 Obvodová stěna U=0,13 [W/m2K]

malba	-
penetrační nátěr	-
SDK protipožární deska Rigips RF	13 mm
Tepelná izolace - Dřevovláknitá izolace Homatherm ID-Q11 standard/dřevěné laťování	40 mm
CLT 120 C3s	120 mm
Tepelní izolace - minerální vata Isover/stavební dřevo (ve dvou vrstvách kolmo na sebe)	260 mm
difuzní fólie - Guttafol UV Fassade	-
dřevěný oklad Techniclic se skrytým systémem uchycení (šířka prken 100 mm na mezerníku 10mm) Sibiřský modřín	33 mm
	= 455 mm

O2 Obvodová stěna U=0,13 [W/m2K]

malba	-
penetrační nátěr	-
SDK protipožární deska Rigips RF	13 mm
Tepelná izolace - Dřevovláknitá izolace Homatherm ID-Q11 standard/dřevěné laťování	40 mm
CLT 120 C3s	120 mm
Tepelní izolace - minerální vata Isover/stavební dřevo (ve dvou vrstvách kolmo na sebe)	260 mm
difuzní fólie - Guttafol UV Fassade	-
dřevěné laťování	25 mm
vláknocementový obklad Cebrit Patina Original	8 mm
	= 455 mm

O3 Dělící nenosná konstrukce v rámci bytu Rw=61 dB

malba	-
penetrační nátěr	-
2x SDK deska Rigip MA (DF)	25 mm
minerální vlna/ pofil R-CW 100	100 mm
2x SDK deska Rigip MA (DF)	25 mm
penetrační nátěr	-
malba	-
	= 150 mm

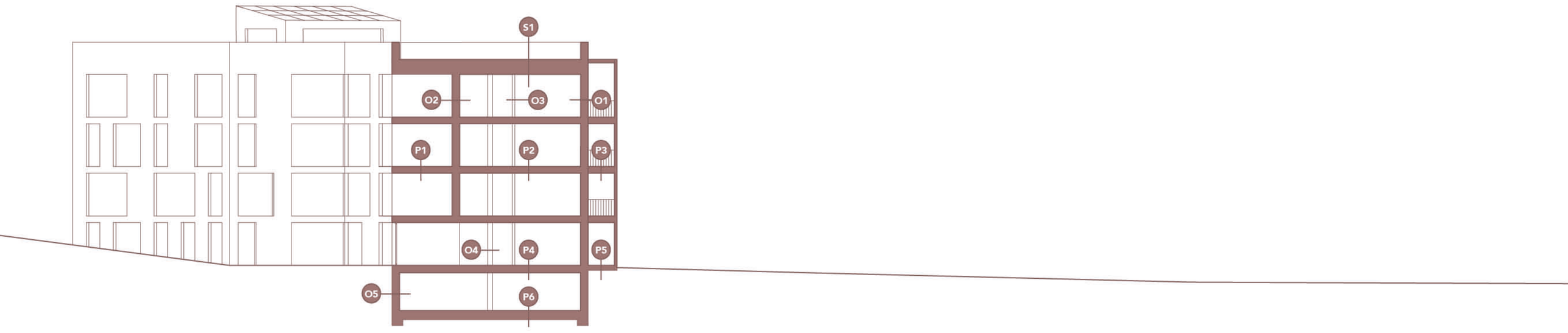
O4 Vniřní nosná/ mezibytová konstrukce

Rw=65 dB

malba	-
penetrační nátěr	-
2x SDK protipožární deska Rigips RF	25 mm
minerální vlna Isover/ dřevěné laťování CLT 12 C3s	70 mm
minerální vlna Isover/dřevěné laťování	120 mm
2x SDK protipožární deska Rigips RF	70 mm
penetrační nátěr	25 mm
malba	-
	-
	= 310 mm

O5 Obvodová konstrukce ve sktyku se zeminou

malba	-
penetrační nátěr	-
tenkovrstvá jádrová omítka Weber	10 mm
ŽB monolitická stěna	300 mm
penetrační nátěr	-
3x asfaltový hydroizolační pás Sklodek 40 special mineral - 1. kotvený, 2. lepený	8 mm
tepelná izolace Isover XPS	150 mm
netkaná geotextílie GEOTEK	-
nopová fólie - Tefond Star	8 mm
ochranná přizdívka	150 mm
rostlá zemina	= 576 mm

Závěrečné slovo:

Není jednoduché sdělit zkušenosti a naplnění cílů diplomového projektu. S časovým odstupem se pohledy člověka mění a vždy jde udělat něco jinak, nebo lépe a detailněji. Ve zpětném pohledu však vidím jaký posun jsem udělala jako studentka architektury i jako člověk a to je pro mě velmi cenné. Zkušenosti, které mi přinesly poslední semestry, včetně diplomové práce, mě naplňují spokojeností. Tímto to ovšem nekončí. Je to pro mě pouhý první krok k dalšímu objevování světa architektury a rozvoji sama sebe.

